42 kichhui áchhe? Táháte táhárá kichhu dagdha matsya o
43 madhuchák dile par, táhá laiyá tini táháder sákhyáte bhojan
44 karilen; ár kahilen, Musár byabasthâte o bhabishyad-baktár
granthe ebang Gít pustake ámár bishaye je sakal bachan
likkit áchhe, tadanusáre ghaṭibe, tomáder sange thákiyá ei
45 je kathá ámi kahiyáchhi, táhá ekhan pratyakhya haila. Pare
46 táhádigke shástra bodhádhikár pradán kariyá kahilen,
Khrístke ei rúp mṛityujantraṇá bhog kariyá tṛitíya dibase
kabarhaite utthán karite haibe, ei rúp lipi áchhe; ebang
47 táhár náme Jirúshálam abadhi kariyá samasta deshe man
phiráoner o pápmochaner su-samáchár prachár karite
48 haibe; ebang tomrá e sakal bishayer sákhyiswarúp. A'ro
dekha, Pitákartṛik jáhá pratigyáta, táhá páṭháiyá diba; ataeb
49 je parjyanta tomrá swargahaite khyamatá prápta ná hao,
tábat Jirúshálam nagare tháka.

50 Pare tini táhádigke Baithaniyá parjyanta laiyá giyá hát
51 tuliyá áshírbád karite lágilen; ebang áshírbád karite karite
52 táhádighaite bibhinna haiyá swargete níta hailen. Takhan
táhárá táṇháke bhajaná kariyá mahánande Jirúshálam pratyá-
53 gaman karila; ebang nirantar mandire thákiyá I'shwarer
prashangsá o dhanyabád karite lágila. Iti.

JOHAN LIKHITA SU-SAMA'CHA'R.

I. ADHYAY.

1 Khríster I'shwaratwer kathá, 6 o I'shwarkartṛik Johaner prerit haon, 14 o Khríster abatárer kathá, 19 o táṇhár bishaye Johaner sákhyát deon, 35 o Shimon o A'ndriyer bishaye kathá, 43 o Náthaniyel bishayak kathá.

1 A'dite bákya chhilen, ebang bákya I'shwarer sahit chhilen;
2 ebang ai bákya swayang I'shwar. Tini ádite I'shwarer sahit
3 chhilen. Tatkartṛik sakal bastu sṛishṭa haila, o tadbya-
tireke tábat sṛishṭa bastur madhye kona ek bastui sṛishṭa
4 háy nái. Tini jíbanákar, ebang manushyer jyotihswarúp.
5 A'r andhakárete ai jyotih prakáshamán haila; kintu andhakár
táháke gráhja karila ná.

6 Apar Johan náme ek manuṣhya I'shwar-dwárá prerit
7 haila. Táhá-dwárá jena sakale bishwás kare, ei nimitte se
8 ai jyotirbiṣhaye pramán dite sákhyi-swarúp haiyá áila. Se
ápani ai jyotih, táhá nahe; kintu ai jyotirbiṣhaye pramán
9 dite áila. Jini jagate ásiyá tábat manuṣhyake díptir pradán
10 karen, tinii prakṛita jyotih. Je jagatke ápani sṛiṣhṭa kariyá-
chhilen, tanmadhyei tini chhilen; kintu jagater lok tán̠háke
11 jánila ná. Nij adhikáreo áilen; kintu prajárá tán̠háke
12 gráhja karila ná. Kintu jata lok tán̠háke gráhja karila,
arthát tán̠hár náme bishwás karila, táhádigke I'shwarer putra
13 haoner adhikár dilen. A'r táháder janma raktahaite, ki shá-
rírik abhiláṣhhaite, ki manuṣhyer ichchháhaite haila, eman
nay; kintu I'shwarhaitei haila.

14 Ai bákya manuṣhyábatár haiyá anugraha o sátyatáte
paripúrna haiyá ámáder sange bás karilen; táháte Pitár
adwitíya Putrer upajukta je mahimá, tán̠hár sei mahimá
15 dekhite páilám. Táhár biṣhaye Johano prachár kariyá ei
sákhya dila: Jini ámár pare ásiben, tini ámáhaite gurutar;
jehetuk ámár púrbe tini bartamán chhilen; ján̠hár biṣhaye
16 ámi ei sákhya diyáchhi, tini ei. A'r tán̠hár púrnatáhaite
17 ámrá sakalei uttarottar anugraha páilám. Kenaná Musá-
dwárá byabasthá deoyá gela; kintu anugraha o satyatá Jíshu
18 Khríst dwárá upasthit haila. A'r kona manuṣhya I'shwarke
kakhana dekhe nái; kintu Pitár krorsthita adwitíya Putra
tán̠háke prakásh kariyáchhen.

19 A'r Tumi ke? ei kathá jigyásá karite Jirúshálamhaite je
samay Yihudíya lokerá jájakdigke o Lebidigke Johaner
20 káchhe páṭháiyá dila, tatkále se aswíkár ná kariyá, A'mi
21 Khríst nahi, ei sákhya diyá swíkár karila. Takhan táhárá
jigyásila, Tabe tumi ke? ki Elíya? Se kahila, Ná. Táháte
22 táhárá jigyásila, Tabe tumi ki sei bhabiṣhyad-baktá? Se
kahila, A'mi se nahi. Takhan táhárá jigyásá karila, Tabe
tumi ke? ámrá giyá prerankartádigke tomár biṣhaye ki
23 baliba? ápanár biṣhaye ki bala? Takhan se balila, Prabhur
path samán kara, prántarer madhye ghoṣhanákári ek janer
rab áchhe, ei kathá jáhár biṣhaye Jisháiya bhabiṣhyad-baktá
24 likhiyáchhila, ámi sei. Jáhárá prerita, táhárá Phirúshí lok.
25 Takhan táhárá jigyásá karila, Jadi Khríst naha, o Elíya naha,
ebang ai bhabiṣhyad-baktáo naha, tabe lokdigke báptáij

26 karáitechha kena? Táháte se uttar karila, A'mi jalete báptáij karáitechhi satya; kintu jánhár parichay tomrá páo nái,
27 eman ek jan tomáder madhye upasthit áchhen; tini ámár pare áileo, ámár púrbe bartamán chhilen; tánhár pádukár
28 bandhan khuliteo ámi jogya nahi. Jardan nadír párastha Baithaníyá gráme jekháne Johan báptáij karáitechhila, sei
29 stháne ei sakal bishay haiyáchhe. Táhár paradine Johan ápanár nikate Jíshuke ásite dekhiyá kahila, Jagater pápmo-
30 chanárthe (balideya) I'shwarer mesh-shábakke dekha. Jini ámár pare ásiben, tinio ámáhaite gurutar, jehetuk ámár púrbe tini bartamán chhilen; jánhár bishaye ámi e kathá
31 kahiyáchhilám, tinii ei. A'r inháke ámi chinilám ná, kintu Isráel lokerá jena tánhár parichay páy, ei áshaye ámi jalete
32 báptáij karáite ásiyáchhi. Ebang Johan ei ár ek pramán diyá kahila, A'káshhaite kapoter nyáy námiyá A'tmáke inhár
33 upare basite dekhiyáchhi. A'r inháke ámi chini nái bate, kintu jale báptáij karáite jini ámáke preran karilen, tini ei kathá kahilen: Jánhár upare A'tmáke námiyá abasthiti
34 karite dekhibá, tinii Pabitra A'tmáte báptáij karáiben. Ataeb táhá dekhiyá Ini je I'shwarer Putra, ei pramán ditechhi.

35 Para dibase Johan dui jan shishyer sahit ekatra dánráiyá
36 Jíshuke gaman karite dekhiyá kahila, I'shwarer mesh-
37 shábakke dekha. E kathá shuniyá sei dui jan shishya Jíshur
38 pashchát pashchát gaman karila. Táháte Jíshu phiriyá táhádigke pashchát ásite dekhiyá jigyásá karilen, Tomrá kiser tattwa karitechha? Takhan táhárá jigyásila, He Rábbi, arthát he Guro, ápani kotháy tháken? Táháte tini kahilen
39 ásiyá dekha. Takhan táhárá sange sange giyá tánhár básasthán dekhila; ár tritíya prahar belá gata haoyáte táhárá
40 se dibas tánhár sange thákila. Je dui jan Johaner bákya shuniyá Jíshur pashchádgámí haila, táhár madhye Shimon
41 Pitarer bhrátá je A'ndriya, se giyá prathame ápan sahodar Shimoner sákhyát páiyá kahila, A'mrá Khríster, arthát
42 abhishikta byaktir dekhá páilám. A'r se táháke Jíshur nikate ánila. Takhan Jíshu táhár prati drishti kariyá kahilen, Tumi Jonaser putra Shimon; kintu tomár nám Keyaphá, (bá Pitar,) arthát prastar haibe.

43 Para dibase Jíshu Gálílete jáibár manastha karile, Philip, námak byaktir sákhyát páiyá kahilen, A'már pashchádgámí

44 hao. Baithsedá námak je grámete A'ndriya o Pitarer bás
45 chhila, sei gráme ai Philipero basati chhila. Pare Philip Náthaniyeler dekhá páiyá kahila, Musár byabasthá granthe ebang bhabiṣhyadbaktṛiganer granthe jáṉhár prasanga likhita áchhe, eman je Yusapher putra Násiritíya Jíshu, ámrá táhár
46 sákhyát páilám. Takhan Náthaniyel kahila, Násirit grámhaite ki kona uttam biṣhay utpanna haite páre? Táháte
47 Philip kahila, A'siyá dekha. Táháte Jíshu ápanár nikaṭe táháke ásite dekhiyá kahilen, Ei dekha, ek jan niṣhkapaṭ,
48 prakṛita Isráel lok. Táháte se kahila, A'pani ámáke ki rúpe chinen? Jíshu kahilen, Philiper ḍákibár púrbe je samaye
49 ḍumbur bṛikhyatale chhilá, takhani tomáke dekhilám. Náthaniyel kahila, He Guro, ápani nitántai I'shwarer Putra,
50 ápani Isráeler rájá. Táháte Jíshu kahilen, Tomáke ḍumbur bṛikhyer tale dekhilám, ámár ei kathá prajukta ki bishwás
51 karilá? iháhaiteo áshcharjya biṣhay dekhibá. A'ro kahilen, A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Ihár pare tomáder dṛiṣhṭite swarga prakásh páile tatháhaite manuṣhya-putra diyá I'shwarer dútganke námite o uṭhite dekhibá.

II. ADHYA'Y.

1 Khríster pratham áshcharjya kriyá, 12 o Kapharnáhume táṉhár gaman, 13 o táṉhár Jirúshálame gaman o mandirer pariṣhkár karan, 18 o ápan mṛityu o utthāner biṣhaye bhabiṣhyadbákya, 23 o táṉhár áshcharjya kriyá-dwárá aneker bishwás karan.

1 PARE tṛitíya dibase Jíshur mátá ek bibáher upalakhye
2 Gálíl deshíya Kánná námak nagare chhila. Ebang sei bibáhete Jíshur ebang táṉhár shiṣhyaganer nimantran haila.
3 Pare drákhyáraser akulán haoyáte Jíshur mátá táṉháke
4 kahila, Iháder drákhyáras nái. Takhan tini táháke kahilen, He nári, ámár sahit tomár biṣhay ki? ámár samay ekhan
5 upasthit hay nái. Táháte táṉhár mátá dásdigke kahila, Ini
6 jáhá balen, táhái kara. A'r sei sthâne Yihudíyader shuchi karan byabahárânusáre ek mon jal dhare eman chhayṭá
7 prastarer jálá chhila. Táháte tábat jáláy jal púrna karite Jíshu táhádigke ágyá karile, táhárá pratyek jálá káná par-
8 jyanta jalete paripúrna karila. Pare táháhaite kichhu ḍháliyá bhojádhyakyer nikaṭe laiyá jáite tini dásdigke ágyá
9 karile, táhárá táhá laiyá gela. A'r sei jal ki prakáre drá-

khyáras haila, táhá jalbáhak dáserá jánite párila baṭe; kintu se bhojádhyakhya jánite ná páriyá táhá chákhile par, barke
10 sambodhan kariyá kahila, Lokerá prathamatah uttam drákhyáras dey, ebang jatheṣhṭa pán karile par, táháhaite kichhu manda ániyá dey, kintu tumi ekhan parjyanta uttam drá-
11 khyáras rakhyá karilá. Ei rúpe Jíshu Gálíl deshe áshcharjya karmer árambha kariyá nij mahimá prakásh karilen; táháte shiṣhyerá tán̲hár prati shraddhá karila.

12 Pare tini ápanár mátá o bhrátṛigan o shiṣhyabarger sahit gaman kariyá Kapharnáhum nagare uttarilen; kintu sekháne bistar din thákilen ná.

13 Tadanantar Yihudíyader nistárparba sannikaṭ haoyáte
14 Jíshu Jirúshálam nagare ágaman karilen. Táháte mandirer madhye go o meṣh o kapot byápáridigke ebang banikdigke
15 upabiṣhṭa dekhilen. Pare rajju-dwárá ek gáchhá kashá nirmán kariyá tábat go meṣh sahit táhádigke mandirhaite
16 dúr kariyá dilen. Ebang banikdiger mudrádi chhaṟáiyá ásan sakal ulṭáiyá kapot-byápáridigke kahilen, Ekhánhaite e sakal
17 laiyá jáo; ámár Pitár gṛihake bánijya-gṛiha kario ná. Táháte Tomár mandirer nimitte ámár je udjog, se ámáke grás karila, ei je shástríya lipi, táhá shiṣhyaganer smaran haila.

18 Pare Yihudíya lokerá Jíshuke kahila, Tumi je ei mat karmer bhár páiyáchha, ihár ki chihna ámádigke dekháitechha?
19 Táháte tini uttar karilen, Tomrá ei mandir naṣhṭa karile,
20 ámi tin diner madhye táhá uṭháiyá diba. Takhan táhárá balila, Ei mandir nirmán karite chhechallish batsar lágila;
21 ár tumi ki tin diner madhye uṭháibá? Kintu tini ápan
22 deharúp mandirer biṣhaye ei kathá kahilen. Ataeb kabarhaite tán̲hár utthán haile par, tini je erúp kahiyáchhilen, táhá shiṣhyadiger smaran haoyáte táhárá dharmagranthe ebang Jíshur ukta katháte shraddhá karila.

23 Pare nistár-parber bhoj-samaye Jirúshálam nagare tán̲hár kṛita áshcharjya karme dekhiyá anekei tán̲háte pratyay
24 karila. Kintu tini táháder haste ápanáke samarpan karilen
25 ná; jehetuk tini sakalke jánilen. Ebang manuṣhyer biṣhaye pramán apekhyá karilen ná, kenaná manuṣhyader madhye ki ki áchhe, táhá tini jánilen.

III. ADHYA'Y.

1 Nikadímer prati Khríster upadesh kathá, 22 o Johaner baptisma, 25 Khríster bishaye Johaner sákhya.

1 Apar Nikadím náme Yihudíyader adhyakhya, ek jan Phi-
2 rúshí, rátrikále Jíshur nikaṭe ásiyá balila, He Guro, ápani je I'shwarhaite ágata ek jan upadeshak, ihá ámrá jáni; kenaná ápani je áshcharjya karma karen, Parameshwarer sáhájya
3 byatirek keha eman karma karite páre ná. Takhan Jíshu uttar kahilen, A'mi tomáke ati jathártha kahitechhi, Punare janma ná haile kona manuṣhyai I'shwarer rájya darshan
4 karite páre ná. Táháte Nikadím pratyuttar karila, Manuṣhya briddha haiyá keman kariyá janmibe? se ki árbár
5 mátár udare prabiṣhṭa haiyá janmite páre? Jíshu kahilen, A'mi ati jathártha kahitechhi, Jal o A'tmáhaite manuṣhya punarját ná haile, se I'shwarer rájye prabesh karite páribe
6 ná. Mángsahaite je janme, se mángsai; ebang A'tmáhaite
7 je janme, se A'tmái. Ataeb tomádigke punarját haite haibe,
8 ámár ei katháte áshcharjya gyán kario ná. Báyu je dige ichchhá kare, sei digei bahe, ebang táhár shabda shunite páo, kintu se kotháhaite áise ár kothái bá jáy, táhá kichhui jána ná: tadrúp A'tmáhaitei pratyek manuṣhyer janma hay.
9 Takhan Nikadím jagyásila, Ihá ki prakáre haite páre? Jíshu
10 uttar karilen, Tumi Isráeler ek guru haiyáo ki e kathá jána
11 ná? Tomáke ati jathártha kahitechhi, A'mrá jáhá gyáta haiyáchhi, táhá bali; ebang jáhá dekhiyáchhi, táhári sákhya
12 di; kintu ámáder sákhya tomrá gráhja kara ná. Ei sansárbiṣhayer kathá kahile, tomrá jadi bishwás ná kara, tabe swarga-biṣhayer kathá kahile, keman kariyá bishwás karibá?
13 A'r jini swargete áchhen, ebang swargahaite námilen eman je manuṣhyer putra, tánhá byatirek keha swargárohan kare
14 nái. Ebang Musá je rúp prántare sarpake úrdhwe uṭháila,
15 manuṣhya-putrakeo tadrúp utthit haite haibe; táháte tánhár bishwáskári pratyek jan naṣhṭa ná haiyá ananta paramáyu
16 páibe. Kenaná I'shwar jagater prati eman dayá karilen, je ápanár adwitíya Putrake pradán karilen; táháte tánhár bishwáskári pratyek jan naṣhṭa ná haiyá ananta paramáyu páibe.
17 Jehetuk jagater lokder danḍa karibár nimitte I'shwar ápan Putrake ná páṭháiyá táhádigke paritrán karite preran karilen. Ataeb je keha tánháke biṣhwás kare, se danḍer pátra hay

ná; kintu je keha bishwás ná kare, se ekhani danḍer pátra hay; jehetuk se I'shwarer adwitíya Putrer náme pratyay 19 kare ná. A'r jagater madhye jyotih prakásh haiyáchhe; kintu manuṣhyader karma duṣhṭa haoyáte táhárá jyotihhaite an- 20 dhakárke bhála báse, ihá danḍer káran hay. Kenaná je jan ku-kriyá kare, páchhe táhár áchár byabahár dúṣhit hay, ei 21 nimitte se jyotike ashraddhá kariyá táhár nikaṭe áise ná; kintu je byakti satkarma kare, táhár karma sakal I'shwar-kṛita táhá jena prakásh páy, ei áshayete jyotir káchhe áise.

22 Anantar Jíshu shiṣhyabarger sahit Yihudí deshe giyá se 23 stháne thákiyá báptáij karáite lágilen. A'r takhan Shálím nagarer nikaṭbarti Enon gráme anek jal thákáte tatháy Johan báptáij karáila; ebang lokerá ásiyá táhár dwárá 24 báptáijit haila. Tatkále Johan kárágáre baddha hay nái.

25 Apar shaucha kriyár biṣhaye Johaner shiṣhyaganete ebang Yihudíya lokete paraspar bádánubád haoyáte, táhárá 26 Johaner nikaṭe jáiyá kahila, He Guro, jini Jardan nadír páre ápankár sahit chhilen, jáṉhár biṣhaye ápani sákhya dilen, tinio báptáij karáitechhen, ebang sakalei táṉhár nikaṭe 27 jáitechhe. Takhan Johan uttar karila, I'shwarhaite datta ná 28 haile kona manuṣhyai kichhui páite páre ná. A'mi Khríst nahi, kintu táṉhár agre prerita haiyáchhi, ámi je emat kathá 29 kahiyáchhi, tomrá ápanárá táhár sákhyí áchha. Je byakti kanyáke páy, sei bar; kintu barer nikaṭe danḍáyamán je táhár mitra, sei barer shabda shunile ati áhládit hay; ataeb 30 ámáro tadrúp ánanda siddha haila. Táṉhár uttar uttar 31 bṛiddhi haibe; kintu ámár hrás haibe. Jini úrdhwahaite ásiyáchhen, tini sarba pradhán; je jan sansárhaite utpanna, se sánsárik, ebang sansáreri kathá kahe; jini swargahaite 32 ásiyáchhen, tini sarba pradhán. A'r tini jáhá dekhiyáchhen, ebang shuniyáchhen, táhári biṣhaye sákhya den, tathápi 33 práy keha táṉhár sákhya gráhja kare ná; kintu je gráhja 34 kare, I'shwar je satyabádí, ihá se mudránkit kare. Kenaná I'shwarer prerit jini, tinii I'shwarer kathár swarúp kathá kahen; jehetuk I'shwar táṉháke aparimit rúpe A'tmá diyá- 35 chhen. Pitá Putrake sneha kariyá táṉhár haste tábat biṣhay 36 samarpan kariyáchhen. Je keha Putrer prati bishwás kare, sei ananta paramáyu páy; kintu je keha Putrete bishwás kare ná, se paramáyur darshan páibe ná, kintu sarbadá I'shwarer krodh-pátra haiyá thákibe.

IV. ADHYAY.

1 Shomironi strír prati Khríster upadesh kathá, 27 o nagare Khríster biṣhaye sambád deon, 31 o shiṣhyader prati Khríster kathá, 39 o nagarhaite ásiyá lokder Khrístete bishwás karan, 43 o Gálíli deshe Khríster gaman, 46 o Kapharnáhume ráj-sabhásad loker putrake sustha karan.

1 Jíshu ápani báptáij karáilen ná, kebal táṉhár shiṣhyagan
2 karáilen; kintu Johanhaite tini adhik shiṣhya karen, ebang
3 báptáij karán, Phirúshírá eman sambád páiyáchhila, ihá
Prabhu abagata haile Yihúdí desh tyág kariyá punaráy
4 Gálílete gaman karilen. Táháte Shomiron desher madhya
5 diyá táṉháke jáite haile, Yákub ápan putra Yusaphke je
bhúmi dán kariyáchhila, táhár nikaṭbarti Shomiron desher
6 Síkhár náme khyáta ek nagarer nikaṭe upasthit hailen. Sei
stháne Yákub-kṛita ek kúp chhila. Ai kúper párshwe tat-
kále dui prahar belá haoyáte tini path-shránta haiyá basilen.
7 Itomadhye ek Shomironí strí jal tulibár janye áila. Tatkále
shiṣhyerá khádya sámagrí kray karite nagare giyáchhila.
8 Jíshu Shomironi stríke kahilen, Ámáke kinchit jal pán
9 karite deo. Táháte se kahila, Ámi Shomironí strí, tumi
Yihúdíya lok, keman kariyá ámár stháne jal pán karite
cháhitechha? (kenaná Shomironíyader sahit Yihúdíya lokder
10 byabahár nái.) Táháte Jíshu uttar kahilen, Íshwarer je
dátṛitwa, se keman; ár ámáke jal pán karite deo, tomár
káchhe jini emat jáchná karitechhen, tinii bá ke, ihá jadi
gyáta haitá, tabe táṉhár nikaṭ jáchná karitá, ebang tini
11 tomáke amṛita jal diten? Takhan sei strí kahila, He mahá-
shay, kúp gabhír, ár ápanár káchhe jal tulibár pátra nái;
12 ataeb ai amṛita jal kotháhaite páiben? Jini ámáder ei kúp
diyáchhen, o jáṉhár paribár ebang go-meṣhádi sakale ei
kúper jal pán karita, eman je ámáder púrbapuruṣh Yákub,
13 táháhaite ki tumi baṟa? Táháte Jíshu kahilen, Ei jal je pán
14 kare, se punarbár tṛiṣhnárta haibe; kintu ámár datta jal je
byakti pán kare, se ár kakhana tṛiṣhnárta haibe ná; ámár
datta ai jal táhár antare uni swarúp haiyá ananta paramáyu
15 parjyantao uthaliyá uṭhibe. Takhan se strí kahila, He ma-
háshay, tabe ámáke ai jal diun, táháte ámár pipásá jena ná
16 hay, ebang ekháne jal tulite árbár ásite ná hay. Táháte
Jíshu kahilen, Jáo, tomár swámike ḍákiyá ekháne áisa,

17 Se strí kahila, A'már swámí nái. Jíshu kahilen, A'már swámí
18 nái, e kathá bhála kahilá; kenaná tomár pánch swámí
haiyáchhe, ár eikhyane je tomár sahit tháke, se tomár swámí
19 nay, e kathá satya kahilá. Takhan ai strí kahila, He mahá-
20 shay, ápani ek jan bhabishyad-baktá, táhá bujhilám. A'máder
pitri lokerá ei parbate bhajaná karita; kintu ápanárá balen,
Jirúshálam nagare bhajaná karibár upajukta sthán áchhe.
21 Jíshu kahilen, He nári, ámár katháy bishwás kara; tomrá
jáháte kebal ei parbate kimbá Jirúshálam nagare Pitár
22 bhajaná karibá ná, eman samay ásitechhe. Káhár bhajaná
kara, táhá tomrá jána ná; kintu ámrá jánháke bhajaná kari,
tánháke jáni; jehetu Yihudíya lokder madhyahaitei paritrán
23 hay. Kintu je samaye prakrita bhakterá átmá diyá satya
rúpe Pitár bhajaná karibe, eman samay ásitechhe; barancha
ekhano bartamán áchhe; ebang Pitá etadrúp bhaktadigkei
24 cháhen. I'shwar A'tmá swarúp, ár tánhár bhajaná karite
25 gele, átmá diyá satya rúpe bhajaná karite hay. Takhan se
strí kahila, Khríst náme bikhyáta abhishikta byakti ásiben,
táhá jani; ár tini ásiyá ámádigke sakal bishay gyáta ka-
26 ráiben. Táháte Jíshu kahilen, Tomár sahit kathopakathan
karitechhi je ámi, ámii sei byakti.

27 Itomadhye shishyagan ásiyá se strí loker sahit tánháke
kathábártá kahite dekhiyá áshcharjya gyán karila; tatrápi
ápani ki cháhen, kimbá ápani ki janye ihár sahit kathábártá
28 kahen? ihá kehai jigyásá karila ná. Pare se strí kalasí
29 rákhiyá nagarer madhye giyá lokdigke kahila, A'mi kona
kále ki ki karma kariyáchhi, táhá sakali ámáke kahilen eman
30 ek manushyake ásiyá dekha, tini ki Khríst nahen? Táháte
táhárá nagarhaite báhir haiyá tánhár nikate áila.

31 Ityabasare shishyerá sádhya sádhaná kariyá kahila, He
32 Guro, ápani kichhu bhojan karun. Táháte tini kahilen,
Tomáder gyátasár nahe emat bhakhya ámár áchhe. Ta-
33 khan shishyerá paraspar jigyásá karite lágila, Inháke ki
34 keha kichhu bhakhya ániyá diyáchhe? Jíshu kahilen, A'már
prerankartár abhimat siddha kará, ebang tánhári karme
35 sampanna kará, ei ámár áhár. A'r chári más haile shasya
kátaner samay haibe, ei kathá ki tomrá bala ná? kintu ámi
balitechhi, Mastak tuliyá khyetrer prati drishti kariyá dekha,
36 ekhani kátibármat shasya shwetabarna haiyáchhe. A'r je

káṭe, se betan páy, arthát ananta paramáyur shasya sangraha kare; táháte bapankartá o chhedankartá ekatra ánanda
37 kare. Ebang ihá haile Ek jan bune, anya jan káṭe, ei bachan
38 siddha hay. A'r jáháte tomrá parishram kara nái, eman shasya káṭite tomádigke preran karilám; anya janerá parishram kariyáchhe, tomrá táháder shramer phal prápta haibá.

39 Apar kona kále ki ki karma kariyáchhi, táhá sakale tini ámáke kahilen, sei strí lok pramukhát ei kathá shuniyá sei nagarnibási anek anek Shomironíya lok bishwás karila,
40 ebang táhár nikaṭe upasthit haiyá ápanáder nikaṭe kichhu din thákite tánháke binay karila; táháte tini dui dibas se-
41 kháne bás karilen. Táháte tánhár upadesh prajukta ár ár
42 aneke bishwás kariyá se strí lokke kahila, A'mrá kebal tomár kathá prajukta pratyay kari, táhá nahe; kintu tini je jagater abhishikta tránkartá, ihá tánhár kathá shuniyá ámrá ápanárá jánilám.

43 Jadyapi Jíshu pramán diyá kahiyáchhilen, swadeshe bha-
44 bishyadbaktár sambhram hay ná, tathápi dui dibaser par tini tatháhaite prasthán kariyá Gálílete gaman karilen.
45 Ebang je Gálílíya lokerá parba samaye Jirúshálam nagare giyá sei parba-samaye tánhár sakal kriyá dekhiyáchhila, tini Gálílete áile par táhárá tánháke samádar karila.

46 Pare Gálíler je Kánná nagare jalke drákhyáras kariyáchhilen, ai sthánc Jíshu punarbár ágaman karilen. Ai samaye ek jan rájsabhásad loker putra Kapharnáhum nagare rog-
47 grasta chhila. Ebang Yihúdí deshhaite Gálílete Jíshur ágaman samáchár páiyá se tánhár nikaṭe jáiyá prárthaná kahila, A'már putrer práy ásanna kál upasthit; ataeb ápani
48 námiyá ásiyá táháke sustha karun. Takhan Jíshu kahilen, A'shcharjya karma ebang adbhut chihna ná dekhile tomrá
49 pratyay karibá ná. Táháte ai sabhásad byakti kahila, He
50 maháshay, ámár putra ná marite marite áisun. Jíshu táháke kahilen, Jáo, tomár putra bánchila. Takhan se Jíshur
51 ukta ai katháte bishwás kariyá chaliyá gela. Jáon kále pather madhye dáserá tánhár sákhyát páiyá kahila, Tomár
52 putra bánchitechhe. Táháte kon abadhi roger pratikár árambha haiyáchhe, ihá jigyásá karile par, táhárá balila, Kalya dui prahar áṛái dander samaye táhár jwartyág haiyá-
53 chhe. Takhan Jíshu je sei danḍe baliyáchhilen, Tomár

putra báṉchila, táhá se bujhiyá saparibáre bishwás karila.
54 Yihudí deshhaite Gálílete ásiyá Jíshu ei dwitíya áshcharjya karma karilen.

V. ADHYA'Y.

1 Bishrámbáre áṭtrish batsar rog-grasta manuṣhyake sustha karan, 14 o Yihudíyader prati Khríster anujog o shikhyá deon, 31 o Khríster biṣhaye Johaner o Pitár o dharma-shástrer sákhya.

1 Anantar Yihudíyader parba upasthit haile Jíshu Jirú-
2 shálame gelen. Ai nagare meṣh námak dwárer nikaṭe Ebrí bháṣháte Baithhasdá náme páṉch ghát bishiṣhṭa puṣhkariní
3 chhila. Sei sakal ghátete jal kampaner apekhyá kariyá andha o khanja o shuṣhkánga prabhṛiti anek rogi lok paṟiyá thá-
4 kita. Kenaná bisheṣh samaye ai sarobare ek swargadút námiyá jal doláyamán karita, sei jal kampaner pare je kona rogí prathame jalete náme, sei tatkhyanát roghaite mukti
5 páy. A'ṭtrish batsarábadhi rog-grasta ek jan sei stháne
6 chhila. Jíshu táháke paṟiyá thákite dekhiyá o bahukáler rogí jániyá kahilen, Tumi ki sustha haite bánchhá kara?
7 Táháte se rogí kahila, He maháshay, jakhan jal doláyamán hay, takhan ámáke puṣhkariníte námáiyá dey, eman lok kehai nái; táháte ámár jáon kále ár kona jan giyá agre náme.
8 Takhan Jíshu kahilen, Uṭha, tomár shajyá tuliyá laiyá jáo. Táháte se tatkhyanát sustha haiyá shajyá tuliyá laiyá gela.
9 Kintu se din bishrámbár, táháte Yihudíyerá sustha byaktike
10 kahila, A'ji bishrámbár, shajyá laiyá jáite nái. Táháte se balila, Jini ámáke sustha káriyáchhen, tinii shajyá tuliyá
11 laiyá jáite ágyá karilen. Takhan táhárá jigyásá karila,
12 shajyá tuliyá laiyá jáite je ágyá karila, se ke? Kintu se
13 ke, táhá sustha byakti jánila ná; káran sekháne janatá haoyáte Jíshu sthánántare giyáchhilen.

14 Pare Jíshu mandirete sei byaktir dekhá páiyá kahilen, Dekha, ekhan sustha hailá; ár pápkarma kario ná, páchhe
15 adhik durdashá ghaṭe. Táháte se byakti giyá Yihudíyadigke
16 kahila, Jíshu ámáke arogí kariyáchhen. Táháte Jíshu je bishrámbáre ei mat karma kariyáchhilen, ei nimitte Yihudíyerá bipakhyatá kariyá táṉháke badh karite cheṣhṭá karila.

17 Táháte Jíshu uttar karilen, A'már Pitá je kárjya kariyá
18 ásitechhen, ámio tanmat kari. E katháte Yihudíyerá táṉháke badh karite áro cheṣhṭá karila; jehetuk bishrámbárke amánya karilen, táhá kebal nay, adhikantu I'shwarke ápan
19 Pitá baliyá ápanákeo I'shwarer tulya karilen. Pare Jíshu kahilen, A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Putra Pitáke je je karma karite dekhen, tadbyatireke ápan ichchhá-
20 haite kona karma karite páren ná. Pitá je kichhu karen, Putrao táhá karen; kenaná Pitá Putrake sneha karen; e janye ápani je je karma karen, táhá sakali Putrake dekhán.
21 A'r jáhá-dwárá tomáder áshcharjya gyán haibe, iháhaite mahat karmao táṉháke dekháiben; phalatah Pitá jeman mṛitadigke uṭháiyá sajíb karen, tadrúp Putrao jáháke jáháke
22 ichchhá karen, táháke sajíb karen. Sakale jádṛisha Pitáke sambhram kare, Putrakeo jena tádṛisha sambhram kare; ei nimitte Pitá ápani káhákeo bichár ná kariyá tábat bichárer
23 bhár Putrake samarpan kariyáchhen. Je jan Putrake asam-
24 bhram kare, se táhár prerak Pitáro asambhram kare. A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Je byakti ámár kathá shuniyá ámár prerankartáke bishwás kare, se ananta paramáyu páy, o kakhano danḍer pátra hay ná; kintu mṛityuhaite
25 uttírna haiyá paramáyuh prápta hay. A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Je samaye mṛiterá I'shwarer Putrer rab shunibe, ebang jáhárá shunibe táhárá sajíb haibe, eman samay
26 ásitechhe; barang ekhano upasthit. Kenaná Pitá jeman swayang jíbí, temani Putrakeo swayang jíbí haite adhikár
27 diyáchhen. Ebang tini manuṣhya-putra, tatprajukta Pitá danḍa karibár adhikáro táháke samarpan kariyáchhen.
28 Etadbiṣhaye tomrá áshcharjya gyán kario ná; kenaná je samaye táhár rab shuniyá kabarastha sakalei báhire ásibe,
29 eman samay upasthit haibe. Táháte jáhárá satkarma kariyáchhe, táhárá uṭhiyá paramáyuh prápta haibe; ebang jáhárá kukarma kariyáchhe, táhárá uṭhiyá danḍaprápta haibe.
30 A'mi ápanáhaite kichhu karite pári ná; jeman shuni, teman bichár kari; ár ámár bichár prakṛita; kenaná ápan iṣhṭa cheṣhṭá ná kariyá prerankartá Pitár iṣhṭa cheṣhṭá kari.
31 A'r ápanár biṣhaye jadi ámi ápani sákhya di, tabe se sákhya
32 gráhja hay ná. Kintu ámár biṣhaye anya ek jan sákhya ditechhen; ebang ámár biṣhaye táhár sákhya je pramána-

33 siddha, iháo ámi jáni. Tomrá Johaner nikaṭe lok preran
34 karile, se satyatár biṣhaye sákhya dila. Manuṣhyahaite
ámi sákhyer apekhyá kari ná; tathácha tomrá jena paritrán
35 páo, tannimitte e kathá kahitechhi. Johan dedípyamán
tejaskar díp swarúp chhila, ebang tomrá katak din parjyanta
36 táhár díptite ánanda karite sammata chhilá. Kintu táhár
pramánhaiteo ámár gurutar pramán áchhe; káran Pitá
ámáke preran kariyá je je karma samápta karite khyamatá
diyáchhen, ámár hastakṛita se se karma ámár biṣhaye pra-
37 mán ditechhe. A'r Pitá je ámáke preran kariyáchhen, tinio
38 ámár biṣhaye pramán diyáchhen. Tán̲hár kathá tomrá ka-
khana shuna nái, ebang tán̲hár rúp dekha nái, ebang tán̲hár
kathá tomáder antahkarane sthán páy nái; jehetuk ján̲háke
39 tini páṭháilen, tán̲háke bishwás kara ná. Tomrá dharma-
pustaker kathá álochaná kara, se kathá-dwárá je ananta
paramáyuh páibá, tomrá eman bodh kara; ár sei dharma-
40 pustak ámár biṣhaye pramán ditechhe. Tathápi tomrá
paramáyuh práptir nimitte ámár nikaṭe ásite cháha ná.
41 A'mi manuṣhyader nikaṭhaite sambhramer prayás kari ná.
42 Kintu I'shwarer prati tomáder ántarik prem nái, táhá ámi
43 jáni. A'mi ápan Pitár náme ásiyáchhi, tathápi ámáke gráhja
kara ná; kintu keha jadi ápan námete áise, tabe táháke
44 gráhja karibá. Tomrá I'shwarhaite marjyádá cheṣhṭá ná
kariyá kebal paraspar marjyádá prayás karile, ki rúpe bish-
45 wás karite pára? A'mi Pitár nikaṭe tomáder apabád kariba,
46 ihá bhábio ná; jáhár upare tomáder nirbhar, sei Musái
tomáder apabádak hay; jadi tomrá táháke bishwás karitá,
tabe ámákeo bishwás karitá; jehetu se ámár biṣhaye likhi-
47 yáchhe. Ebang táhár likhane jadi pratyay ná kara, tabe
ámár katháy ki prakáre pratyay karibá?

VI. ADHYA'Y.

1 Khríster pán̲ch ruṭí o dui matsya-dwárá pán̲ch sahasra lokke bhojan karáon, 16 o jaler upare Khríster padabraje gaman, 22 o anek lok tán̲hár nikaṭe áile, táháder prati upadesh karan, 41 o ápanáke áhár swarúp deon, 52 o bibádi Yihudíyader prati pratyuttar, 60 o tán̲háke anek lokder tyág karan o shiṣhyader sthir thákan.

1 TADANANTAR Jíshu Gálíl deshíya Tibiriyá námak samudra

2 pár haiyá gelen. Pare byádhit lokke sustha karan rúp
tán̲hár áshcharjya karma dekhiyá bar̲a janatá tán̲hár pash-
3 chát pashchát gela. Ebang Jíshu ek parbatárohan kariyá
4 sekháne shiṣhyader sahit basilen. Se samaye nistár-parba
náme Yihudíyader ek bhoj upasthit haile, Jíshu chakhyu
tuliyá anek anek lokke ápanár nikaṭe ásite dekhiyá Philipke
5 jigyásá karilen, Iháder bhojaner nimitte ámrá khádya sá-
magrí kotháy kray karite páiba? (e kathá táhár paríkhyár
6 nimitte kahilen; kintu ki kariben, táhá ápani agre jánilen.)
7 Philip uttar karila, Iháder pratyek jan jadi alpa alpa páy,
8 tathácha ek shat sikár ruṭí haileo akulán haibe. Pare
Shimon Pitarer bhrátá Ándriya náme shiṣhyader ek jan
9 kahila, Ekháne ek bálaker nikaṭe pán̲chṭá jaber ruṭí ebang
dui khyudra matsya áchhe; kintu eta loker madhye táháte
10 ki haibe? Pare anek ghás sekháne thákáte Jíshu kahilen,
11 Lokdigke basáiyá deo. Táháte nyúnátirek pán̲ch sahasra
lok bhúmite basile par, tini sei ruṭí laiyá Íshwarer stab
kariyá shiṣhyadigke dilen; táháte táhárá sei upasthit lok-
12 digke ruṭí ebang jatheṣhṭa matsya paribeṣhan karila. Apar
táhárá tṛipta haile, tini shiṣhyadigke kahilen, Abashiṣhṭa sakal
13 kur̲áiyá ekatra kara, kichhu apachay jena ná hay. Táháte
sakaler bhojaner par táhárá sei pán̲ch ruṭír abashiṣhṭa sakal
14 kur̲áiya báro ḍáli púrna karila. Ebang tán̲hár etadrúp
áshcharjya karma dekhiyá lokerá balábali karila, Jagate
ján̲hár ágaman haibe, ini abashya sei bhabiṣhyad-baktá.
15 Ataeb táhárá ásiyá tán̲háke ákraman kariyá rájá karibe,
Jíshu lokdiger emat manastha bujhiyá ekákí punashcha
parbate gaman karilen.

16 Apar sáyankál upasthit haile shiṣhyerá samudrer tíre giyá
Kapharnáhum nagare jáibár nimitte naukárohan kariyá, se
17 samudre báhiyá chalila. Se samaye andhakár upasthit
18 haila; kintu Jíshu táháder nikaṭe ásiyáchhilen ná; ebang
prabal báyu bahanete samudre bar̲a taranga haite lágila.
19 Táháte táhárá báhiyá dui tin krosh gele par, Jíshuke samu-
drer upar hán̲ṭiyá naukár nikaṭe ágaman karite dekhiyá
trásjukta haila; kintu tini uttar diyá kahilen, E ámi, bhay
20 kario ná. Takhan táhárá tán̲háke naukáy tuliyá laila; ebang
21 tatkhyanát uddeshya sthánete nauká upasthit haila.

22 Apar je naukáy shiṣhyerá giyáchhila, tadbhinna ár kona

nauká sekháne chhila ná; ebang Jíshu shishyader sahit ján
nái, kebal shishyerá giyáchhila, ihá para dibase apáre sthita
23 lokerá jánite párila; (táthápi jekháne Prabhu stab karile
táhárá rutí kháiyáchhila, sei stháner nikatstha Tibiriyáhaite
24 ár ár nauká ásiyáchhila;) pare Jíshu sekhane nái, ebang
shishyeráo sekháne nái, ihá abagata haiyá lokerá naukájoge
25 Jíshur anweshane Kapharnáhúm nagare gela. Táháte táhárá
samudrer páre tánhár dekhá páile kahila, He Guro, ápani
26 ekháne kakhan áilen? Takhan Jíshu táhádigke uttar karilen,
A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, A'shcharjya karma
darshaner janye eman nay, kintu rutí kháiyá tripta hai-
27 yáchha, táhári nimitte ámáke anweshan karitechha. Khya-
yaníya bhakhyer nimitte shram kario ná; kintu ananta pa-
ramáyu bhakhyer nimitte shram kara, ár temani bhakhya
manushya-putra tomádigke diben; jehetuk Pitá I'shwar
28 tánhár bishaye pramán diyáchhen. Takhan táhárá jigyásila,
I'shwarer abhimat karma karite ámáder ki kará kartabya?
29 Táháte Jíshu kahilen, I'shwar jánháke preran kariyáchhen,
30 tánháte bishwas kará, ei I'shwarer abhimat karma. Takhan
táhárá kahila, Eman ki lakhyan dekháitechha, je táhá de-
khiyá tomáte bishwás kariba? tumi ki karma karitechha?
31 A'máder pitrilok mahápràntare mánná kháite páiyáchhila
jemat lipi achhe, Tini táhádigke bhojanárthe swargíya áhár
32 dilen. Takhan Jíshu kahilen, A'mi tomádigke ati jathártha
kahitechhi, Musá tomádigke swarger áhár dila ná, kintu
ámár Pitá tomádigke swarger prakrita áhár ditechhen.
33 Kenaná jini swargahaite námiyá jagatke jíban dán kare, tini
34 I'shwarer datta áhár swarúp. Takhan táhárá kahila, He
35 Prabho, ei áhár ámádigke nitya nitya diun. Jíshu kahilen,
ámii jíban rúp áhár, je jan ámár nikate áise, se kadácha khyu-
dhártà haibe ná; ár je jan ámáte pratyay kare, se kakhano
36 trishnárta haibe ná. A'máke dekhiyáo tomrá bishwás kara
37 ná, ihá tomádigke ámi kahiyáchhi. Pitá ámáke jata lok
diyáchhen, se sakalei ámár nikate ásibe; ebang je keha nikate
38 ásibe, táháke kona krame dúr kariba ná. Káran nij abhimat
siddha karibár nimitte nay, kintu prerankartár abhimat
39 siddha karite swargahaite áilám. A'már prerankartár Pitár
abhimat ei, tini je sakal lok ámáke diyáchhen, ámi táháder
40 ek jankeo jena ná háráiyá shesh dine sakalke uthái. A'r je

keha manuṣhya-putrake dekhiyá bishwás kare, se sheṣh dine ámákartṛik utthit haiyá ananta paramáyuh páibe; ei amár prerankartár abhimat.

41 Takhan swargahaite je áhár námiyáchhe, ámii sei áhár-swarúp, Yihudí lokerá tán̲hár ei kathá shuniyá tán̲hár 42 biṣhaye bachasá kariyá balite lágila, Yusapher putra Jíshu jáhár mátá pitáke jáni, ei ki se byakti nahe? Tabe swarga-haite námiyá ásiyáchhi, e kathá keman kariyá balitechhe? 43 Takhan Jíshu táhádigke kahilen, Paraspar bachasá kario ná, 44 ámár prerak Pitṛikartṛik ákarṣhit ná haile keha ámár nikaṭe ásite páribe ná; kintu ákarṣhit byaktike ámi sheṣh dine 45 uṭháiba. Táhárá sakale I'shwarkartṛik shikhyita haibe, bhabiṣhyad-baktṛiganer granthe emat lipi áchhe. Ataeb je keha Pitáhaite shraban kariyá shikhyá páy, sei ámár káchhe 46 ásibe. Jini I'shwarhaite haiyáchhen, tán̲há byatireke kona manuṣhya Pitáke dekhen nái, kebal tinii Pitáke dekhiyá-47 chhen. A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Je byakti 48 ámáte pratyay kare, se ananta paramáyu páy. A'mii sei jíban 49 rúp áhár. Tomáder pitṛilokerá mahápràntare mánná bha-khya kháiyáo mariyáchhe; kintu je áhár swargahaite ási-50 yáchhe, ihá jadi keha kháy, tabe se mare ná. Táhá swar-gahaite ásiyáchhe, ámii sei jíban rúp bhakhya; ei bhakhya 51 je jan kháy, se chirajíbí haibe; ebang je bhakhya ámi jagater jíbaner nimitte diba, táhái ámár mángsa.

52 Táháte Yihudíyerá paraspar bádánubád kariyá kahite lágila, E byakti bhojaner janye ápan mángsa ámádigke 53 keman kariyá dibe? Takhan Jíshu uttar karilen, A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Manuṣhya-putrer mángsa ná kháile ebang tán̲hár rakta pán ná karile jíbaner sange 54 tomáder samparka nái. Je jan ámár mángsa bhojan kare, o ámár rakta pán kare, se ananta paramáyu páibe, ebang sheṣh 55 dine ámi táháke uṭháiba. Jehetu ámár mángsa prakṛita 56 khádya, ebang ámár rakta prakṛita peya. Je byakti ámár mángsa bhojan kare, ebang ámár rakta pán kare, se ámár 57 antare bás kare; ebang ámio táhár antare bás kari. A'már prerankartá jíbat Pitá dwárá jeman ámi jíbat tháki; tá-dṛisha je keha ámáke bhojan kare, seo ámá-dwárá jíbat thá-58 kibe. Swargahaite je bhakhya ásiyáchhe, se ei; je mánná kháiyá tomáder pitṛilokerá mariyá giyáchhe, táhár sadṛish ei

bhakhya nahe; ei áhár je keha bhojan kare, se chirajíb-
59 haibe. Je samaye Kaphernáhúm nagare bhajanálaye upaí desh ditechhilen, tatkále ei sakal kathá kahilen.

60 Takhan ei rúp shuniyá tá̱nhár shiṣhyader madhye aneke paraspar kahile, E baṟa kaṭhin kathá; eman kathá ke shunite
61 páre? Kintu shiṣhyader erúp bachasá tini ápan mane gyáta
62 haiyá kahilen, Tomrá ki ei katháte birakta hailá? Jadi manuṣhya-putrake púrba básasthháne úrdhwagaman karite de-
63 kha, tabe ki habe? A'tmái jíbandáyak, kintu sharír niṣhphal; ámi tomádigke je kathá kahi, se átmár mat jíbandáyak;
64 kintu tomáder madhye abishwásí katak lok áchhe. Ke ke bishwás karibe ná, ebang ke bá tá̱nháke parahastagata
65 karibe, táhá Jíshu prathamábadhi gyáta áchhen. A'ro kahilen, E nimitte kahilám, Pitṛikartṛik khyamatá ná páile
66 keha ámár nikaṭe ásite páribe ná. Ataeb tadabadhi anek anek shiṣhya phiriyá gela, o tá̱nhár sange ár
67 gaman karila ná. Takhan Jíshu dwádash shiṣhyake kahi-
68 len, Tomráo ki jáibá? Táháte Shimon Pitar uttar kahila, He Prabho, káhár káchhe jáiba? ananta jíbandáyak je kathá,
69 se tomári. A'r tumi je amar I'shwarer Putra Khríst, ihá
70 nishchay jániyá tomáke bishwás kari. Takhan Jíshu kahilen, A'mi ki tomáder dwádash janke manonít kari nái? kintu
71 tomáder madhyeo ek jan bighnakárí áchhe. Ei kathá tini Shimoner putra Yiṣhkáriyotíya Yihudár uddeshe kahilen; kenaná dwádasher madhye ganita sei byakti tá̱nháke parahastagata karibe.

VII. ADHYA'Y.

1 Jirúshálame Khríster gaman, 14 o mandire lokdigke upadesh karan, 37 o tá̱nhár biṣhaye lokder bichár, 45 o mahájájak o Phirúshíder Khríster prati bipakhyatá.

1 PARE Yihudíya lokerá tá̱nháke badh karite cheṣhṭá karáte Jíshu Yihudá deshe bhraman karite asammata haiyá Gálíl
2 deshe bhraman karite lágilen. Kintu sei samaye Yihudíyader támbu-bás náme parba upasthit haile tá̱nhár bhrá-
3 tṛigan tá̱nháke kahila, Tomár shiṣhyadigke ei sakal kriyá
4 dekháibár nimitte ekhánhaite Yihudá deshe jáo; je kona byakti sukhyáti páibár sheṣhṭá kare, se kakhana gopane karma kare ná. Jadi emat karma kara, tabe jagater lokder

5 káchhe ápanár parichay deo; káran tán̲hár bhrátáráo tán̲háke
6 bishwás kare nái. Takhan Jíshu uttar karilen, A′már samay
ekhan upasthit hay nái, kintu tomáder samay satata upasthit
7 áchhe. Jagater lokerá tomádigke ghṛiná karite páre ná,
kintu ámákei ghṛiná kare; jehetuk táháder karma manda,
8 ámi táhár bishaye ei sákhya detechhi. Ataeb tomrá ei parbe
jáo; ámi ekhan ei parbe jáiba ná, kenaná ámár samay upa-
9 sthit hay nái. E kathá baliyá tini Gálílete rahilen. Kintu
10 tán̲hár bhrátṛigan tatháy játrá karile par, tini aprakásh haiyá
11 gopanbhábe parbete gelen. Pare parbete upasthit Yihudí-
yerá tán̲hár anweshan kariyá jigyásá karila, Tini kotháy?
12 Táháte lokder madhye tán̲hár bishaye nána prakár bádánubád
haite lágila. Keha keha kahila, Tini uttam lok; keha keha
13 balila, tháhá nay, barang lokder bhránti janmáitechhe; kintu
Yihudíyader bhayete keha tán̲hár pakhye sáhase kahila ná.

14 Anantar parber madhya samaye Jíshu mandire giyá upa-
15 desh ditechhilen. Táháte Yihudíya lokerá áshcharjya gyán
kariyá kahila, E manushya adhyayan ná kariyá ki prakáre
16 emat paṇḍita haiyá uṭhila? Takhan Jíshu uttar karilen, Ei
upadesh ámár nijer nahe, kintu jini ámáke páṭháiyáchhen,
17 tán̲hár. Je jan tán̲hár ágyá pálan karite manastha kare,
ámár upadesh ámáhaite hay, ki I′shwarhaite hay, se jan táhá
18 jánite páribe. Je jan ápanáhaite kahe, se ápanár sambhram
prayás kare; kintu jini prerankartár sambhram prayás ka-
19 ren, tini satyabádí o nishkapaṭ han. Musá tomádigke bya-
basthá grantha ki dey nái? Kintu tomáder kehai se bya-
basthá pálan kare ná. A′máke badh karite kena cheshṭá
20 kara? Takhan lokerá kahila, Tumi bhútgrasta, tomáke badh
21 karite ke cheshṭá kare? Táháte Jíshu kahilen, A′mi ek karma
karilám, táháte tomrá sakalei áshcharjya bodh karitechha.
22 Musá tomádigke twakchheder bidhi diyáchhe; táhá kichhu
Musáhaite haiyáchhe eman nay; kintu pitṛipurushhaite
haiyáchhe; táháte bishrámbáreo manushyer twakchhed ka-
23 ritechha. Ataeb Musár byabasthár langhan jena ná hay,
tannimitte tomrá jadi bishrámbáreo manushyer twakchhed
24 kariyá tháka, tabe ámi je bishrámbáre ek manushyake sam-
púrna rúpe sustha karilám, táhár nimitte ámár prati kena
krodh karitechha? pakhyapát púrbak bichár ná kariyá jathár-
25 tha bichár kara. Takhan Jirúshálam nibási kaek jan kahila,

Jánháke ihárá badh karite cheshtá kare, ai byakti ki se nay?
26 kintu dekha, nirbhaye kathá kahileo, ihárá kichhu bale ná.
Inii Khríst baten, adhyakhyerá ki emat nishchita gyán
27 karila? E manushya kotháhaite áila, táhá ámrá jani; kintu
Khríst áile tini kotháhaite áilen, táhá keha jánite páribe ná.
28 Takhan Jíshu mandirer madhye upadesh dite dite uchchaih-
sware uttar karilen, Tomrá ki ámáke jána; ebang kotháhaite
áilám, táháo ki jáná? ámi ápanáhaite ási nái, kintu jini
29 satyabádí, tini ámáke preran karilen. Tánháke tomrá jána
ná, ámi tánháke jáni: ámi tánhár nikathaite prerita haiyá
30 ásiyáchhi. Táháte Yihudíyerá tánháke dharite udyata
haileo kona keha tánhár gátre hát tulila ná; jehetu takhan
31 tánhár samay upasthit hay nái. Parantu anek lok tánhár
prati bishwás kariyá kahila, Khríst ásiyá ei manushyer
32 kriyápekhyáy ki adhik áshcharjya karma kariben? Pare
lokerá inhár bishaye emat kathá kahitechhe, Phirúshíbarga
ihá shunite táhárá o pradhán jájakerá tánháke dhariyá
33 ánibár nimitte padátikganke páthháiyá dila. Táháte Jíshu
kahilen, A'mi ár alpa din tomáder nikate thákiyá prerankartár
34 nikate jáiba. A'már anweshan karibá, kintu uddesh páibá
ná; ár jekháne thákiba, se stháne tomrá jáite páribá ná.
35 Takhan Yihudíyerá paraspar balite lágila, Ihár uddesh páite
páriba ná, eman kon stháne jáibe? E ki anya desháshrita
36 Yihudíyader nikate giyá táhádigke upadesh dibe? Natubá
ámár anweshan karibá, kintu uddesh páibá ná; ebang ámi
jekháne thákiba, sekháne tomrá jáite páribá ná, e keman
kathá kahitechhe.

37 Pare parber shesh dibase, arthát pradhán dibase, Jíshu
dánráiyá uchchaih-sware dákiyá kahilen, Keha jadi tri-
38 shnárta hay, tabe ámár káchhe ásiyá pán karuk; je keha
ámáte bishwás kare, dharma-granther bachanánusáre táhár
39 antarhaite ámrita jaler nadí nirgatá haibe. (Tánhár bish-
wáskárirá je A'tmá páibe, etadbishaye tini e kathá kahilen;
ei kál parjyanta Jíshu bibhab prápta ná haoyáte Pabitra
40 A'tmá prerita han nái.) E kathá shuniyá anek lok kahila.
41 Inii nishchita sei bhabishyad-baktá. Ebang keha keha
balila, Inii Khríst baten. Kintu anya anya lok kahila,
42 Khríst ki Gálíl deshete janmiben? Khríst Dáuder bangshe
o Dáuder janmasthán Baithlihim nagare janmiben, dharma-

43 granthe ki eman likhe nái? ei prakáre tán̲hár biṣhaye lok-
44 digke bhinna bákyatá haila. Ár katak katak lok tán̲háke
dharite prayás páileo, keha tán̲hár gátre hát tulila ná.

45 Pare padátikgan pradhán jájakder o Phirúshíder nikaṭe
phiriyá áile par, táhárá táhádigke jigyásá karila, Ki nimitte
46 táháte áni,á ná? Takhan padátikerá kahila, Se manuṣhyer
47 sadṛish upadesh ár keha kakhana dey nái. Táháte Phirú-
48 shírá kahila, Tomráo ki bhránta hailá? kona adhyakhya
49 kimbá kona Phirúshí ki táhár upar bishwás karila? Ei itar
50 lok sakal jáhárá shástra jáne ná, táhárái shápgrasta. Takhan
Nikadím náme táháder ek jan, je byakti rátrikále Jíshur
51 nikaṭe giyáchhila, se kahila, Táhár kathá ná shunile ebang
kriyá ná jánile ámáder byabasthádwárá kona manuṣhyake
52 danḍagyá deoyá jáite páre? Táháte táhárá kahila, Tumio ki
Gálílíya lok? bibechaná kariyá dekha, Gálílhaite kona bha-
53 biṣhyadbaktár utpatti hay nái. Pare sakalei ápan ápan
gṛihe chaliyá gela; kintu Jíshu Jaitun námak parbate gaman
karilen.

VIII. ADHYÁY.

1 Ek byabhichárinínke mukta karan, 12 o bhánḍárete upadesh deon, 21 o Yihudíyader sahit bádánubád karan, 30 o Ibráhímer biṣhay kathan, 48 o ápanáke nirdoṣh dekháon o mandirhaite gaman.

1 Para dibas pratyúṣhe Jíshu punarbár mandire áilen;
2 táháte tábat lok tán̲hár nikaṭe ágaman karile, tini basiyá
3 táhádigke upadesh dite lágilen. Eman samaye adhyápakerá
ebang Phirúshírá byabhichár karme dhṛita ek strílokke
4 ániyá sakaler madhyakháne rákhiyá kahila, He Guro, ei strí
5 byabhichár karme dhará pariyáchhe; ár e prakár lokke
prastarágháte badh karite hay, Musár byabasthágranthe
6 emat bidhi áchhe; kintu ápani ki ágyá karen? tán̲hár apa-
bád dite paríkhyá bhábe táhárá ei kathá jigyásila. Kintu
Jíshu henṭa haiyá angulidwárá bhúmite likhite lágilen.
7 Táháte táhárá punah punah jigyásá karile, tini gátrotthán
kariyá kahilen, Tomáder madhye je byakti nirdoṣh, sei pra-
8 thame iháke prastaraghát karuk. Pare tini punarbár henṭa
9 haiyá bhúmite likhite lágilen. E kathá shuniyá táhárá ápan
ápan mane prabodh páiyá jyeṣhṭhánukrame eke eke sakalei
báhire gela; táháte kebal madhyakháne danḍáyamán ai strí

10 ár Jíshu rahilen. Anantar Jíshu gátrotthán kariyá ai strílok byatirek ár káhákeo ná dekhiyá jigyásá karilen, He nári, tomár apabádakerá kotháy? tomár daṇḍa ki kehai dey nái?
11 Se kahila, Keha ná, mahásbay. Takhan Jíshu kahilen, A'mio diba ná; ekhan jáo, ár pápkarma kario ná.
12 Pare Jíshu árbár lokdigke ei rúp kahite lágilen, A'mi jagater jyotihswarúp, je byakti ámár pashchádbartí hay, se
13 andhakáre bhraman ná kariyá jíban rúp dípti páibe. Táháte Phirúshírá kahila, Tumi ápanár biṣhaye ápani sákhya di-
14 techha, ei janye tomár sákhya gráhja nahe. Takhan Jíshu uttar karilen, Jadyapi ápanár biṣhaye ámi ápani sákhya di, tatrápi se sákhya gráhja; jehetuk ámi kotháhaite ásiyáchhi, ebang kotháy jái, táhá ámi jáni; kintu kotháhaite ásiyáchhi,
15 ebang kotháy jáitechhi, táhá tomrá jána ná. A'r tomrá laukik
16 bichár karitechha; ámi káháro bichár kari ná. Kintu jadi kari, ámár se bichár gráhja; kenaná ámi ekákí nahi, preran-
17 kartá Pitá ámár sange áchhen. A'r dui janer sákhyir kathá
18 gráhja hay, ihá tomáder byabastháte likhita áchhe. A'mi ápanár biṣhaye ápani sákhya ditechhi, ár ámár Pitá jini ámáke preran karilen, tinio ámár biṣhaye sákhya ditechhen.
19 Takhan táhárá jigyásila, Tomár Pitá kotháy? Táháte Jíshu uttar karilen, Tomrá ámákeo jána ná, o ámár Pitákeo jána ná;
20 jadi ámáke jánitá, tábe ámár Pitákeo jánitá. Jíshu mandire upadesh diyá bháṇḍár gharete ei sakal kathá kahilen; tathácha keha táṉhár prati hát tulila ná, kenaná tatkále táṉhár samay upasthit hay nái.
21 Tadanantar Jíshu punashcha kahilen, Ekhan ámi prasthán kari; tomrá ámáke anweṣhan karibá, kintu nij pápe maribá;
22 ami je stháne jáiba, se stháne tomrá jáite páribá ná. Takhan Yihudíyerá balila, Ei byakti ki átmaghátí haibe; kenaná ámi jekháne jáiba, sekháne tomrá jáite páribá ná, eman kathá
23 kahitechhe. Táháte Jíshu uttar karilen, Tomrá adhohaite áilá, ámi úrdhwahaite áilám; tomrá e jagat sambandhíya,
24 kintu ámi ei jagat sambandhíya nahi; ei janye kahilám, Tomrá nij pápe maribá; kenaná ámi sei byakti, ihá jadi
25 bishwás ná kara, tabe nij pápe maribá. Takhan táhárá jigyásá karila, Tumi ke? Táháte Jíshu kahilen, Tomáder nikaṭe prathamábadhi jáṉhár prasanga kariyá ásitechhi, ámi
26 sei byakti. Tomáder biṣhaye ámáke áro anek kathá kahite,

ebang bichár karite haibe; kintu ámár prerankartá tini satyabádí; tán̲hár nikaṭe jáhá shuniyáchhi, táhái jagajjaner
27 prati kahitechhi. Kintu tini je Pitár bishaye ei kathá ka-
28 hilen, ihá táhárá bujhila ná. Táháte Jíshu kahilen, Jakhan manuṣhya-putrake úrdhwe uṭháibá, takhan ámi je sei byakti, ár kebal ápanáhaite kona karma kari ná, ár Pitá jeman shikhyá den, tadanusáre ei kathá kahi, ei sakal tomrá jánite
29 páribá. A'r ámár prerankartá ámáke ekákí chhár̲iyá den nái; tini ámár sahit tháken, káran tán̲hár iṣhṭa kriyá sarbadá karitechhi.

30 Takhan tán̲hár ei sakal kathá shuniyá aneke tán̲hár prati
31 bishwás karila. Táháte je Yihudíyerá tán̲háke bishwás karila, Jíshu táhádigke kahilen, A'már katháte jadi tomrá ásthá kara, tabe ámár prakṛita shiṣhya haiyá satyatáke jánibá; tá-
32 háte satyatá-dwárá tomáder mukti haibe. Takhan katak
33 lok uttar karila, A'mrá Ibráhímer bangsha, kakhana káháro dás hai nái; tábe Tomáder mukti haibe, eman kathá ki pra-
34 káre bala? Takhan Jíshu kahilen, A'mi tomádigke ati ja-
35 thártha kahitechhi, je jan pápkarma kare, se páper dás. A'r dás nirantar báṭíte tháke ná; kintu putra nirantar báṭíte
36 tháken. Ataeb Putra jadi tomádigke mukta karen, tabe ni-
37 tántai mukta haibá. Tomrá je Ibráhímer bangsha, táhá ámi jáni; kintu ámár kathá tomáder antahkarane sthán páy ná,
38 eihetuk ámáke badh karite cheṣhṭá karitechha. A'mi ápanár Pitár nikaṭe jáhá dekhiyáchhi, táhái kahitechhi; ár tomráo ápanáder pitár nikaṭe jáhá dekhiyáchha, táhá karite-
39 chha. Takhan táhárá uttar karila, Ibráhím ámáder pitá; táháte Jíshu kahilen, Ibráhímer santán jadi tomrá haitá,
40 tabe táhár sadṛish ácharan karitá. I'shwarer pramukhát satya kathá shraban kariyá tomádigke jánáitechhi je ámi, ámákei badh karite cheṣhṭá karitechha; Ibráhim eman
41 karma kare nái. Tomrá ápanáder pitár karma karitechha. Takhan táhárá kahila, A'mrá bijanmá nahi; ámáder eki
42 pitá áchhen, tini I'shwar. Táháte Jíshu kahilen, I'shwar jadi tomáder pitá haiten, tabe ámáke prem karitá; kenana I'shwarhaite nirgata haiyá ásiyáchhi; ámi ápanáhaite ási
43 nái, tini ámáke preran kariyáchhen. Tomrá ámár ei kathá bujha ná kena? káran ei ámár upadesh tomrá sahite pára
44 ná. Tomrá ápanáder pitá Shaytáner santán, e káran tomáder

pitár abhiláṣh púrna karitechha. Se prathamábadhi nara-
hatyákárí; táhár antare satyatár lesho nái, ei janye se
satyatáte thákila ná. Se jakhan mithyá kahe, takhan ápan
swabhábánusárei kathá kahe; kenaná se mithyábádí o mi-
45 thyár utpádak. A'mi satya kathá kahitechhi, ei nimitte
46 ámáke pratyay kara ná. A'máte páp áchhe, tomáder madhye
ke eman pramán dite páre? A'r jadi satya kathá kahi, tabe
47 ámáke kena pratyay kara ná? Je jan I'shwarer lok, se
I'shwarer katháte manojog kare; tomrá I'shwarer lok naha,
e prajukta táháte manojog kara ná.
48 Takhan Yihudíyerá uttar kahila, Tumi ek jan Shomironíya
49 o bhútgrasta, ámrá ki ihá bhála bali ná? Táháte Jíshu
uttar kahilen, A'mi bhútgrasta nahi; kintu ápan Pitár sam-
mán karitechhi, táháte tomrá ámár apamán karitechha.
50 A'mi ápanár sukhyáti cheṣhṭá kari ná; kintu cheṣhṭákárí
51 ebang bichárkárí ár ek jan áchhen. A'mi tomádigke ati
jathártha kahitechhi, Je jan ámár kathá máne, se kadácha
52 mṛityur darshan páibe ná. Yihudíyerá balila, Tumi bhút-
grasta, ihá ekhan prakṛita rúpe jánilám; Ibráhím ebang
bhabiṣhyad-baktṛigan sakalei mariyáchhe, kintu tumi bali-
techha, je byakti ámár kathá pálan kare, se mṛityur áswádan
53 kakhana páibe ná. Tabe tumi ki ámáder púrbapuruṣh Ibrá-
hím haiteo bar̲a? jehetuk tinio mariyáchhen, ebang bha-
biṣhyadbaktṛigano mariyáchhen; ápanáke kon byakti kariyá
54 gyán kara? Jíshu kahilen, A'mi jadi ápanár sammán ápani
kari, tabe se sammán sammáni nay; kintu ámár Pitá ján̲háke
tomrá ápanáder I'shwar kariyá bala, tini ámár sammán
55 karen. Tomrạ́ tán̲háke jána ná, kintu ámi tán̲háke jáni.
Tán̲háke jáni ná, eman kathá jadi balitám, tabe tomáder tulya
mithyábádí haitám; kintu ámi tán̲háke jáni, tán̲hár ágyáo
56 pálan kari. Tomáder púrbapuruṣh Ibráhím ámár samay
dekhite atyanta bánchhá karila, ebang táhá dekhiyá ánandit
57 haila. Takhan Yihudíyerá jigyásila, Tomár bayahkram
panchásh batsar nahe; tumi ki Ibráhímke dekhiyáchha?
58 Jíshu uttar kahilen, Tomádigke ati jathártha kahitechhi,
59 Ibráhímer janmer púrbábadhi ámi bartamán áchhi. Takhan
táhárá prastar tuliyá tán̲háke márite udyata haila; kintu
Jíshu gupta bhábe mandirer báhir haiyá táháder madhya
diyá prasthán karılen.

IX. ADHYA'Y.

1 Andha lokke sustha karan, 8 o táháte lokder áshcharjya gyán, 13 o Phirúshíder káchhe andha lokke laiyá jáon, 35 o andha loker dúríkṛita deon o táhár sahit Khríster sákhyát karan.

1 Pare Jíshu jáite jáite pathimadhye ek janmándha manush-
2 yake dekhilen. Táháte shishyerá tánháke jigyásá karila, He Guro, ei byakti pitá mátár pápe, ki ápanár pápe, káhár pápe andha
3 haiyá janmila? Táháte tini uttar karilen, Ei byaktir, kimbá uhár pitá mátár páp-prajukta eman haiyáchhe, táhá nay; kintu uhádwárá jena I'shwarer karma prakásh páy, ei nimitte
4 haiyáchhe. Din thákite ámár prerankartár karma ámáke karite haibe; je samaye kona karma kará jái ná, eman rátri
5 ásitechhe. Jábat jagate áchhi, tábat jagater jyotihswarúp
6 áchhi. Ei kathá baliyá bhúmite thuthu pheliyá taddwárá
7 kardam karilen. Pare sei kardamdwárá ai andher chakhyurdway lepan kariyá táháke ei ágyá karilen, Shilohe arthát Prerit náme sarobare giyá snán kara. Táháte se andha gaman kariyá tatháy snán karile par, prasannachakhyuh haiyá phiriyá áila.

8 Anantar pratibási lokerá, ebang jáhárá púrbe táháke andha dekhiyáchhila, táhárá kahite lágila, Je andha lok pathe basiyá
9 bhikhyá karita, ai jan ki sei nahe? Keha keha balila, Sei baṭe; ár keha keha balila, Dekhite táhári mat baṭe; kintu se
10 ápani kahila, A'mi sei baṭi. Ataeb táhárá jigyásá karila,
11 Tumi ki prakáre dṛishṭi páilá? Táháte se kahila, Jíshu náme ek byakti ámár chakhyurdwayete kardam lepan kariyá ei ágyá dilen, Shiloha sarobare giyá snán kara. Táháte sekháne
12 giyá snán karile, ámi dṛishṭi páilám. Takhan táhárá kahila, Se byakti kotháy? Se kahila, táhá ámi jáni ná.

13 Apar ai púrbándha byaktike Phirúshíder nikaṭe ánile par,
14 Phirúshíráo táháke jigyásá karila, Kirúpe dṛishṭi páiyáchha?
15 Táháte se kahila, Tini ámár chakhyute kardam lepan karilen,
16 pare snán kariyá dṛishṭi páilám. Kintu Jíshu bishrámbáre kardam kariyá táhár chakhyuh bhála kariyáchhilen; ei janye kaek jan Phirúshí balila, Se byakti I'shwarhaite nay, kenaná se bishrámbárke máne ná. Táháte ár keha keha uttar karila, Pápi byakti ki emat áshcharjya karma karite páre? ei rúpe
17 táháder paraspar bhinna bákyatá haila. Pare táhárá pu-

nashcha sei púrbándha manushyake jigyásá karila, Je byakti tomár chakhyuh prasanna karila, táhár bishaye tumi ki
18 bala? Se kahila, tini bhabishyadbaktá. Se je janmándha haiyá drishti páiyáchhe, e kathá Yihudíyerá ai drishti prápta janer pitá mátár pramukhát ná shunile pratyay karila ná.
19 Ataeb táhárá táhádigke jigyásá karila, Tomáder je putrake tomrá janmándha bala, se ki ei? Tabe ekhan ki prakáre
20 dekhite páy? Táháte táhár pitá mátá táhádigke uttar karila, E ámáder putra, ebang janmábadhi andha, táháo ámrá jáni;
21 kintu ekhan ki prakáre drishti páila, táhá ámrá jáni ná; ebang ke ihár chakhyuh prasanna karila, táháo jáni ná. E bayahprápta, ihákei jigyásá karile ápanár kathá ápani
22 balibe. Yihudíyader bhaye táhár pitá mátá e kathá balila; kenaná kona manushya jadi Jíshuke Khríst baliyá máne, tabe táháke bhajanálayhaite dúr kará jáibe, Yihudíyerá ei
23 parámarsha sthir kariyáchhila; e janye táhár pitá mátá ka-
24 hila, E bayahprápta, ihákei jigyásá kara. Takhan táhárá punarbár ai púrbándhake dákiyá kahila, Íshwarer gunánubád
25 kara; kenaná ai manushya je pápí, táhá ámrá jáni. Takhan se uttar karila, Tini pápí ki ná, táhá ámi jáni ná; púrbe
26 andha chhilám, ekhan dekhite pái, ihái mátra jáni. Táhárá
27 punarbár jigyásila, Se tomár prati ki karila? ki prakáre chakhyuh prasanna karila? Táháte se uttar karila, Táhá ek-bár kahiyáchhi, tomrá ki shuna nái; tabe ki janye punarbár shunite cháha? tomráo ki tánhár shishya haite bánchhá kara?
28 Takhan táhárá táháke tiraskár kariyá kahila, Tumi táhár shi-
29 shya; ámrá Musár shishya. Musár pramukhát Íshwar balilen,
30 ihá jáni; kintu e byakti kotháhaite áila, táhá jáni ná. Se kahila, tini ámár chakhyuh prasanna karilen, tathápi tini
31 kothákár lok, táhá tomrá jána ná, e áshcharjya bate. Íshwar pápider kathá shunen ná; kintu je jan tánháke bhakti kariyá tánhár ishta kriyá kare, táhári kathá shunen, ihá
32 ámrá jáni. Kona manushya janmándhake chakhyuh diyáchhe, jagater árambhábadhi eman kathá keha kakhana shune nái.
33 Ataeb e manushya jadi Íshwarhaite ná haita, tabe emat kona
34 karma karite párita ná. Táhárá kahila, Tumi sampúrna pápete janma páiyáchha, tumi ki ámádigke shikhyá ditechha? Pare táhárá táháke báhir kariyá dila.

35 Anantar Yihudíyerá se byaktike bahirbhút kariyáchhe,

Jíshu emat sambád shunile par, táhár sákhyát páiyá táháke jigyásá karilen, Tumi ná ki I'shwarer Putrete bishwás kari-
36 techha? Takhan se uttar karila, He Prabho, tini ke, ámi
37 jena tánháke bishwás kari. Táháte Jíshu kahilen, Tánháke dekhitechha, tomár sahit jini kathopakathan karitechhe,
38 tinii sei. Takhan se balila, He Prabho, bishwás kari, ihá
39 baliyá tánháke pranám karila. Pare Jíshu kahilen, Bichárer nimitte ámi jagate ásiyáchhi; táháte chakhyurhínerá jena chakhyuh páy, ebang chakhyurbishishṭerá jena andha hay.
40 Ihá shuniyá nikaṭbarti kaek jan Phirúshí kahila, A'mráo ki
41 andha? Takhan Jíshu kahilen, Jadi andha haitá, tabe tomáder páp thákita ná; kintu Dekhite páitechhi, ei kathá baláte tomáder páp tháke.

X. ADHYA'Y.

1 Khríster ápanáke khonyár swarúp dekháon, 11 o ápanáke meshpálakswarúp dekháon, 19 o Khríster sahit Yihudíyader bibád, 22 o lokdigke upadesh karan, 39 o Jardan nadí tíre gaman.

1 A'MI tomádigke ati jathártha kahitechhi, Je jan dwár diyá prabishṭa ná haiyá ár kona rúpe meṣh khonyáre prabesh
2 kare, sei chor ebang dasyu. Meṣhpálak dwár diyá prabesh
3 kare. Dwárí táháke dwár khuliyá dey, ebang meṣhgano táhár kathá shune. Ebang se ápanár meṣh sakalke swa-
4 swa-náme ḍákiyá báhir kariyá laiyá jáy. A'r ápanár meṣhgan báhir karile par, ápani agrasar haiyá gaman kare; táháte meṣhgan táhár rab bujhe, ei prajukta táhár pashchát
5 pashchát chale; kintu parer rab bujhite ná páráte, táhár pashchádgámí haibe ná, barang táhár nikaṭhaite paláyan
6 karibe. Jíshu táhádigke ei drishṭánta kathá kahilen, kintu
7 kathár tátparjya táhárá bujhila ná; e janye Jíshu punarbár
8 kahilen, A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, A'mii meṣhkhonyárer dwár, ámá diyá prabesh ná kariyá jáhárá ásiyáchhe, táhárá chor o dasyu; ár meṣhgan táháder kathá shunila ná.
9 A'mii dwár swarúp, ámá diyá je keha prabesh kare, se rakhyá páibe, ebang bhitare báhire játáyát kariyá charáni paibe.
10 A'r je jan chor, se kebal chaurjya karma o badh o binásh karibár nimittei áise; kintu ámi paramáyu dite, arthát báhulya rúpe paramáyu dite ásiyáchhi.
11 A'mii prakṛita meṣhpálak; je jan prakṛita meṣhpálak, se

12 meṣher nimitte prán pan kare; kintu je jan prakṛita meṣh-
pálak nay; arthát jáhár nijer meṣh nahe, eman je betan-
gráhí; se kenduyár ágaman dekhiyá meṣhpálke chháṟiyá
paláyan kare, táháte kenduyá ai pálke dhariyá chhinna
13 bhinna kare. Betangráhí je paláyan kare, táhár káran ei:
táhár betan páilei hay; se meṣher nimitte chintá kare ná.
14 A'mii prakṛita meṣhpálak; Pitá ámáke jeman jánen, ebang
15 ámi jeman Pitáke jáni, temani nijer meṣh sakalkeo jáni,
ebang meṣh sakalo ámáke jáne; ebang meṣher janye ápan
16 prán pan kari. A'r e khoṉyáṟer meṣh bhinna ámár áro
meṣh áchhe; se sakalkeo ánite haibe, ebang táhárá ámár rab
17 shunibe; táháte ek pál o ek pálak haibe. A'r ámi prán pan
kariyá punarbár prán grahan kari, ei janye ámár Pitá ámáke
18 sneha karen. Keha kichhu ámár prán haran karite páre,
táhá nay; kintu ápanáhaite táhá samarpan kari, táhá samar-
pan ebang punargrahan kariteo ámár khyamatá áchhe;
ei bhár ápan Pitár stháne páiyáchhi.

19 Ei upadeshete punashcha Yihudíyader madhye bhinnabá-
20 kyatá upasthit haila. Táháte aneke kahila, E byakti bhút-
21 grasta o unmatta, ihár kathá kena shunitechha? Keha keha
balila, Iḥár bhútgraster mat kathá nahe; bhút ki andhake
chakhyurdán karite páre?

22 Pare shítkále Jirúshálame mandir utsarga parbe upasthit
haile, Jíshu Salimáner dardáláne gamanágaman karitechhen,
23 eman samaye Yihudíyerá táṉháke beṣhṭan kariyá kahila, A'r
24 katakál ámáder sandeha rákhibá? jadi Khríst hao, táhá
25 spaṣhṭa kariyá bala. Takhan Jíshu uttar karilen, A'mi
kahiyáchhi; kintu tomrá pratyay kara nái. A'pan Pitár
náme je je kriyá karitechhi, sei kriyái ámár sákhyiswarúp;
26 kintu ámi púrbe kahiyáchhi, Tomrá ámár meṣhgan naha, e
27 prajukta bishwás kara ná. A'már meṣhgan ámár kathá
shune; ámi táhádigke jáni, ebang táhárá ámár pashchád-
28 gaman kare. A'mi táhádigke ananta paramáyu di; táhárá
kakhana naṣhṭa haibe ná, ebang keha ámár hastahaite táhá-
29 digke haran karite páribe ná. A'már Pitá jini ámár háte
táhádigke samarpan karilen, tini sakalhaite baṟa; ámár Pitár
30 hastahaite táhádigke haran karite káháro sádhya nái. A'mi
31 ebang Pitá ubhayi ek. Táháte Yihudíyerá punaráy táṉháke
32 márite prastar tulila. Jíshu kahilen, Pitáhaite anek anek

uttam karma tomáder sákhyáte prakásh kariyáchhi, ihár kon karmer nimitte ámáke prastarághát karite udyata hao?
33 Yihudíyerá uttar karila, Bhála karmer nimitte tomáke prastarághát kari ná; kintu tumi mánuṣh, ápanáke I'shwar
34 kariyá I'shwarnindá karitechha, ei janye kari. Takhan Jíshu uttar karilen, A'mi kahilám, tomrá I'shwargan, ei bachan
35 tomáder shástre ki likhita nái? Ataeb jáháder uddeshe I'shwarer kathá kahá giyáchhila, táhádigke jadi I'shwargan balá jáy, ebang dharma-granther anyathá haite ná páre,
36 tabe A'mi I'shwarer Putra, eman kathá kaháte tomrá Pitár abhiṣhikta o jagate prerita byaktike ki prakáre I'shwarnindak
37 kariyá bala? A'pan Pitár karma jadi ná kari, tabe ámáke
38 pratyay kario ná; kintu jadi kari, tabe ámáte pratyay ná karileo, kárjyete pratyay kara; táháte Pitá je ámáte ebang ámi je Pitáte áchhen, ihá gyáta haiyá bishwás kariba.
39 Takhan táhárá punarbár tánháke dharite cheṣhṭá karila,
40 kintu tini táháder hát eṟáiyá árbár Jardan nadíṙ tíre, jekháne Johan prathame báptáij karáiyáchhila, sei stháne ásiyá bás
41 karilen. Táháte aneke tánhár nikaṭe ásiyá kahila, Johan kona áshcharjya karma karila ná, kintu e manuṣhyer biṣhaye je
42 kathá kahiyáchhila, se sakali satya; ár se sthåne aneke tánháke bishwás karila.

XI. ADHYA'Y.

1 Ilísir píṟita haon, o Khríster táhár utthán karan, 47 o maháját o Phirúshíder bipakhyatá karan, 55 o nistár parbe táháke dharite cheṣhṭá karan.

1 Pare Mariyam o táhár bhaginí Márthá je Baithaníyá gráme bás kare, ai grame Ilísir náme ek jan píṟita chhila.
2 Je Mariyam Prabhuke sugandhi tail mákháiyá ápan kesh diyá tánhár charan mochháiyá dila, (12 Adhyáyer 3 pade) táhár
3 bhrátá ai Ilísir. Ataeb He Prabho, ápani jáháke sneha karen, sei jan píṟita áchhe, táhár bhaginírá Prabhur sthåne ei
4 kathá kahiyá páṭháila. Takhan Jíshu e samáchár shuniyá kahilen, E píṟá jíbannásher nimitte nay, kintu I'shwarer mahimá prakásher nimitte haiyáchhe; táháte jena I'shwarer
5 Putrer mahimá prakásh páy. Jíshu jadyapi Márthá o táhár
6 bhaginí ebang Ilísirke sneha kariten, tathápi Ilísirer byámoha shuniyá tini je sthåne chhilen, ai sthánei ár dui dibas
7 rahilen. Pare tini shiṣhyadigke kahilen, A'isa, ámrá punar-

8 bár Yihudá deshe jái. Táháte táhárá uttar kahila, He Guro, alpa din haila Yihudíyerá tomáke prastarághát karite udyata
9 haila, tathácha ki árbár se stháne jáiben? Tini uttar karilen, Báro gharite ki ek din hay ná? Ataeb dibase gaman
10 karile, keha uchhoṭ kháy ná; kenaná se ei jagater dípti páy; kintu rátrite gaman karile, uchhoṭ kháy; jehetu táháte dípti
11 mátra nái. Ei kathá kahiyá tini táhádigke balilen, A'máder bandhu Ilísir nidrita haiyáchhe; ekhan táháke nidráhaite
12 jágrat karite jái. Jíshu mṛityur bishaye ei kathá kahilen; kintu bishrámárthe nidrár bishaye kahilen, ihá bodh kariyá shishyerá kahila, He Guro, se jadi nidrágata haiyá tháke, tabe
13 bhálai. Takhan Jíshu spashṭa kariyá táhádigke kahilen,
14 Ilísir mariyáchhe; kintu tomrá jena pratyay kara, ei janye
15 ámi sekháne ná thákáte, tomáder bishaye áhládit hailám;
16 ataeb áisa, táhár nikaṭe jái. Takhan Thomá, jáháke Didim bale, se sangi shishyadigke kahila, Bhála, ámráo jáiyá táhár
17 sange mari. Tadanantar Jíshu tatháy upasthit haile par, Ilísir chári dibas haila kabare rákhá giyáchhe, ei sambád
18 shunilen. A'r Jirúshálamhaite Baithaníyá kebal krosh
19 khánek antar prajukta anek Yihudíyerá Márthá ke ebang Mariyamke bhrátṛishok sántwaná karite táháder nikaṭe áila.
20 Márthá Jíshur ágaman sambád páibámátra giyá tán̲hár sahit
21 sákhyát karila; kintu Mariyam gṛihete basiyá rahila. Takhan Márthá Jíshuke kahila, He Prabho, ápani jadi ekháne
22 thákiten, tabe ámár bhrátá marita ná, kintu ekhano I'shwarer
23 káchhe jáhá prárthaná karen, I'shwar táhá diben, ihá jáni.
24 Jíshu kahilen, Tomár bhrátá uṭhibe. Márthá kahila, Se shesh
25 dibase utthán samaye uṭhibe, táhá gyáta áchhi. Takhan
26 Jíshu kahilen, A'mii utthán o jíban; je keha ámáte bishwás kare, se mṛita haiyáo bán̲chibe; ebang je keha jíbit haiyá ámáke bishwás kare, se kakhano maribe ná; ei katháte ki
27 bishwás kara? Se kahila, Hán̲, Prabho, ján̲hár abatár haoner apekhyá chhila, ápani I'shwarer sei abhishikta Putra,
28 eman bishwás karitechhi. Ei kathá baliyá se jáiyá ápan bhaginí Mariyamke gopane ḍákiyá kahila, Guru upasthit
29 haiyáchhen, ebang tomáke ḍákitechhen. E kathá shuniyá se
30 twaráy uṭhiyá tán̲hár nikaṭe gela. Jíshu grámer madhye prabesh ná kariyá je kháne Márthár sahit sákhyát haiyá-
31 chhilen, se stháne chhilen. A'r je Yihudíyerá Mariyamer

sahit gṛihe thákiyá sántwaná karitechhila, táhárá táháke shíghra uṭhiyá jáite dekhiyá kahila, O kabarstháne rodan karite jáitechhe; ihá baliyá táhárá táhár pashchát pashchát
32 gela. Pare Mariyam sei stháne upasthit haiyá Jíshuke dekhiyá tánhár charane pariyá balila, He Prahho, ápani jadi
33 ekháne thákiten, tabe ámár bhrátá marita ná. Jíshu táháke ebang táhár sangi Yihudíyadigke rodan karite dekhiyá ápanio shokárta haiyá dírgha nishwás tyág púrbak ka-
34 hilen, Táháke kotháy kabar diyáchha? Takhan táhárá
35 kahila, He Prabho, ásiya dekhun. Jíshu rodan karilen.
36 Ataeb Yihudíyerá kahila, Dekha, ini táháke keman sneha
37 kariten. Ebang táháder keha keha balila, Jini andhake chakhyuh diyáchhen, tini ki ei byaktir mṛityu nibáran karite
38 páriten ná? Táháte Jíshu punarbár antare dírgha nishwás chháriyá kabarer nikaṭe áilen; sei kabar ekṭá gahwar, táhár
39 mukhete ekkhán prastar chápána chhila. Takhan Jíshu kahilen, Ei prastar saráiyá deo. Táháte mṛita byaktir bhaginí Márthá kahila, He Prabbo, ekhan uháte durgandha haiyá
40 thákibe; kenaná adya chári din haila kabare áchhe. Takhan tini kahilen, Jadi bishwás kara, tabe I'shwarer mahimá pra-
41 kásh dekhite páibá, e kathá ki tomáke kahi nái? Takhan mṛita byaktir kabarhaite prastar saráile pare, Jíshu úrdhwa drishṭi kariyá kahilen, He Pitah, ámár nibedan shuniyáchha,
42 ei janye tomár dhanyabád kari. A'r satata shuniyá tháka, táháo ámi jáni; kintu tumi je ámáke preran kariyáchha, ihá jena eikháne upasthit lokerá bishwás kare, tannimitte ei
43 kathá kahitechhi. Ei kathá kahiyá tini uchchaih-sware ḍá-
44 kiyá balilen, He Ilísir, báhire áisa. Táháte se mṛita lok kabarbastra hastapádbaddha ebang gámachháte mukh-
45 baddha haiyá báhire áila. Takhan Jíshu kahilen, Bandhan sakal mukta kariyá iháke chháriyá deo. Takhan Mariyamer nikaṭe ásiyáchhila je Yihudíya lokerá, táhárá Jíshur ei karma
46 dekhiyá aneke bishwás karila; kintu anya keha keha Phirúshíder nikaṭe giyá Jíshur ei karmer sambád dila.
47 Pare pradhán jájakerá ebang Phirúshíbarga mahá sabhá kariyá balila, A'mrá ki karitechhi? e manushya anek anek
48 áshcharjya karma karitechhe. Jadi eman karma karite dii, tabe tábat loki táháke bishwás karibe; táháte Romi lokerá ásiyá ámáder ei rájdhánír sahit rájya uchhinna karibe.

49 Takhan táháder madhye Kiyaphá náme je byakti sei batsare mahájájaker pade nijukta chhila, se uttar karila, Tomrá ki-
50 chhui jána ná; samuday desh binashṭa haon apekhyáy barancha samasta loker nimitte ek janer maran ámáder mangaler
51 bishay, ihá bibechanáo kara ná. Ei kathá se nij buddhite
52 balila, táhá náy; kintu Jíshu je ai deshíyader nimitte prántyág kariben, ár digbidik byápta I'shwarer santándigke ekatra kariyá ek lok kariben, sei batsare Kiyaphá mahájájak pade
53 nijukta haiyá ei bhabishyadbákya kahila. Taddinábadhi ki prakáre tánháke badh karite páre, táhárá ei parámarsha
54 karite lágila. Ataeb Jíshu Yihudíyader madhye spashṭa rúpe ár bhraman ná kariyá tathâhaite mahá prántarer nikaṭastha desher Iphrayim námak nagare giyá shishyader sahit káljápan karite lágilen.

55 Pare Yihudíyader nistár parba sannikaṭ haila, ai parber púrbe ápanádigke shuchi karibár janye grám grámántarhaite
56 Jirúshálame áila, ebang Jíshur anweshan kariyá mandire danḍáyamán haiyá paraspar kahila, Tomáder keman bodh
57 hay, tini ki ei parbe ásiben ná? A'r tini kotháy áchhen, táhá jadi keha jáne, tabe dekháite haibe, pradhán jájakerá o Phirúshíbarga tánháke dharibár nimitte púrbe ei ágyá prachár kariyáchhila.

XII. ADHYAY.

1 Mariyam-dwárá Jíshur charane tail mardan, 9 o Ilísirke dekhite bahu loker ágaman, 12 o Jirúshálame Khríster gaman, 20 o Khríster nikaṭe anya deshíya lokder ágaman, 27 o Khríster ápan mrityu bhoger bhabishyadbákya, 37 o alpa loker bishwás karan, 44 o Khríster upadesh kathá.

1 Apar utsaber chhay dibas thákite Jíshu jáháke mrityuhaite bánchháiyáchhilen, se Ilísirer básasthán Baithaniyá gráme
2 áilen. Sekháne tánhár nimitte rátrite bhoj prastut karile, Márthá paribeshan karila; kintu Ilísir tánhár sangider sahit
3 bhojanásane upabishṭa chhila. Takhan Mariyam ardhaser bahu múlya jaṭámánsír tail ániyá Jíshur charane mardan kariyá ápan keshdwárá mochháite lágila; táháte tailer sau-
4 rabhete griha ámodit haila. Takhan Jíshuke shatruhaste samarpan karibe, eman je Yiskáriyotíya Yihudá námak shi-
5 shya, se kahila, Ei tail tin shat sikáte bikray kariyá daridra-
6 digke kena deoyá gela ná? Se je daridra lokder janye bhábita

haila, táhá nay; kintu se nij chor, ár táhári nikaṭe toṟá sthápit thákáte, tanmadhye jáhá rákhá jáita, táhá se haran
7 karita, ei janye e kathá kahila. Takhan Jíshu kahilen, Uháke kichhu balio ná, ámár kabar deonárthe ámáke mardan karite
8 táhá rákhiyáchhe. Daridrerá tomáder nikaṭe satata tháke, kintu ámi tomáder nikaṭ satata tháki ná.

9 Pare Jíshu sei stháne áchhen, ei sambád gyáta haiyá anek anek Yihudíyerá táṉháke ár jáháke mṛityuhaite báṉcháiyá-
10 chhilen, sei Ilísirkeo darshan karite sei stháne áila. Pare pradhán jájakerá se Ilísirkeo sanghár karite mantraná karila;
11 kenaná táhádwárá anek Yihudíyerá jáiyá Jíshuke bishwás karila.

12 Anantar Jíshu Jirúshálam nagare ásitechhen, ei sambád páiyá para dibase parbe upasthit anek lok kharjúr patrádi
13 ániyá táṉhár sahit sákhyát karanárthe báhire ásiyá Israeler rájá, Parameshwarer náme jini ásitechhen, táṉhár jay, jay,
14 uchchaih-sware ei kathá kahite lágila. Takhan He Síyoner
15 kanye, bhay kario ná; ei, dekha, tomár rájá gardabher shábak árohan kariyá ásitechhen, ei shástríya bachanánusáre Jíshu ek juba gardabhake páiyá tadupari árohan karilen.
16 A'r ei ghaṭanár tátparjya shiṣhyagan prathame bujhite párila ná; kintu Jíshu mahimá prápta haile par, ei kathá je táṉhár biṣhaye likhita chhila, ebang táháráo je táṉhár prati emat
17 kariyáchhila, ihá táháder smaran haila. A'r tini Ilísirke kabarhaite ḍákiyá prán dán kariyáchhilen, je je lok ei biṣhay
18 sákhyát dekhiyáchhila, táhárá pramán dite lágila. A'r tini emat adbhut karma kariyáchhilen, táhár janrab haoyáte lokerá
19 táṉhár sahit sákhyát karite gela. Táháte Phirúshírá paraspar kahite lágila, Tomáder tábat cheṣhṭá bṛithá haitechhe, táhá ki tomrá bujha ná? Dekha, tábat lok táhár pashchádbartí haila.

20 A'r bhajaná karanárthe parbe ágata lokder madhye kaek jan
21 anya deshíya chhila; táhárá Gálílíya Baithsedá nibási Philiper nikaṭe ásiyá kahila, He maháshay, ámrá Jíshuke dekhite
22 bánchhá kari. Táháte Philip jáiyá A'ndriyake kahila; pare
23 A'ndriya o Philip Jíshuke sambád dila. Takhan Jíshu uttar kahilen, Manuṣhya-putrer mahimá prápta haoner samay
24 upasthit haila. A'mi tomádigke ati jathárta kahitechhi, Dhányer ek bíj mṛittikáy paṟiyá jadi ná mare, tabe se ek

mátra tháke; kintu jadi mare, tabe bahu gun phal dhare.
25 Je jan ápan pránke priya gyán kare, se táhá háráibe; kintu je jan ihaloke ápan pránke apriya gyán kare, sei jan ananta
26 paramáyuh prápta haibe. Keha jadi ámár sebak haite bánchhá kare, tabe se ámár pashchádgámí hauk; táháte ámi jekháne tháki, ámár sebak sei stháne thákibe: ebang je jan ámár sebá kare, ámár Pitáo táhár sambhram kariben.
27 Samprati ámár prán byákul haitechhe; ataeb He Pitah, ámár emat duhkher samay jena ná ghaṭe, ámi ki eman nibedan kariba? táhá nay, ámi ei samayer nimitte abatírna
28 haiyáchhi. He Pitah, ápan námer mahimá prakásh kara. Táháte ámi ápan námer mahimá prakásh kariyáchhi, pu-
29 narbáro kariba, se samaye ei rúp ákáshbání haila. Táhá shuniyá nikaṭstha lokder keha keha balila, Megh garjan haila; ár keha keha balila, Swargíya dút iṉhár sahit kathá
30 kahila. Takhan Jíshu uttar karilen, A'már nimitte ei shabda
31 haila ná, tomáder janyei haila. Ekhan e jagater bichár sampanna haibe, ekhan jagatpatike rájyachyut kará jáibe.
32 A'r ámi jadi bhúmihaite úrdhwe tolá jái, tabe samasta ma-
33 nuṣhyakei ápanár nikaṭe ákarṣhan kariba. Ki prakáre táṉhár mṛityu haibe, táhá bujháibár nimitte tini ei kathá ka-
34 hilen. Takhan lokerá kahila, A'mrá byabasthá granthe ei shikhyá páiyáchhi, Khríst nitya; tabe manuṣhya-putra ke utthita haite haibe, eman kathá ki prakáre balitechha?
35 ei manuṣhya-putra ke? Takhan Jíshu kahilen, Tomáder sange ár alpa din jyotih áchhe; jena andhakár ásiyá tomádigke áchchhanna ná kare, ei janye jábat jyoti tomáder sange tháke, tábat gaman kara; je jan andhakáre gaman kare,
36 se kotháy jáy, táhá jánite páre ná. Ataeb je parjyanta tomáder nikaṭe jyotih áchhe, tábat parjyanta jyotírúp santán haibár janye jyotite bishwás kara. Ei kathá baliyá Jíshu táháder sákhyát haite prasthán kariyá gopane thákilen.
37 Jíshu táháder sákhyáte eta áshcharjya karma kariyáchhilen,
38 tathácha táhárá táṉháke pratyay karila ná. Ataeb He Parameshwar, ámáder prachárit sambáde ke pratyay karibe, ebang Parameṣhwarer hasta káhár káchhe prakáshit haibe? Jisháiya bhabiṣhyadbaktṛi-kartṛik ei je kathá ukta chhila,
39 se kathá takhan saphal haila. A'r táhárá je pratyay karite párila ná, tadbiṣhaye Jisháiya bhabiṣhyadbaktá áro ka-

40 hiyáchhila; jathá, Táhárá chakhyute jena dekhite ná páy, ebang antahkaran diyá jena bujhite ná páy, ebang man phiráile ámi jena táhádigke sustha ná kari, ei áshaye tini táhádigke chakhyur drishti haran kariyá táháder antahkaran 41 kathin kariben. Jisháiya jakhan Jíshur mahimá dekhiyá tánhár bishaye kathá kahila, takhan eman bhabishyadbákya 42 prakásh karila. Tathápi adhyakhyader madhye aneke tán43 háke pratyay karila. Kintu Phirúshírá páchhe táhádigke bhajanálayhaite dúr kariyá dey, ei bhayete táhárá tánháke swíkár karila ná; kenaná I'shwarer prashansá apekhyáy táhárá manushyer prashansá bhála básita.

44 Takhan Jíshu uchchaihsware kahilen, Je jan ámár prati bishwás kare, se ámár pratii bishwás kare, táhá kebal nay; 45 se ámár prerankartár pratio bishwás kare; ebang je jan ámáke darshan kare, se ámár prerankartákei darshan kare. 46 Je jan ámáke pratyay kare, se jena andhakáre ná tháke, ei janye ámi jyotih swarúp haiyá ei jagate abatírna haiyáchhi. 47 A'már kathá shuniyá jadi keha ná máne, tabe ámi táháke doshí kari ná; jehetuk jagajjaner dosh sthir karite ná ásiyá 48 táhádigke uddhár karite ásiyáchhi. Je keha ámáke ashraddhá kariyá ámár kathá agráhja kare, anye táhár dosh nishchay karibe; phalatah je kathá ámi kahiyáchhi, shesh dine se kathá 49 táhár dosh nishchay karibe. Jehetu ámi ápanáhaite kichhui bali ná; ki ki balite hay, o ki ki upadesh dite hay, táhá ámár 50 prerankartá Pitá ámáke ágyá kariyáchhen. A'r tánhár sei ágyá je ananta paramáyu, táhá ámi jáni; ataeb je kichhu kahi, táhá Pitá jeman ágyá kariyáchhen, temani ámi kahi.

XIII. ADHYA'Y.

1 Khríster ápan shishyader charan dhauta karan, 12 o táhár tátparjya, 21 o Yihudá bishwásghátak haibe, ihár gyápan, 31 o shishyader prati Khríster upadesh, 36 o Pitarer aswíkár gyápan.

1 Apar nistár parber kinchit púrbe prithibíhaite Pitár káchhe ápan gaman samay sannikat haila, ihá gyáta haiyá Jíshu prathamábadhi je átmíya lokdigke sneha kariyá ásitechhen, táhádigke shesh parjyantao tadrúp sneha karilen. 2 A'r Pitá je tánhár háte samastai samarpan kariyáchhen, ebang ápani je I'shwarer nikathaite ásiyáchhen, ebang I'shwarer nikate jáiben; e sakal gyáta haiyá rátrite bhojan sánga haile

3 par je kále Shaytán tá̱nháke shatruhaste samarpan karibár janye Shimoner putra Yiskáriyotíya Yihudár antahkarane ku-prabṛitti dila, eman kále Jíshu bhojanásanhaite uṭhiyá 4 gátra bastra khuliyá, ek khán gámchhá laiyá taddwárá ápa- 5 nár kaṭi bandhan karilen. Pare ek pátre jal ḍháliyá shishya- der pád prakhyálan kariyá ai kaṭibaddha gámchhádwárá 6 mochháite lágilen. Táháte Shimon Pitarer nikaṭe áile, se kahila, He Prabho, ápani ki ámár pádaprakhyálan kariben? 7 Jíshu kahilen, A'mi jáhá karitechhi, táhá samprati jána ná, 8 kintu pashchát jánibá. Táháte Pitar kahila, A'pani kakhano ámár páda prakhyálan karite páiben ná. Jíshu uttar kahilen, Jadi tomár prakhyálan ná kari, tabe ámár sahit tomár kona 9 samparkai nái. Takhan Shimon Pitar kahila, He Prabho, tabe páda kebal nay, ámár hasta o mastak parjyanta prakhyá- 10 lan karun. Táháte Jíshu kahilen, Je jan dhauta haiyáchhe, sarbánga parishkṛita haoyáte charan byatireke táhár anya 11 prakhyálaner apekhyá tháke ná. Tomrá parishkṛita hailá baṭe, kintu sakale naha; kenaná je jan tá̱nháke parahasta- gata karibe, táhá tini jániyáchhilen; ataeb tomrá sakale pa- rishkṛita naha, e kathá kahilen.

12 Ei prakáre Jíshu táháder páda prakhyálan kariyá bastra paridhán púrbak punarbár ásane basiyá kahilen, A'mi tomá- 13 der prati ki janye eman karma karilám, táhá jána? tomrá ámáke Guru o Prabhu kariyá baliyá tháka; táhá satyai 14 bala, kenaná ámi táhái baṭi. Kintu Prabhu o Guru haiyá jadi ámi tomáder páda prakhyálan karilám, tabe tomádero 15 paraspar pádaprakhyálan uchit; jehetu ámi tomáder prati je prakár byabahár karilám, tomráo jena tadrúp kara, ei janye 16 tomádigke ek dṛishṭánta dekháilám. A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Kartáhaite dás bara nay; ebang pre- 17 rakhaite prerit bara nay. Ei kathá bujhiyá jadi karma kara, 18 tabe tomrá dhanya haibá. Tomáder sakaler bishaye e kathá kahitechhi táhá nay, jáhárá ámár manonít, táhádigke ámi jáni; kintu, Je jan ámár sahit bhojan karitechhe, se ámáke padághát karibe, ei je dharmapustaker bachan, tadanusáre 19 abashya ghaṭibe. A'mi sei byakti, iháte jena tomáder bishwás hay, ei janye eman ghaṭaner púrbe ámi ekhan tomá- 20 digke kahilám. A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Je jan ámár kona perita byaktike gráhja kare, se ámákei gráhja

kare; ár je keha ámáke gráhja kare, se ámár prerankartáke gráhja kare.

21 Ei kathá baliyá Jíshu atyanta manoduhkhit haiyá pramán diyá kahilen, A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, To-
22 máder ek jan ámáke parahastagata karibe. Táháte tini káhár uddeshe e kathá kahilen, tadbiṣhaye sandigdha haiyá
23 shiṣhyerá paraspar mukhábalokan karite lágila. Ai samaye Jíshu jáháke bhála básiten, se ek shiṣhya tán̲hár bakhyahsthale helána diyáchhila; táháke Shimon Pitar sanket kariyá
24 kahila, Ini káhár uddeshe e kathá kahitechhen, táhá jigyásá
25 kara. Takhan se tán̲hár buke helána diyá jigyásila, He
26 Prabho, se kon byakti? Táháte Jíshu uttar kahilen, Ek khanḍa ruṭí ḍubáiyá jáháke diba, se sei byakti; pare tini ek khanḍa ruṭí ḍubáiyá Shimoner putra Yiskáriyotíya Yihu-
27 dáke dilen. Táhá dile par, Shaytán táháte áshray karila. Takhan Jíshu táháke kahilen, Tumi jáhá kanibá, táhá shíghra
28 kara. Kintu tini ki bhábe e kathá kahilen, táhá upabiṣhṭa
29 lokder kehai bujhite párila ná; kintu Yihudár káchhe ṭákár toṛá thákáte keha ei rúp bujhila, parber áyojaner nimitte kona sámagrí kray kariyá ásite, kimbá daridradigke kichhu
30 bitaran karite kahilen. Takhan ruṭí khanḍa laoner pare, se shíghra báhire gela, ebang rátrikálo upasthit haila.

31 Anantar Yihudá báhire gele par, Jíshu kahilen, Ekhan manuṣhya-putrer mahimá prakásh haitechhe, ebang tán̲há-
32 dwárá I'shwarero mahimá prakásh páitechhe; ár tán̲há-dwárá I'shwarer mahimá jadi prakásh haila, tabe I'shwar o ápanádwárá tán̲hár mahimá prakásh kariben, shíghrai pra-
33 kásh kariben. He batsa sakal, ekhyane tomáder sange ámi ár kinchit kálmátra áchhi; pare ámár anweṣhan karibá, kintu ámi jekháne jái, se sthánе tomrá jáite páribá ná; ei je kathá Yihudíyadigke kahiyáchhilám, tadrúp ekhan tomá-
34 digkeo balitechhi. Tomrá paraspar prem kara, ámi tomá-diger prati jádṛisha prem karilám, tomráo paraspar tádṛisha
35 prem kara, tomádigke ei ek nútan ágyá ditechhi. Táháte jadi paraspar prem kara, tabe ei lakhyandwárá tomrá je ámár shiṣhya, ihá sakalei jánite páribe.

36 Shimon Pitar jigyásá karila, He Prabho, ápani kotháy jáitechhen? Táháte Jíshu uttar karilen, A'mi je kháne jái-techhi, samprati ámár pashchádgámí haiyá se sthánе jáite

37 páribá ná, pashcháte jáibá. Takhan Pitar pratyuttar karila, He Prabho, samprati ki janye tomár pashchádgámí haite
38 páriba ná? tomár nimitte prán dite pári. Táháte Jíshu uttar kahilen, A'már janye ki prán dite pára? A'mi tomáke ati jathártha kahitechhi, Kukurá ḍákaner púrbe tumi ámáke tin bár aswíkár karibá.

XIV. ADHYAY.

1 Shishyadigke prabodh deon, 8 o tánhár o Pitár aikya, 15 o prabodhkartáke táháder káchhe preran karite pratigyá-karan, 25 o prasthaner kathá.

1 Manoduhkhi' haio ná, I'shwarete bishwás kara, ámáteo
2 bishwás kara. A'már Pitár mandirete anek básasthán áchhe, natubá agre tomádigke jánáitám. Tomáder janye sthán
3 prastut karite jái. A'r ámi jáiyá tomáder nimitte jadi sthán prastut kari, tabe punaráy ásiyá tomádigke ápan nikaṭe laiyá jáiba; táháte ámi jekháne tháki, tomráo seikháne thákibá.
4 A'mi je stháne jáitechhi, se sthán tomrá jána, táhár patho
5 jána. Takhan Thomá kahila, He Prabho, ápani kotháy jáitechhen, táhá ámrá jáni ná; tabe path ki prakáre jániba?
6 Jíshu kahilen, A'mii path, o satyatá, o jíban; ámá diyá
7 gaman ná karile Pitár nikaṭe keha jáite páre ná. A'máke jadi jánitá, tábe ámár Pitákeo jánitá; kintu ekhan abadhi tánháke jánitechha, ebang dekhitechha.
8 Takhan Philip kahila, He Prabho, Pitáke darshan karáun,
9 táháte ámáder jatheshṭa haibe. Táháte Jíshu uttar karilen, He Philip, tomáder sange eta din thákileo ki ámáke china ná? Je jan ámáke darshan karila, se Pitákeo darshan karila; tabe ámádigke Pitáke darshan karáun, e kathá keman kariyá
10 balitechha? A'mi Pitáte áchhi, ebang Pitá ámáte áchhen, ihá ki tomár pratyay hay ná? ámi je kathá kahi, táhá ápanáhaite kahi ná; kintu Pitá jini ámáte birájamán áchhen,
11 tinii sakal karma karen. Ataeb ámi je Pitáte áchhi, o Pitá je ámáte áchhen, ihá ámár kathá pramáne pratyay kara;
12 natubá karma prajukta pratyay kara. A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Je jan ámáte bishwás kare, se ámár nyáy karma karibe, barancha táháhaiteo mahat karma
13 karibe; jehetu ámi Pitár nikaṭe jáitechhi; ebang ámár nám
14 kariyá je kichhu prárthaná karibá, táhá saphal kariba. Putra-

dwáráte jena Pitár mahimá prakáshit hay, tannimitte ámár náme je kichhu jáchná karibá, táhái siddha kariba.

15 Jadi ámáke prem kara, tabe ámár ágyá sakal pálan kara.
16 Táháte ámi Pitár nikaṭe prárthaná karile, Pitá nirantar tomáder sahit thákite ár ek prabodhkartáke, arthát Satyamay
17 A'tmáke tomáder nikaṭe preran kariben. Ei jagater lokerá tánháke gráhja karite páre ná, kenaná táhárá tánháke dekheo ná, ebang jáneo ná; kintu tomrá tánháke jána, jehetuk tini tomáder antare bás karen o tomáder sange thákiben.
18 Tomádigke anáth kariyá jáiba ná, punarbár tomáder nikaṭe
19 ásiba. A'r kichhu din pare ei jagater lok ámáke ár dekhite páibe ná, kintu tomrá dekhite páibá; ámi jíbit haiyá thákiba,
20 ei prajukta tomráo jíbit haiyá thákibá. A'r ámi Pitáte áchhi, o tomrá ámáte áchha, ebang ámi tomádigke áchhi, táháo tat-
21 kále jánite páibá. Je jan ámár ágyá páiyá táhá pálan kare, sei ámáke prem kare; ebang je jan ámáke prem kare, sei ámár Pitár priyapátra haibe; ebang ámio táháke sneha
22 kariyá táhár nikaṭe ápanáke prakásh kariba. Takhan Yiskáriyotíya bhinna Yihudá tánháke kahila, He Prabho, ápani jagater lokder káchhe aprakáshit haiyá ámáder káchhe sapra-
23 kásh haiben kena? Táháte Jíshu uttar kahilen, Je jan ámáke prem kare, se ámár ágyáo pálan kare; táháte ámár Pitáo táháke prem kariben; ebang ámrá táhár nikaṭe ásiyá
24 táhár sahit ekatra bás kariba. A'r je jan ámáke prem ná kare, se ámár katháo pálan kare ná; ebang ei je kathá shunite páitechha, se kebal ámár kathá nay, kintu ámár prerankartá je Pitá, tánháro kathá.

25 Ekhan tomáder nikaṭe bartamán thákiyá ei sakal kathá
26 kahitechhi; kintu ihár par Pitá prabodhkartáke, arthát Pabitra A'tmáke ámár náme preran karile tini tábat bishayer shikhyá diyá ámár samasta upadesh tomádigke smaran ka-
27 ráiben. A'mi tomáder stháne shánti rákhiyá jáitechhi, ámár nijer shánti tomádigke pradán karitechhi. Jagater lok jeman dán kare, ámi temani dán kari ná. Tomáder antahkaran
28 duhkhita o bhíta ná hauk. A'mi jáiyá punarbár tomáder káchhe ásiba, ámár ei ukta bákya tomrá shuniyáchha. Jadi ámáke prem karitá, tabe Pitár nikaṭe jái, ámár e katháte tomáder áhlád janmita; kenaná ámá apekhyá ámár Pitá pra-
29 dhán baṭen. A'r ai ghaṭanár samaye tomáder shraddhá jena

janme, ei nimitte ámi se ghaṭanár púrbe ekhan tomádigke
30 ei sambád di. Ihár par tomáder sahit ámár ár bistar áláp
haibe ná; káran ei jagatpati ásitechhe, kintu ámár sahit
31 táhár kona sambandha nái. A'mi je Pitáke prem karitechhi,
ebang bidhimate Pitár karma karitechhi, ihá jáháte jagater lok
gyáta hay, eman karma kari. Uṭha, ekhánháite prasthán kari.

XV. ADHYA'Y.

1 A'panáke drákhyálatá o shishyaganke shákhá swarúp dekháon, 17 o táháder bhábi táraná o sántwaná prakásh karan.

1 A'mi prakṛita drákhyálatáswarúp, ebang ámár Pitá udyán
2 paricbárak swarúp. Táháte ámár je sakal shákháte phal
hay ná, táhá tini chhedan kariyá phelen; ebang phalabatí
shákhá sakalete jena áro phal dhare, ei janye parishkár
3 karen. Ekhan ámár ukta upadesh-dwárá tomrá parishkṛita
4 haitechha; ataeb ámáte tháka, táháte ámio tomádigete thá-
kiba; jehetuk bṛikhyete sanlagna ná thákile shákhá jeman
ápaná ápani phalabatí haite páre ná, tadrúp tomráo ámáte
5 ná thákile phalabán haite pára ná. A'mi drákhyálatáswarúp,
tomrá shákháswarúp; je jan ámáte tháke, ebang jáháte ámi
tháki, se prachur phalete phalabán hay; kintu ámár sahit
6 bichchhed haile tomrá kichhui karite pára ná. Je kona byakti
ámáte ná tháke, se shushka shákhár nyáy báhire phelá jáy;
pare lokerá táhá áharan kariyá agnite nihkhyep kariyá
7 dagdha kare. A'máte jadi tháka, ebang ámár kathá jadi to-
mádigke tháke; tabe jáhá ichchhá kariyá jáchná karibá, to-
8 máder táhái saphal haibe. A'r tomrá jadi prachur phalabán
hao, tabe táhádwárá ámár Pitár mahimá prakásh haibe,
9 o tomrá ámár shishyader madhye ganita haibá. Pitá je-
man ámáke prem kariyáchhen, ámio tádṛisha tomádigke
prem kariyáchhi; ataeb tomrá nirantar ámár premer pá-
10 tra haiyá tháka. A'már ágyá jadi pálan kara, tabe Pitár
ágyá pálan kariyá ámi jeman tánhár premer pátra haiyá
ásitechhi, temani tomráo ámár premer pátra haiyá thákibá.
11 Tomáder nimitte ámár je áhlád, se jena chirastháyí hay,
ebang tomáder ánanda jena sampúrna hay, ei janye tomádigke
12 ei sakal kathá kahilám. A'r ámi jeman tomádigke prem kari-
yáchhi, tomráo paraspar etádṛisha prem kara, ei ámár ágyá.
13 Mitrer nimitte ápanár prán dán parjyanta je prem, tadapekhyá

14 ár bara prem káháro nái. Je je ágyá ámi ditechhi, táhái jadi
15 pálan kara, tabe tomrái ámár mitragan. Adyábadhi tomádigke ár dás kariyá baliba ná; kenaná prabhu jáhá karen dás táhá jáne ná. Kintu Pitár nikaṭe jáhá jáhá shraban kariyáchhi, táhá sakali tomádigke gyáta karilám; e janye tomádigke mitra
16 kariyá balilám. Tomrá je ámáke manonít kariyáchha, eman nay; kintu ámii tomádigke manonít kariyáchhi; ár tomrá giyá jena phal utpanna kara, ár sei phal akhyay hay, ei janye tomádigke nijukta kariyáchhi. Táháte ámár nám kariyá Pitár nikaṭe je kichhu jáchná karibá, táhái tini tomádigke diben.
17 Ataeb tomrá paraspar prem kara, ámi ei ágyá ditechhi.
18 Jagater lok tomádigke ghṛiná karile táhárá púrbe ámákei
19 ghṛiná kariyáchhe, ihá tomrá mane kara. Jadi tomrá jagater lok haitá, tabe jagater lok tomádigke átmíya bhábiyá bhála básita; kintu tomrá jagater lok naha, ámi tomádigke e jagathaite manonít kariyáchhi, ei janye jagater lok tomádigke
20 ghṛiná kare. Prabhuhaite dás bara nay, ámár ei púrbakár bákya smarane rákha; táhárá jadi ámákei táraná kariyáchhe, tabe tomádigke táraná karibe; ár ámár kathá jadi mániyá
21 tháke, tabe tomáder katháo mánibe. Kintu tomrá ámár lok, ei janye tomáder prati táhárá emat byabahár karibe; kenaná jini
22 ámáke preran kariyáchhen, tánháke táhárá jáne ná. Táháder nikaṭe ásiyá ámi jadi kona kathá ná kahitám, tabe táháder páp
23 haita ná; kintu ekhyane táháder páp ḍhákibár upáy nái. A'r
24 ámáke ghṛiná karáte ámár Pitákeo ghṛiná kará hay. Je rúp karma keha kakhana kare nái, eman karma jadi táháder sákhyáte ná karitám, tabe táhádero páp haita ná; kintu ekhan ámáke ebang ámár Pitáke ubhayke dekhiyáo ghṛiná karila.
25 Ei prakár karáte Akárane ámáke ghṛiná karila, ei je bachan
26 táháder shástrete likhita áchhe, táhá saphal haila. Kintu Pitáhaite nirgata je Prabodhkartáke arthát Satyamay A'tmáke Pitár nikaṭhaite tomáder stháne preran karila; tini ásiyá
27 ámár bishaye pramán diben. Ebang prathamábadhi ámár sange áchha, ei nimitte tomráo pramán dibá.

XVI. ADHYAY.

1 Khríster prasthán o prabodhkartár ágaman, o jagajjaner prati tánhár karma byákhyá, 16 o tánhár prastháner kathá shishyader abodhgámya haon 25 o ai kathá bodghamya karan.

1 Tomáder bádhá jena ná ghaṭe, ei janye tomádigke ei sakal

2 bákya balilám. Lokerá tomádigke bhajanálayhaite dúr kariyá dibe; ebang je samaye tomádigke badh kariyá I'shwarer tuṣhṭijanak karma karilám, eman gyán karibe, se 3 samay ásitechhe. Táhárá je ámáder prati emat ácharan karibe, táhár káran ei: táhárá Pitáke jáne ná, ebang ámákeo 4 jáne ná. Ataeb samay upasthit haile jena ámár katháte tomáder smaran hay, ei janye tomádigke ei kathá kahitechhi. A'mi tomáder sange thákáte prathame ei kathá tomádigke 5 kahilám ná. Samprati ápan prerankartár nikaṭe jáitechhi, tathápi Tumi kotháy jáitechhe, e kathá tomáder kehai ámáke 6 jigyásá kare ná; kintu ámár ei sakal kathá shuniyá tomáder 7 antahkaran duhkhe magna hay. Tathápi ámi jathártha kahitechhi: ámár gamane tomáder hit haibe, jehetuk ná gele prabodhkartá tomáder nikaṭe ásiben ná; kintu jadi jái, tabe 8 tomáder nikaṭe táṉháke páṭháiyá diba. Táháte tini ásiyá páp o punya o daṇḍa biṣhaye jagatlokder prabodh janmáiben. 9 Páp biṣhaye prabodh janmáiben, kenaná táhárá ámáke bish-10 wás kare ná. Punya biṣhaye prabodh janmáiben, kenaná 11 tomáder adṛishya haiyá ámi Pitár nikaṭe jái. Daṇḍa biṣhaye prabodh janmáiben, kenaná e jagadadhipati daṇḍágyá prápta 12 hay. Tadbhinna tomádigke kahite ámár áro anek anek kathá rahila; se kathá ei khyane tomrá sahite páribá ná; 13 kintu Satyamay A'tmá jakhan ásiben, takhan tábat satya biṣhaye tini tomáder buddhi prabesh karáiben. Tini ápanár haite kichhu baliben ná; kintu jeman shuniben, táhái kahiyá 14 tomádigke bhábi biṣhay gyáta kariben. A'már mahimá prakásh karáiben, kenaná ámár biṣhay laiyá tomádigke abagata 15 kariben. Pitár jáhá jáhá áchhe, sakali ámár; e janye balilám, tini ámár biṣhay laiyá tomádigke abagata kariben.

16 A'r alpa din bilambe ámáke dekhite páibá ná, kintu táhár kinchit kál pare árbár darshan páibá; kenaná ámi Pitár 17 nikaṭe jáitechhi. Táháte kaek jan shiṣhya paraspar balábali karite lágila, Alpa din pare ámáke dekhite páibá ná, kintu táhá kinchit kál pare árbár ámár darshan páibá, kenaná 18 Pitár nikaṭe jáitechhi; ei je kathá ini balitechhen, se ki? Ei je kinchit káler kathá ini balitechhen, ihár abhipráy ki? ei 19 kathár bháb ámrá kichhui bujhite pári ná. Takhan Jíshu táháder jigyásá karibár básaná jániyá kahilen, Alpa din bilambe ámáke dekhite páibá ná, kintu táhár kinchit kál

pare árbár ámár darshan páibá, ei je kathá kahilám, ihár abhi-
20 práy ki, tomrá paraspar tattwa karitechha? A'mi tomádigke ati jathártha kahitechhi, Tomrá krandan o biláp karibá, kintu jagater lok ánanda karibe; tomrá shokákul haibá, kintu
21 shoker pare ánandajukta haibá. Prasabkál upasthit haile, strílok jeman prasab bedanáte byákul hay, kintu putra bhúmiṣhṭha haibá mátra, putra prasab karilám, ei ánandete
22 táhár se sakal duhkha mane tháke ná; tadrúp tomráo samprati shokákul haitechha; kintu árbár tomáder nikaṭe darshan diba, táháte tomáder antahkaran ánandete pulakit haibe,
23 ebang tomáder sei ánanda keha haran karite páribe ná. A'r sei dibase ámáke ár kona katháí jigyásá karibá ná; ámi tomádigke ati jathártha kahitechhi, A'már nám kariyá Pitár
24 nikaṭe je kichhu jáchná karibá, táhái tini diben. Adyábadhi ámár nám kariyá kichhu jáchná kara nái; jáchná kara, tabe páibá; táháte tomáder sampúrna ánanda janmibe.
25 A'r upamá kathádwárá ei sakal biṣhay tomádigke jánáilám, kintu je samaye upamá dwárá ná baliyá spaṣhṭa rúpe Pitár
26 biṣhay jánáiba, eman samay ásitechhe. Sei kále ámár nám kariyá prárthaná karibá; ár tomáder nimitte Pitáke binati
27 kariba, eman kathá bali ná; káran tomrá ámáke prem karitechha, ebang ámi je I'shwarer nikaṭhaite ásiyáchhi, iháo pratyay karitechha, e janye Pitá ápani tomádigke prem
28 karitechhen. Pitár nikaṭhaite jagate ásiyáchhi, punarbár
29 jagat tyág kariyá Pitár nikaṭe jái. Takhan shiṣhyerá balila, He Prabho, upamá dwárá ná kahiyá ápani ekhan spaṣhṭa
30 kahitechhen. Ekhan ápani je sarbagya, ár kháhákeo kichhu jigyásá karite prayojan rákhen ná, ihá ámáder sthira gyán haila; ebang ápani je I'shwarer nikaṭhaite ásiyáchhen, táhá-
31 teo ámrá bishwás kari. Táháte Jíshu uttar karilen, Ekhan
32 ki tomrá bishwás kara? Dekha, tomrá sakale chhinnabhinna haiyá ámáke ekákí tyág kariyá ápan ápan ghare jáibá, eman samay ásitechhe; barancha práy upasthit haila; tathápi ámi
33 ekákí nahi, kenaná Pitá ámár sange áchhen. A'máte jena tomáder shánti janme, e janye ei sakal kathá tomádigke kahilám. Ei jagate tomáder klesh ghaṭibei, tathácha nirbhaye tháka; jehetuk ámi jagatke jay karilám.

XVII. ADHYAY.

1 Pitár káchhe Khríster ápanár nimitte prárthaná, 6 o bára shiṣhyadiger nimitte prárthaná, 20 o tábat shiṣhyader ananta sukher nimitte prárthaná.

1 Pare Jíshu ei sakal kathá kahiyá swarger prati driṣhṭipát kariyá ei prárthaná karilen, He Pitah, samay upasthit haila; 2 jena tomár Putra tomár mahimá prakásh karen, ebang tomáhaite pránimátrer upare kartritwer bhár prápta haiyá je sakal lokke táhár haste sampúrna kariyáchha, táhádigke jena ananta parimáyu den, ei janye ápan Putrer mahimá prakásh 3 kara. Ebang adwitíya satya I'shwar je tumi, ár tomár prerit Jíshu Khríst ei ubhayer parichay páile ananta para-4 máyu hay. A'máke je karmer bhár diyáchhilá, táhá sampanna kariyá ei jagate tomár mahimá prakásh kariyáchhi. 5 Ataeb he Pitah, jagat abartamáne tomár sahit bás karan samaye ámár je mahimá chhila, samprati tomár nikaṭe ámáke sei mahimá prápta kara.

6 A'r ei jagathaite je sakal lok tumi ámáke diyáchha, ámi táhádigke tomár námer tattwagyán dilám; táhárá tomári 7 chhila, o tumi táhádigke ámáke diyáchha. Táháte táhárá tomár upadesh grahan karila; ebang ámáke je kichhu di-8 yáchha, se sakali je tomáhaite hay, táhá ekhan jánila. A'r ámáke je upadesh diyáchha, ámio táhádigke sei upadesh dilám; ebang táháráo táhá grahan karila, ebang ámi je tomáhaite nirgata hayái tomákartrik prerita haiyáchhi, ihá 9 nishchay bodh karila. Táháderi nimitte ámi prárthaná karitechhi, jagater lokder nimitte prárthaná kari ná; kintu je sakalke ámáke diyáchha, táháder janyei prárthaná kari; 10 kenaná táhárá tomári áchhe. Ebang je sakal ámár, se sakal tomár; ebang je tomár, se ámár; ebang táháder dwárá ámár 11 mahimá prakásh páy. Samprati ei jagate ámár abasthitir sheṣh haila, ámi tomár nikaṭe jáitechhi. Kintu táhárá jagate thákibe; he pabitra Pitah, je sakal ámáke diyáchha, táhádigke ápan námdwáráte rakhyá kara; táháte ámrá jeman ek 12 áchhi, tadrúp táháráo jena ek hay. Jata din ei jagate táháder sange chhilám, tata din táhádigke tomár náme rakhyá kariyáchhi; je sakal ámáke diyáchha, se sakalke rakhyá kariyáchhi; táháder madhye kebal binásher putra háráiyá-13 chhe, táháte dharmapustaker bachan pratyakhya hay. Kintu

ekhyan tomár nikaṭe jáitechhi, ár ámáte jena táháder sampúrna ánanda hay, ei janye jagate thákite thákite ei sakal
14 kathá kahitechhi. Tomár kathá táhádigke abagata kariyáchhi; ár jagater sange jeman ámár samparka nái, temani jagater sange táháder samparka ná haoyá prajukta jagater
15 lok táhádigke ghṛiná kare. Tumi jagathaite táhádigke lao, eman prárthaná kari ná; kintu mandahaite rakhyá kara, ei
16 prárthaná kari. A'mi jeman jagat sambandhíya nahi, tadrúp
17 tá háráo jagater sambandhíya nahe. Tomár satya kathá-
18 dwárá táhádigke pabitra kara; tomár bákyai satya. Tumi jeman ámáke jagate preran kariyáchha, tadrúp ámio táhá-
19 digke jagate preran kariyáchhi. A'r táháder hit bujhiyá ámi jeman ápanáke pabitra karitechhi, tadrúp satya kathádwárá táháráo jena pabitra hay.

20 A'r kebal táháder nimittei prárthaná karitechhi, emat nay; kintu táháder upadesh dwárá jáhárá ámár prati bishwás karibe,
21 táháder nimitteo prárthaná karitechhi. He Pitah, sakale jena ek hay, tumi jeman ámáte ebang ámi jeman tomáte, tadrúp táháráo jena ámádigete ek hay; ebang tumi je ámáke preran kariyáchha, ihá jena jagater lok pratyay kare.
22 A'r tumi ámáke je mahimá diyáchha, sei mahimá ámio táhádigke dilám; táháte ámrá jeman ek, táháráo jena temani
23 ek hay. A'mi táhádigke, o tumi ámáte, ei rúpe táháder jena sampúrna aikya hay; ár tumi je ámáke preran kariyáchha, ebang tumi jeman ámáke prem kariyáchha, tadrúp táhádigkeo
24 prem kariyáchha, ihá jena jagater lok jánite páy. He Pitah, je sakal lok ámáke diyáchha, ámi je kháne tháki, táháráo jena sei kháne tháke, ei ámár bánchhá; táháte jagat pattaner púrbe ámáke sneha kariyá je mahimá diyáchha, ámár sei
25 mahimá jena táhárá dekhite páy. He játhárthik Pitah, jagajjanerá tomáke ná jánileo, ámi tomáke jáni; ebang tumi
26 je ámáke preran kariyáchha, ihá ei shiṣhyerá jáne. Ebang táhádigke tomár nám jánáiyáchhi, áro jánáiba; ámi táhádigete thákáte, táhárá jena ámár sadṛish tomár sneher pátra hay.

XVIII. ADHYA'Y.

1 Jíshur parahastagata haon, 12 o mahájájaker káchhe tánháke laiyá jáon, 15 o tánhár pashchát Pitar o Johaner gaman, 19 o tánhár bichárit haon, 25 o tánhár bishaye Pitarer aswíkár karan, 28 o tánháke Piláter nikate laiyá jáon.

1 Ai kathá kahiyá Jíshu shishyaganke sange laiyá Kidron náme srot uttírna haiyá tathákár ek udyáne shishyader sahit 2 prabesh karilen. Kintu bishwásghátak Yihudá ei sthán chinita; káran Jíshu shishyaganer sahit madhye madhye ai 3 stháne játáyát kariten. Tatkále ai Yihudá jájakder o Phirú-shíder nikathaite ek dal padátik sainyake sange laiyá dámas 4 o pradíp o astra laiyá sei stháne upasthit haila. Kintu átmabishaye ai sakal ghataná gyáta haiyá Jíshu agrasar haiyá táhádigke jigyásilen, Káhár anweshan kara? Takhan táhárá uttar karila, Násaritíya Jíshur anweshan kari; táháte 5 Jíshu kahilen, A'mii se. Táháder sahit sei bishwásghátak 6 Yihudáo dánráitechhila. Ataeb A'mii se, tánhár ei kathá shu-7 nibámátra táhárá pichháiyá bhúmite parila. Takhan Jíshu árbár jigyásá karilen, Káhár anweshan kara; táháte táhárá bali-8 la, Násaritíya Jíshur. Takhan Jíshu uttar kahilen, A'mii se, e kathá kahilám; jadi ámár anweshan kara, tabe ihádigke 9 jáite deo. Eman haile, A'máke je sakal lok diyáchha, táháder káhákeo hárái nái; ei je kathá tini ápani kahiyáchhilen, se 10 kathá saphal haila. Takhan Shimon Pitarer nikate kharga thákáte se kháp khuliyá mahájájaker Malki námak dáser prati ághát kariyá táhár dakhyin karna chhedan kariyá 11 phelila. Takhan Jíshu Pitarke kahilen, Kharga koshete rákha; ámár Pitá ámáke pán karite je báti dilen, ámi ki táháte pán kariba ná?

12 Takhan padátikgan o senápati o Yihudíya rakhyakerá 13 Jíshuke dhariyá bandhan kariyá, Hanán náme Kiyaphár 14 shwashurer nikate tánháke prathame laiyá gela. Lok sádháraner mangaler nimitte ek janer maran upajukta, ai Kiyaphá sei batsare mahájájaker pade nijukta haiyá Yihudíyadigke ei parámarsha diyáchhila.

15 Itomadhye Shimon Pitar ebang ár ek jan shishya Jíshur pashchát pashchát gela; táháte sei anya shishya mahájájaker nikate parichita thákáte Jíshur sahit mahájájaker attáli-

16 káte prabesh karila. Kintu Pitar bahirdwárer nikaṭe dáṉṟáiyá thákila; ataeb sei mahájájaker parichita shishya punarbár báhire jáiyá dwár-rakhyikáke kahiyá Pitarke
17 bhitare ánila. Takhan ei dwár-rakhyiká Pitarke kahila, Tumi ná ai manuṣhyer ek shiṣhya? Táháte se kahila, A'mi
18 nahi. Pare jekháne dásgan ebang rakhyakerá shít prajukta dáṉṟáiyá agnir táp laitechhila, sei stháne Pitar táháder sahit dáṉṟáiyá agnir táp laite lágila.

19 Takhan mahájájak Jíshuke shiṣhyagan biṣhaye o upadesh
20 deon biṣhaye jigyásá karile, Jíshu uttar kahilen, Lok sádháraner sákhyátei kathá kahiyáchhi; gopane kona kathái ná kahiyá jekháne Yihudíyerá anabarata gatáyát kare,
21 emat bhajanálaye o mandire shikhyá diyáchhi; ataeb ámáke kena jigyásá kara? jáhárá ámár upadesh shuniyáchhe, barancha táhádigke jigyásá kara; ki ki baliyáchhi, táhá táhárá
22 jáne. Takhan ei rúp uttar karáte nikaṭstha ek rakhyak Jíshuke chapeṭághát kariyá kahila, Mahájájaker prati eman
23 uttar karilá. Táháte Jíshu uttar karilen, Jadi manda baliyá tháki, tabe táhár pramán deo; kintu jadi prakṛita kahiyá
24 tháki, tabe ki janye ámáke mára? Púrbe Hanán bandhanjukta táṉháke Kiyaphá mahájájaker nikaṭe páṭháiyá diyáchhila.

25 Shimon Pitar dáṉṟáiyá agnir táp laitechhe, eman samaye kaek jan táháke jigyásá karila, Tumi ná ai byaktir ek
26 shiṣhya? Táháte se aswíkár kariyá kahila, A'mi nahi. Takhan mahájájaker je dáser karna Pitar chhedan kariyáchhila, táhár ek kuṭumba uttar diyá kahila, Udyáne táhár sange
27 thákite ki tomáke dekhi nái? Kintu Pitar árbár aswíkár karila, ebang tatkhyanát kukuṟá ḍákiyá uṭhila.

28 Pare pratyúṣhe táhárá Kiyaphár báṭíhaite Jíshuke bichársthháne laiyá gela; kintu páchhe ashuchi haile nistár parbe bhojan kará ná hay, ei nimitte Yihudíyerá se sthháne prabesh
29 karila ná. Ataeb Pilát báhire ásiyá táhádigke jigyásá karila,
30 Ei manuṣhyer ki ki apabád karitechha? Takhan táhárá uttar karila, Duṣhkarmakárí ná haile ápankár nikaṭe iháke
31 samarpan karitám ná. Táháte Pilát balila, Iháke laiyá giyá ápanáder byabasthámate bichár kara. Takhan Yihudíyerá uttar karila, Kona manuṣhyer prándanḍa karite ámáder
32 adhikár nái. Eman haile Jíshu ápanár mṛityu-biṣhaye je

33 kathá kahiyáchhilen, táhá takhan saphal haila. Tadanantar Pilát punarbár bichárstháne giyá Jíshuke ḍákiyá jigyásá 34 karila, Tumi ki Yihudíyader rájá? Jíshu uttar karilen, Tumi e kathá ki ápanáhaite bala, ki anya keha ámár bishaye 35 tomáke baliyáchhe? Pilát balila, A'mi ki Yihudíya lok? tomár swadeshíyerá, bisheṣhatah pradhán jájakerá ámár nikaṭe tomáke samarpan kariyáchhe. 36 Tumi ki karilá? Jíshu uttar karilen, Ei sansárer sange ámár rájyer kona samparka nái; táhá jadi thákita, tabe Yihudíyader hastagata jena ná hai, ihár nimitte ámár sebakerá juddha karita; kintu ámár 37 rájya aihiker rájya nay. Takhan Pilát kahila, Tabe ki tumi rájá baṭa? Jíshu uttar dilen, Tumi satya kahitechha, ámi rájá baṭi. Satyatár biṣhaye sákhya dibár nimitte janma grahan kariyá ei jagate abatírna haiyáchhi; táháte sat-38 yadharma pakhyapáti sakale ámár kathá shune. Takhan Satyatá ki? e kathá jigyásá kariyá Pilát punarbár báhire giyá Yihudíyadigke kahila, A'mi e byaktir kona doṣh pái ná. 39 Tabe nistár parba-samaye jáháke tomrá manonít kara, táháke mukta kariyá dite hay, eman ríti áchhe; ataeb tomáder nikaṭe Yihudíyader rájáke ki mukta kariyá diba, tomáder 40 ichchhá ki? Takhan táhárá sakalei chítkár kariyá kahila, Ei manuṣhyake nay, Barabbáke mukta kara. Kintu sei Barabbá dasyu chhila.

XIX. ADHYAY.

1 Pilát kartṛik Jíshuke nirdoṣh prápta haileo tánháke koṛá prahár o kanṭaker mukuṭ mastak deon, 8 o Jíshuke mukta karane Piláter cheṣhṭá, 13 o Yihudíder tuṣhṭir nimitte tánháke krushe dite ágyá deon, o tánháke krushe charáon, 23 o tánhár bastrer bibhág, 25 o ápan mátár prati tánhár kathá, 28 o tánhár mrityu, 31 o tánhár párshwe barshá máran 38 o tánháke kabar deon.

1 Ataeb Pilát Jíshuke laiyá koṛá prahár karáila. Pare se-2 nágan kanṭaknirmita mukuṭ tánhár mastake diyá, beguníya 3 ranger rájparichchhad paridhán karáiyá, He Yihudíyader rájan namaskár; ihá baliyá tánháke chapeṭághát karite lá-4 gila. Takhan Pilát punarbár báhire jáiyá lokdigke kahila, Ihár kona doṣh pái ná, táhá tomádigke jánáibár nimitte to-5 máder nikaṭe iháke báhire ániyá dii. Pare Jíshu sei kanṭak-mukuṭ o beguníya bastra bishiṣhṭa haiyá báhire áile par

6 Pilát kahila, Ei manuṣhyake dekha. Takhan pradhán jájakerá o rakhyak sakal tán̲háke dekhiyá, Iháke krushe char̲áo, krushe char̲áo, baliyá uchchaihsware chen̲cháite lágila. Táháte Pilát kahila, Tomrá ápanárá iháke laiyá krushe char̲áo,
7 ámi ihár kona doṣh pái ná. Yihudíyerá uttar karila, A'máder je byabasthá áchhe, tadanusáre ihár prándaṇḍa kará uchit; jehetuk e byakti ápanáke I'shwarer Putra kariyá baliyáchhe.
8 Pilát e kathá shuniyá áro trásjukta haiyá purnarbár
9 bichárstháne ásiyá Jíshuke jigyásá karila, Tumi kotháhaite
10 hailá. Kintu Jíshu táhár kona uttar karilen ná. Táháte Pilát kahila, Tumi ki ámár sahit kathá kahibá ná? tomáke krushe char̲áite, ki mukta karite ubhayeri khyamatá ámár áchhe,
11 táhá ki tumi jána ná? Takhan Jíshu uttar karilen, I'shwarer anumati ná haile ámár upare tomár kona kartṛitwa haite párita ná; tathápi je byakti tomár haste ámáke samarpan
12 kariyáchhe, táhár gurutar páp janmila. Tadabadhi Pilát tán̲háke mukta karite cheṣhtá karila; kintu Yihudíyerá chen̲cháiyá balila, Jadi ei manuṣhyake chhár̲iyá deo, tabe tumi rájá Káisarer mitra naha; kenaná je jan ápanáke rájá kariyá bale, sei Káisarer biruddhe kathá kahe.
13 E kathá shuniyá Pilát Jíshuke báhire ánite ágyá diyá nistár parber áyojan dibaser dui praharer púrbasamaye Prastarbándhá namak sthánete, arthát Ebrí bháṣháte jáháke Gabáthá
14 balá jáy, ai sthánete bichárásane basila. Pare Pilát Yihudí-
15 yadigke balila, Ei tomáder rájáke dekha. Kintu Iháke dúr kara, dúr kara, iháke krushe char̲áo, e kathá baliyá táhárá chítkár kariyá uṭhila. Takhan Pilát kahila, Tomáder rájáke ki krushe char̲áiba? Pradhán jájakerá uttar kahila, Káisar
16 byatireke ámáder ár kona rájá nái. Táháte Pilát Jíshuke krushe char̲áite táháder haste samarpan karile par, táhárá
17 tán̲háke dhariyá laiyá gela. Pare Jíshu krush bahan kariyá Máthákhulí, arthát jáháke Ebrí bháṣháte Galgatá bale, ai
18 sthánete upasthit haile par, táhárá madhyakháne tán̲háke ebang tán̲hár ubhay párshwe ár dui janke krushete char̲áila.
19 Ebang *E Yihudíyader rájá Násiritíya Jíshu,* ei bigyápanpatra
20 likhiyá Pilát ai krusher uparibhága lágáiyá dila. Ai lipi Ebrí o Grík o Látin bháṣháte likhita; ebang Jíshur krushe char̲áoner sthán nagarer nikaṭ, ei prajukta anek anek Yihudí-

21 yerá ásiyá táhá páṭh karite lágila. Ataeb Yihudíyader rájá eman kathá ná likhiyá, e ápanáke Yihudíyader rájá kariyá balila, e prakár kariyá likhun, pradhán jájakerá ásiyá Piláter
22 káchhe ei nibedan karila. Táháte Pilát uttar karila, Jáhá likhibár, táhá likhiyáchhi.

23 Ei prakáre senágan Jíshuke krushe chaṟáiyá táṉhár paridheya bastra cháribhág kariyá pratyek sainye ek bhág laila; ebang táṉhár uttaríya bastrao laila. Kintu uttaríya bastra singani rahit sarbashuddha buná chhila, ei prajukta táhárá balila, Ihá ke páibe, áisa, táhá ná chiriyá iháte gulibáṉṭ
24 kari. Táhárá ámár paridheya bastra bibhág kariyá laibe ebang ámár uttaríya bastrer nimitte gulibáṉṭ karibe, ei je kathá dharmapustake likhita áchhe, táhá jena pratyakhya hay, ei janye senágan emat byabahár karila.

25 Tatkále Jíshur mátá, o mátár bhaginí je Klopár strí Mariyam, ebang Magdaliní Mariyam, ihárá táṉhár krusher
26 nikaṭe dáṉṟáitechhila. Táháte Jíshu ápan mátáke ebang priyatam shiṣhyake nikaṭe danḍáyamán dekhiyá mátáke kahilen, He nári, ai dekha tomár putra; ebang shiṣhyake
27 kahilen, Ai dekha tomár mátá. Táháte ai shiṣhya sei samayábadhi táháke ápan grihe laiyá gela.

28 Anantar sakal karma ekhan sampanna haila, Jíshu ihá gyáta haiyá dharma pustake bachan jena siddha hay, ei
29 janye kahilen, Ámár pipásá haitechhe. Táháte sei stháne amlarasete púrna ek pátra thákáte táhárá ek spanj sei amlarase bhijáiyá táháte esob nal lágáiyá táṉhár mukher
30 nikaṭe rákhila. Takhan táhá pán karile pare, Sakal sampanna haila, ei kathá baliyá masták naman púrbak prán tyág karilen.

31 Pare sei áyojan din, ei prajukta para din bishrámbáre deha jena krusher upar ná tháke, (kenaná ai bishrámbár baṟa din chhila,) ei nimitte Yihudíyerá Piláter nikaṭe giyá táháder pá bhángibár o sthánántare laiyá jáibár anumati prár-
32 thaná karila. Ataeb senágan ásiyá Jíshur sange krushe hata
33 byaktider dui janeri pá bhángila; kintu Jíshur nikaṭe giyá,
34 tini mariyáchhen, ihá dekhiyá táṉhár pá bhángila ná. Kintu ek jan sená barṣhághátẹ táṉhár kukhyidesh bindhile tat-
35 khyanát táháhaite rakta ebang jal nirgata haila. Je byakti ihár sákhya ditechhe, se ápani dekhiyáchhe, o táhár e

sákhya satya; ár táhár kathá tomáder bishwás janmáite jogya,
36 táhá se gyáta áchhe. Tán̲hár ekkhán asthio bhagna haibe
ná, dharmapustaker bachan jena saphal hay, ei janye e sakal
37 ghaṭaná haila. Tadrúp anya shástreo likhe, Táhárá ján̲háke
bindhila, tán̲hár prati táhárá dṛishṭipát karibe.

38 Apar Arimathíya nagarer Yusaph náme ek jan Jíshur
shishya chhila; kintu Yihudíyader bhayete prakáshit hay
nái. Ai byakti Jíshur deha laiyá jáoner anumati Piláter
nikaṭe prárthaná karila; táháte Pilát anumati dile par, se
39 jáiyá Jíshur deha laiyá gela. Apar je Nikadím rátri joge
Jíshur nikaṭe giyáchhila, seo gandharasete mishrita panchásh
40 ser aguru laiyá áila. Táháte táhárá Yihudíyader kabar
mardaner rítyanusáre ai sugandhi drabyer sahit tán̲hár
41 deha bastrete beshṭan karila. A'r jekháne tán̲háke krushe
diyáchhila, táhár nikaṭstha udyáne jáháte kona mṛitadeha
42 kakhana rákhá jáy nái, eman ek nútan kabar chhila. Ebang
Yihudíyader áyojan din haoyáte táhárá sei nikaṭstha kabare
Jíshuke shayan karáila.

XX. ADHYA'Y.

1 Jíshur uttháner prakásh haon, 11 o Magdaliní Mariyamer prati tán̲hár darshan, 19 o shishyader prati darshan deon, 24 o Thomár prati darshan, 30 o su-samáchár lekhaker abhipráy.

1 TADANANTAR saptáher pratham dibase ati pratyúshe andha-
kár thákite Magdaliní Mariyam sei kabarer nikaṭe jáiyá
2 kabarer mukhhaite prastar khán sarána dekhila. Pare dau-
ṛiyá Shimon Pitar o Jíshur priyatam shishyer nikaṭe ásiyá ei
kathá kahila, Kabarhaite Prabhuke tuliyá laiyá kotháy rákhi-
3 yáchhe, táhá balite pári ná. Ataeb Pitar ebang sei anya
4 shishya báhir haiyá kabarsthánе jáite lágila; táháte ubhaye
dauṛile anya shishya Pitarke pashchát pheliyá prathame
5 kabarsthánе upasthit haila. Takhan kabarer dwáre heṇṭa
haoyáte tanmadhye rakhyit bastra gulá dekhite páila, kintu
6 se prabesh karila ná. Anantar Shimon Pitar pashchát pash-
chát ásiyá kabarsthánе prabesh kariyá rakhyit bastra ebang
7 bastrahaite pṛithak o anya sthánе rakhyit mastaker gám-
8 chhá dekhila. Pare kabarsthánе prathame áila je anya
shishya, seo prabesh kariyá tadrúp dekhiyá bishwás karila.
9 Jehetuk mṛita lokhaite tán̲háke utthán karite haibe, ei dhar-

mapustaker bachaner bháb táhárá adyábadhi bujhite páre
10 nái. Pare ai dui shishya ápan ápan grihe phiriyá gela.
11 Anantar Mariyam kabardwárer báhire dánráiyá rodan
12 karite lágila; ebang rodan karite karite henta haiyá kabare drishti kariyá Jíshur shayanstháner shiyere ebang padatale
13 dui dige dui jan swargadútke basiyá thákite dekhila. Pare táhárá jigyásila, He nári, ki janye rodan karitechha? Se kahila, Lokerá Prabhuke laiyá kotháy rákhiyáchhe, táhár
14 tattwa pái ná. Ihá baliyá mukh phiráile Jíshuke dandáyamán dekhila; kintu tini je Jíshu ihá se jánite párila ná. Ta-
15 khan Jíshu táháke jigyásá karilen, He nári, rodan karitechha kena? káhári bá tattwa karitechha? Táháte se tánháke udyáner máligyán kariyá kahila, He maháshay, tumi jadi ekhánhaite tánháke laiyá giyá tháka, tabe kotháy rákhiyá-
16 chha, táhá bala, tatháhaite laiyá ási. Takhan Jíshu táháke kahilen, Ogo Mariyam. Táháte se phiriyá uttar karila, He
17 Rabbuni, arthát, He Guro. Takhan Jíshu kahilen, Ámáke dhariyá rákhio ná, kenaná ekhan Pitár nikate úrdhwagaman karitechhi ná, kintu jini ámár o tomáder Pitá ebang ámár o tomáder Íshwar, tánhár nikate úrdhwagaman karite udyata áchhi, ei kathá tumi giyá ámár bhrátriganke jánáo.
18 Táháte Magdaliní Mariyam tatkhyanát jáiyá Prabhu je táháke darshan diyá eman kathá kahiyáchhen, ei sambád shishyadigke dila.
19 Pare saptáher pratham dibaser sandhyá samaye shishyagan ekatra haiyá Yihudíyader bhayete dwár baddha kariyáchhila; ei kále Jíshu táháder madhyakháne dánráiyá
20 kahilen, Tomáder kalyán hauk. Ihá baliyá ápan hasta ebang kukhyidesh dekháilen; táháte shishyerá Prabhuke dekhiyá
21 hrishta haila. Takhan tini punarbár kahilen, Tomáder kalyán hauk; Pitá jeman ámáke preran kariyáchhen, tadrúp
22 ámio tomádigke preran kari. Ihá baliyá tini táháder upare
23 phutkár diyá kahilen, Pabitra Átmá lao. Tomrá jáháder pápmochan kariba, táhárá mukta haibe; ebang jáháder pápmochan ná kariba, táhárá mukta haibe ná.
24 Jíshur ágamaner samaye dwádasher madhye ganita Di-
25 dim Thomá námak shishya táháder sange chhila ná. Ataeb ámrá Prahuke dekhilám, e kathá anya shishyerá táháke kahile par, se balila, Tánhár haster preker chihna ná dekhile,

ebang preker sei chihna angulídwárá sparsha ná karile, ebang táṉhár kukhyideshe hasta ná dile ámi bishwás kariba 26 ná. Apar aṣhṭa dibas gata haile shiṣhyagan ai Thomár sahit ekatra haiyá dwár ruddha kariyá bhitare chhila, eman samaye Jíshu táháder madhyakháne dáṉṟáiyá kahilen, Tomá-27 der kalyán hauk. Pare Thomáke kahilen, E dige angulí diyá ámár hasta dekha, ebang hasta báṟáiyá ámár kukhyideshe 28 deo; ebang abishwásí ná ḥaiyá bishwásí hao. Takhan 29 Thomá kahila, He ámár Prabho, he ámár Íshwar. Jíshu kahilen, He Thomá, ámáke dekhiyá bishwás karitechha; jáhárá ná dekhiyá bishwás kare, táhárái dhanya.

30 Etadbhinna jáhá ei pustake lekhá gela ná, eman anek anek áshcharjya karma Jíshu shiṣhyader sákhyáte karilen; kintu Jíshu Íshwarer abhiṣhikta Putra, ihá jena tomrá 31 bishwás kara, ebang bishwás kariyá táṉhár námete paramáyuh prápta hao, ei nimitte ei sakal lekhá giyáchhe.

XXI. ADHYAY.

1 Tibiriyá hrade arthát Gálíl samudre, shiṣhyader prati darshan, 15 o Pitarer sahit Jíshur kathopakathan, 20 o Johaner biṣhaye táṉhár kathá, 24 o samáptir kathá.

1 Tadanantar Tibiriyá samudrer tíre Jíshu punarbáṛ ei pra-2 káre shiṣhyadigke darshan dilen; Shimon Pitar o Didim Thomá, ebang Gálílíya Kanná nagar nibási Nithaniyel, ebang Sabadir putrerá, tadbhinna ár dui jan shiṣhya, ihárá jakhan ek sthánete ekatra chhila, emat samaye Shimon Pitar kahila, 3 Matsya dharite jái. Táháte táhárá balila, Tabe ámráo tomár sange jái. Takhan táhárá báhir haiyá shíghra nauká árohan 4 karila; kintu sei rátrite kichhu páila ná. Pare prabhát haile Jíshu tíre giyá dáṉṟáilen; kintu tini je Jíshu, ihá shi-5 ṣhyerá jánite párila ná. Takhan Jíshu jigyásá karilen, Ohe batsa sakal, tomáder nikaṭe kichhu khádya drabya áchhe? 6 Táhárá balila, Kichhui nái. Takhan tini kahilen, Naukár dakhyin párshwe jál nikhyep kara, táháte páibá. Ataeb táhárá dakhyin párshwe jál nikhyep karile jále eta matsya 7 paṟila, je táhárá ṭániyá tulite párila ná. Táháte Jíshur priyatam shiṣhya Pitarke kahila, Uni Prabhu haiben. Uni Prabhu, ei kathá shunibá mátra Shimon Pitar ulangatá prajukta matsyadhárir uttaríyabastra paridhán kariyá jale

8 jhánp dila. A'r anya shishyerá matsya shuddha jál ṭánite ṭánite chhoṭa nauká báhiyá kúle áila; táhárá kúlhaite bistar 9 dúr chhila ná, anumán dui shat hát antar chhila. Anantar táhárá tíre uṭhile se sthána prajwalit agni ebang táhár nikaṭe 10 matsya o ruṭí dekhila. Táháte Jíshu kahilen, Je matsya 11 dhariyáchha, táhár kichhu laiyá áisa. Ataeb Shimon Pitar phiriyá jáiyá bara bara ek shat tippánnaṭá matsyete paripúrna ai jál ṭániyá tulila, kintu eta matsya parileo jál chhin12 rila ná. Pare Jíshu táhádigke kahilen, Tomrá ásiyá bhojan kara. Tatkále tinii je Prabhu ihá gyáta haon prajukta, Tumi ke? eman kathá jigyásá karite shishyadiger káháro 13 sáhas haila ná. Pare Jíshu sannikaṭe ásiyá ruṭí ebang mat14 sya laiyá táhádigke paribeshan kariyá dilen. Eirúpe kabarhaite uttháner par Jíshu shishyadigke tritíyabár darshan dilen.

15 Anantar bhojan sánga haile pare Jíshu Shimon Pitarke jigyásá karilen, Ohe Jonaser putra, Shimon, tumi ná ki iháder apekhyáy ámáke adhik prem kariyá tháka? Táháte se kahila, Hán Prabho, ápanáke príti kariyá tháki, táhá ápani jánen. Takhan Jíshu kahilen, Tabe ámár mesh-shá16 bakganke pálan kara. Takhan tini dwitíyabár jigyásilen, Ohe Jonaser putra, Shimon, tumi ki ámáke prem kariyá tháka? Táháte se kahila, Hán Prabho, kariyá tháki, táhá ápani jánen. Takhan Jíshu kahilen, Tabe ámár meshganke 17 pálan kara. Pare tini tritíyabár jigyásá karilen, He Jonaser putra, Shimon, tumi ki ámáke príti kariyá tháka? Takhan ai kathá tritíyabár jigyásá karáte Pitar duhkhit haiya kahila, He Prabho, ápankár agochar kichhui nái, ámi ápankáke príti kariyá tháki, ihá ápani gyáta áchhen. Táháte 18 Jíshu kahilen, Tabe ámár meshganke pálan kara. A'mi tomáke ati jathártha kahitechhi, Jaubankále ápani kaṭi bandhan kariyá jekháne ichchhá, sei khánei jáitá; kintu ihár par briddha bayase hasta bistárit karibá, ebang táháte anya jan tomáke bandhan kariyá jekháne jáite tomár ichchhá nay, 19 sei khánei laiyá jáibe. Phalatah ki prakár maranete se I'shwarer mahimá prakásh karibe, táhá bujháibár nimitte tini ei kathá kahilen. Emat balile par tini táháke kahilen, A'már pashchát áisa.

20 Tatkále Pitar mukh phiráile je jan rátri samaye Jíshur

buke helána diyá, He Prabho, ke ápankáke parahastagata
21 karibe, ei kathá jigyásá kariyáchhila; Jíshur sei priyatam
shishyake pashcháte ásite dekhiyá Jíshuke jigyásá karila, He
22 Prabho, ei mánusher ki rúp gati haibe? Takhan tini uttar
karilen, Ámár punarágaman parjyanta jadi táháke rákhite
ichchhá kari, iháte tomár ki? tumi ámár pashchát pashchát
23 áisa. Táháte se shishya je maribe ná, ihá bhrátriganer
madhye janrab haila; kintu se maribe ná, emat kathá Jíshu
kahilen ná; kebal ámár punarágaman parjyanta jadi táháke
rákhite ichchhá kari, táháte tomár ki? ei kathá kahilen.

24 Je jan ei sakal likhiyáchhe ebang etadbishaye sákhya
diyáchhe, se ai shishya; ebang táhár sákhya je sapramán,
25 ihá ámrá jáni. Etadbhinna Jíshu áro anek anek karma
kariyáchhilen, se sakal jadi ek ek kariyá lekhá jáy, tabe eta
grantha haiyá uthe, bodh hay, je prithibíteo dhare nái. Iti.

ROMI'YA

MANḌALI'R PRATI PAUL PRERITER PATRA.

I. ADHYA'Y.

1 Preritatwa pade Pauler nijukta haon, 8 o Rom nagare susamáchár prachár karite táhár gamanechchhá, 14 o susamáchár dwárá punya o tattwagyán haon, 24 o susamáchár agyáta haile sakal prakár páp haoner hibaran.—

1 I'SHWAR nij Putra ámáder Prabhu Jíshu Khríster je susa-
2 máchár biṣhaye bhabiṣhyad-baktṛiganer dwárá dharmagranthe
3 pratigyá kariyáchhilen, sei susamáchár prachárárthe pṛithak-
kṛita o áhúta prerit o Prabhu Jíshu Khríster sebak je Paul,
se Rom nagarastha I'shwarpriya o áhúta pabitra lokder nikaṭe
4 patra likhitechhe. Ai Khríst shárírik sambandhe Dáuder
bangshodbhab, o Pabitra A'tmár sambandhe parákrambi-
shiṣhṭa I'shwarer Putra, ihá kabarhaite uttháner dwárá
5 pratipanna haiyáchhe. Ebang je tábaddeshíya lokder madhye
tomrá Khrístkartṛik áhúta haiyáchha, sei lokerá táṉhár
6 námer janye jena bishwás kariyá ágyábaha hay, ei abhiprá-
ye jáṉhákartṛik ámrá anugraha o preritpad páiyáchhi, eman
7 je Prabhu Jíshu Khríst, tini ebang ámáder Pitá I'shwar
tomáder prati anugraha o shánti pradán karun.
8 Prathame samudáy jagate tomáder bishwás prakáshit
haoyáte ámi tomáder sakaler nimitte Jíshu Khríster nám
9 laiyá I'shwarer dhanyabád karitechhi. A'r I'shwarer prasá-
dete bahu káler par samprati tomáder nikaṭe kona rúpe
ekbár jena jáibár sujog pái, ei nimitte ámi nirantar tomáder
10 nám ullekh kariyá ápan sakal prárthanáte sarbadá nibedan
karitechhi, susamáchár prachár-dwárá man diyá jáṉhár sebá
11 kari, sei I'shwar etadbiṣhaye ámár sákhyí áchhen. Kenaná
tomáder sthir karibár nimitte tomádigke jena kona pára-
12 márthik dán kari, arthát tomáder o ámár bishwásete ámrá
ubhaye jena shántijukta hai, ei janye tomáder sahit sákhyát

13 karite ámár bánchhá. He bhrátṛigan, anya anya deshíya lokder nikaṭe jeman, tadrúp tomáder madhyeo jena ámár shram saphal hay, ei abhipráye punah punah tomáder nikaṭe jáite udyata haiyáchhilám; kintu adya parjyanta se gamane ámár bighna haitechhe, ihá tomrá je agyáta tháka, táhá ámi bihita bujhi ná.

14 Ámi sabhya ki asabhya, bidwán ki abidwán, sakaleri 15 káchhe ṛiní áchhi. Ataeb Romnibási lok je tomrá, tomáder káchhe jatháshakti susamáchár prachár karite udyata áchhi. 16 Káran Khrístér ai susamáchár ámár lajjár biṣhay nay; se Íshwarer shaktiswarúp haiyá Yihudíya abadhi anya deshíya lok parjyanta samuday játíyer madhye je keha bishwás kare, 17 táhári tránjanak hay. Kenaná pratyay dwárá Íshwardatta je punya, sei punya pratyay janmáibár nimitte ai susamácháre prakásh páitechhe. Tadbiṣhaye dharma pustakeo lekhe, 18 jathá: Punyabán byakti bishwás dwárái bánchibe. Ataeb jáhárá adharma karmadwárá satyatár rodh kare, táháder tábat asat karmer o adharmer biruddhe swargahaite Íshwarer 19 kop prakáshit haitechhe. Káran Íshwarbiṣhayak je je gyátabya, táhá Íshwar ápani táháder prati prakásh karáte 20 táháder agochar hay ná. Phalatah tánhár ananta shakti o Íshwaratwa prabhṛiti adṛishya haileo dṛiṣhṭa karmadwárá sṛiṣhṭi kálábadhi sundar rúpe jáná jáitechhe; ataeb táháder 21 uttar dibár path nái. Ár Íshwarke gyáta haileo Íshwargyánete táhárá tánhár ádar kare nái, ebang kṛitagyatáo swíkár kare nái; ei nimitte táháder bitarka sakali biphal haila, ebang táháder bibekshúnya man andhakáre magna haila. 22 Táhárá ápanádigke gyání jániyá agyán haiyá nashwar manu-23 ṣhya o pashu o pakhyí o urogámi prabhṛitir ákṛiti bishiṣhṭa pratimáke o tejomay anashwar Íshwarke ekgyán karila.

24 Ei prakáre táhárá Íshwarer satyatáke mithyá jánáiyá satya sachchidánanda sṛiṣhṭikartáke tyág kariyá sṛiṣhṭa bas-25 tur pújá o sebá karila; ei janye Íshwar táhádigke kukriyáte samarpan kariyá ápan ápan ku-abhiláṣhete ápan ápan 26 sharírke paraspar apamán-grasta karite dilen. Táháte Íshwar táhádigke kuabhiláṣhe samarpan karile táháder strílokeráo swábhábik byabahár tyág kariyá biparít kriyáte 27 prabṛittá haila; ebang tadrúp puruṣheráo swábhábik strí-

sanga parityág kariyá paraspar kámánale dagdha haiyá purush purusher sahit ku-kriyátc ásakta haiyá ápan ápan
28 bhrántir samuchit phal páila. Táhárá ápanáder mane I'shwarke sthán dite asammata haoyáte I'shwar táhádigke dush-
29 ṭamaná haite o asangata kriyá karite dilen. Ataeb táhárá tábat anyáy o byabhichár o jighángsá o lobh o dushṭatá o írshá o badh o bibád o cháturí o kumatí ityádi dushkarme
30 paripúrna haiyá; karne japa apabádi o I'shwardweshak o
31 hingsak o ahankárí o átmashlághí o kubishayer utpádak o pitámátár anágyábaha o abibechak o niyamlanghankárí o
32 sneharahit o atidweshí o nirday haiyá uṭhila. A'r jáhárá etadrúp karma kare, táhárái mrityur jogya, I'shwarer emat bichár jániyáo táhárá eman sakal karma ápanárái kare, táhá kebal nay; kintu erúp karmakári loketeo tushṭa tháke.

II. ADHYA'Y.

1 Páp-dwárá sakaler danda haoner bibaran, 11 o táháte Yihudíyete o anya deshíyete bishesh ná haon, 17 o doshí haileo anyake shikhyá dileo kichhu phal ná haon, 25 o byabasthápálan byatireke twakchhed dwárá trán ná haon.

1 He paradúshak manushya, tumi je keha hao, tomár uttar dibár ár path nái; kenaná je karmer janye tumi parake doshí karitechha, ápanio tadrúp karma karáte doshí haitechha.
2 Kintu e rúp karmakárider pratikúle I'shwar je bichár karen,
3 se jathártha; ihá ámrá jáni. Ataeb he paradúshak manushya, tumi je rúp karmakárider dosh ditechha, ápani jadi tadrúp karma kara, tabe I'shwarer dandahaite eráite páribá, tumi
4 ki emat bodh karitechha? ebang tomár manparibartan karite I'shwarer anugraha hay, táhá ná bujhiyá tumi ki tánhár asíma anugraha o khyamá o chirasahishnutá heyagyán
5 karitechha? Ebang kaṭhin o akhedánwita antahkaran prajukta I'shwarer jathártha bichárágyá prakáshit haoner o krodher din parjyanta ki ápanár janye kop sanchay ka-
6 ritechha? Kintu tini pratyek manushyake ápani ápani kar-
7 mánusáre pratiphal diben; bastutah jáhárá dhairjyábalamban púrbak satkarma kariyá mahimá o sambhram o amaratá, ei sakaler cheshṭá kare, táhádigke ananta paramáyuh diben;

8 ár jáhárá satya karmake agráhja kariyá birudhha dharmer ágyábaha hay, eman birodhiganer prati prathamatah Yihu-
9 díyer prati, pashchát anya deshíyer prati, arthát pratyek ku-karmakári pránir prati kop o krodh ebang duhkha o jantraná
10 ghaṭibe; kintu Yihudíya abadhi anya deshíya parjyanta jata satkarmakári lok áchhe, táháder prati mahimá o sambhram o sántwanár ghaṭaná haibe.

11 I'shwarer bichárete pakhyapát nái. Je dibase ámádwárá
12 prakáshit susamáchár anusáre I'shwar Jíshu Khrístdwárá mánuṣher antahkaraner gupta biṣhay sakal dhariyá bichár kariben, sei bichardibase jáhárá byabasthá ná páiyá páp kariyáchhe, byabasthá ná páibár mat táháder binásh ghaṭibe;
13 kintu jáhárá byabasthá páiyáo páp kariyáchhe, byabasthá-
14 nusárei táháder bichár haibe. Ataeb byabasthá shraban karilei niṣhpáp hay, eman nay; kintu jáhárá bhyabasthánusáre karma kare, táhárá I'shwarer nikaṭe punyabán ganita
15 haibe. Kenaná byabasthá ná páiyá anya deshíya lokerá jadi swabhábatah byabasthánujáyi áchár kare, tabe byabasthá ná páileo táhárá ápanáder byabasthá swarúp ápanárái
16 haitechhe. Táháder hṛidayastha bhála manda bodh sákhyi-swarúp haoyáte nijmanete bitarker dwárá ápanádigke doṣhí kimbá nirdoṣh kariyá antarastha likhita byabasthá biṣhaye ápanárái pramán dey.

17 Tumi nije Yihudíya, ebang byabasthár upar nirbhar kariyá ásitechha, ebang I'shwarbiṣhaye átmashlághá karitechha;
18 ebang shástragyatá prajukta tánhár abhimat gyáta haitechha; ebang uttam biṣhay sakal mánitechha; ár gyáner o satyatár
19 múl swarúp je byabasthá, táhá tomári nikaṭe thákáte, andha
20 loker pathdarshak o andhakársthita lokder madhye álok swarúp, ebang agyán lokder gyánadátá o bálakder shikhyak kebal ámii haitechhi, mane mane eman abhimán karitechha.
21 Bhála, parake shikhyá deo, kintu ápani ki ápanáke shikhyá deo ná? phalatah churir niṣhedh byabasthá prachár kari-
22 yáo tumi ki ápani churi kariyá tháka? ebang parake paradár karme niṣhedh kariyá ápani ki paradár gaman kariyá tháka? ebang tumi nije debadweṣhí haiyá mandirer drabya
23 haran kariyá tháka? He byabastháte abhimáni, tumi ki byabastháke amánya kariyá I'shwarer asammán kariyá

24 tháka? jemat shástrete likhe, jathá: Anya deshíyader nikaṭe tomáder doshe I'shwarer námer nindá haitechhe.
25 Jadi byabasthá pálan kara, tabe tomár twakchhed kriyá saphalá baṭe; natubá jadi byabasthá langhan kara, tabe tomár
26 twakchhed atwakchhed haibe. Kenaná byabasthásammat karmakári byakti atwakchhedí haile se twakchhedir madhye
27 ki ganita haibe ná? Kintu twakchhed karma byabasthár adhín haileo byabasthá langhan karitechha je tumi, tomáke
28 swábhábik atwakchhedi byabasthápálak lok ki dushibe ná? jehetuk báhjete je Yihudíya, se Yihudíyai nay, ebang anger
29 je twakchhed, se twakchhedi nay; kintu je jan ántarik Yihudíya, sei Yihudíya, ár kebal likhita byabasthámate nay, kintu manete mánasik je twakchhed, jáhár prashangsá manushyer nikaṭe ná haiyá I'shwarer nikaṭe hay, táhái twakchhed.

III. ADHYA'Y.

1 Yihudíyader náná dharmánúshṭhán, 9 o anyader nyáy byabasthá langhan karile taddwárá trán ná haon, 21 o byabasthá ek bár langhan karile trán ná haon, kintu kebal bishwásdwárá trán hoan.

1 Apar Yihudíya haone lábh ki, ebang twakchhede bá phal
2 ki? Sarba prakáre anek phal áchhe; bisheshatah I'shwa-
3 rer shástra táháder nikaṭe datta haiyáchhila. Keha keha abishwás karile táháder abishwás prajukta ki I'shwarer bish-
4 wásyatár háni janmibe ná? Kona prakárei ná; jadyapi manushya sakal mithyábádí, tathápi I'shwar satyabádí; jeman shástre likhita áchhe; jathá: Tomár nij bákya nirdosh
5 haoyáte bichár samaye jayí haibá. A'máder anyáydwárá jadi I'shwarer nyáy prakásh páy, tabe ki baliba? I'shwar samuchit daṇḍa dile, (ámi mánusher kathár mat kathá kahi,)
6 ki anyáy haibe? eman nay; táhá haile I'shwar ki prakáre
7 jagater bichárkartá haiben? A'már mithyá bákya kahanete jadi I'shwarer satyatá tánhár adhik mahimábriddhi karila, tabe bicháre ki janye ámi aparádhí ganita hai? A'r mangalárthe manda kariba, ámrá ei kathá prachár kariyá tháki, katak lokerá ámádiger gláni kariyá ei je kathá bale, ihá tumi kena swíkár ná kara? kintu táhárá nitánta daṇḍer pátra hay.

9 Anya lok apekhyá ámrá ki shreṣhṭha? Kadácha nahi, kenaná Yihudíya ki anya deshíya sakalei je páper adhín, ihá
10 ámrá púrbe pramán diyáchhi. Jeman lipi áchhe, jathá: Nirdoṣh kehai nay, ek byaktio nay, ebang gyání ki I'shwarer
11 cheṣhṭákárí kehai nay. Tábat loki bipathgámí o akar-
12 manya; kehai satkarma kare ná, ek jano ná. Táháder
13 galár nalí anábṛita kabar swarúp, ebang táháder jihwá pra-
14 banchaná prakásh kare, o táháder oṣhṭhahaite kálasarper
15 biṣh khyare; táháder mukh kebal abhishápe o kaṭu bákye
16 paripúrna hay, táháder charan raktapát karite drutagámí
17 hay; táháder pathe kebal násh o klesh ghaṭe; sukher path táhárá gtyáta nay, ebang I'shwarer bhay táháder dṛiṣhṭite
18 ghaṭe ná. Byabastháte jáhá jáhá lekhe, táhá je byabasthár
19 adhín lokder uddeshe lekhe, ihá ámrá jáni. Táháte manuṣh-ya mátre uttar rahit haiyá I'shwarer sákhyáte aparádhí haiyá
20 uṭhe. Ataeb byabasthápálane kona prání I'shwarer sákhyáte punyabán ganita haite páribe ná; kenaná byabasthádwárá pápgyán mátra janme.

21 Kintu byabasthár kriyá bhinna I'shwardatta je punya, táhá byabasthá o bhabiṣhyad-baktṛiganer bachandwárá nish-
22 chita haiyá prakásh páitechhe. Arthát Jíshu Khríste bish-wás karanete I'shwardatta ai punya sakalete prakáshit haiyá
23 tábat bishwáskárir prati bartitechhe. Táháder madhye kichhu prabhed nái; kenaná sakalei páp kariyá I'shwarer
24 anugrahete shúnya haiyáchhe. Táhárá I'shwarer anugrahete Khrístdwárá biná múlye paritrán páiyá punyabán ganita
25 haitechhe. Jehetuk I'shwar Jíshute bishwáskárike punyabán ganita kariyá jena nyáykárí gyáta han, ei nimitte ei samaye ápan nyáy prakásh karite, arthát ápan khyamá gune Khríster
26 rakte bishwáskárir púrbakṛita páper márjaná karaner dwárá ápan nyáy prakásh karite, táṉháke ek baliswarúp
27 nirúpan kariyáchhen. Tabe átmashlághá kotháy? se dúre tháke; kintu se kon byabasthá dwárá? ki kriyá rúp byaba-sthádwárá? eman nay, kintu se kebal bishwás rúp byaba-
28 sthádwárái hay. Ataeb byabasthánujáyi kriyá byatirek kebal bishwásdwárá lok je punyabán ganita haite páre, ihár
29 siddhánta karitechhi. Tini ki kebal Yihudíyadiger I'shwar,
30 anya deshíyader I'shwar nahen? Anya deshíyadero baṭen;

jehetuk ek I'shwar bishwás prajukta twakchhedike o bishwás
31 dwárá atwakchhedike punyabán kariyá ganańá karen. Tabe
bishwásdwárá ámrá ki byabasthάke lop karitechhi? eman
nay, byabasthár sansthápan karitechhi.

IV. ADHYA'Y.

1 Bishwásdwárá Ibráhímer punyabán haon, 9 o sei Ibráhímer punya twakchheder dwárá nay, kintu bishwásdwárá prápta haon, 18 o bishwásdwárá sei punya ámáder prápta haon.

1 A'MA'DER púrbapurush Ibráhím shárírik kriyádwárá ki ki
2 páiyáchhe, tadbishaye ki baliba? Se jadi nij kriyádwárá
punyabán ganita haita, tabe táhár átmashlághá karibár path
3 thákita bate. Kintu táhá I'shwarer káchhe nay. Tadbishaye
shástra ki lekhe, jathá: I'shware Ibráhímer bishwás karáte
4 ai bishwás táhár káchhe punyárthe ganita haila. Karmaká-
rir je betan, se anugraher phal nahe; kintu táhár upárjita
5 kariyá mánite haila. Kintu jini doshi byaktike punyabán
kariyá ganańá karen, tánhár upare bishwáskári karmahín
6 loker je bishwás, táhá punyárthe ganita hay. A'r nije kriyá-
hín haileo I'shwar jáhádigke punyabán ganańá karen, táhárá
je áshírbád prápta lok, etadbishaye Dáudo barnańá kariyá-
7 chhe, jathá: Jáháder aparádh márjaná haiyáchhe, ebang
8 jáháder páp áchchhádit haiyáchhe, táhárái dhanya. Para-
meshwar jáhár páp ganańá ná karen, sei dhanya.
9 Tabe twakchhedir bá atwakchhedir káhár prati sei ukta
áshírbád bartitechhe? Ibráhímer bishwás punyárthe ganita
10 haila, ihá ámrá bali. Bhála, se bishwás táhár twakchhed
abastháte ki atwakchhed abastháte, kon samaye e rúp ganita
haila? Twakchhed abastháte nay, kintu atwakchhed abas-
11 tháte. Ebang se jena tábat atwakchhedi bishwáskáridiger
pitripurush hay, ebang táháráo jena punyabán gánita hay;
ár ámáder púrbapurush Ibráhímer atwakchhed abastháte
jeman bishwás chhila, tadrúp bishwás kariyá jáhárá tánhár
padachihna diyá gaman kare, eman twakchhedidero jena
12 pitripurush hay, ei nimitte twakchhed haoner púrbe bishwás
karite táhár je bishwás rúp punya haila, táhár ek pramán
13 swarúp ai twakchheder chihna se páila; Ibráhím jagater

adhikárí haibe, ei je pratigyá táhár o táhár bangsher prati kará giyáchhila, táhá byabasthá dwárá nay, kintu bishwás
14 nimittak punya dwárá hay. Kenaná byabasthábalambirá jadi adhikárí hay, tabe bishwás biphal hay; ebang ai pra-
15 tigyáo biphal hay. Adhikantu byabasthá krodher janak hay; kenaná je stháne byabasthá nái, sekháne ágyálanghano
16 nái. Ataeb kebal byabasthábalambi lokder prati eman nay, kintu ámáder púrbapurush Ibráhímer sadrish bishwáskári lok samudayer prati ai pratigyá jini mritake sajíb o abarta-
17 mánke bartamán karen, eman Ibráhímer bishwáser áshray je I'shwar, tánhár sákhyáte jena atal hay, ei nimitte anugraha prajukta bishwásdwárái adhikár hay; jeman likhita áchhe; A'mi tomáke anek játir ádipurush kariyá nijukta kariyáchhi.
18 Tomár ei prakár bangsha janmibe, ei je pratishruta bákya ukta chhila, Ibráhím bahu deshíya lokder ádipurush jena hay, ei janye asambhab haileo se áshá kariyá bishwás karila.
19 Ebang se bishwáse balabán haiyá shata batsar bayas prajukta ápan sharírer jará, ebang ápan Sárá námní strír rajonibritti
20 mánila ná. Ebang abishwás kariyá I'shwarer pratigyá ba-
21 chane kichhu mátra sandeha karila ná. Kintu I'shwar je pratigyá kariyáchhen, táhá saphal karite páren, ihá nishchay bujhiyá drirha bishwás karan púrbak I'shwarer mahimá pra-
22 kásh karila; ei nimitte táhár sei bishwás táhár pakhye pun-
23 yárthe ganita haila. Táhár pakhye ganita haila, ihá je kebal
24 táhár nimitte likhita eman nay, ámáder janyeo; kenaná jini ámáder pápmochaner káran samarpit hailen, ebang ámáder punya práptir janye utthita hailen eman je ámáder Prabhu
25 Jíshu, tánhár utthán karáiyáchhen je I'shwar; sei I'shwarer upare ámrá jadi bishwás kari, tabe ámádero sei bishwás punyárthe ganita haibe.

V. ADHYA'Y.

1 Bishwásdwárá punyabán haile anek lábh haon, 12 jeman A'damdwárá páp o mrityu, tadrúp Khrístdwárá punya o paramáyuh.

1 BISHWA'SDWA'RA' punyabán ganita haoyáte I'shwarer sange ámáder Prabhu Jíshu Khrístdwárá ámáder milan haitechhe.

2 Ebang bishwásdwárá tán̲háhaite ei anugraher áshray haiyá
3 ámrá táhádwárá sthir áchhi, o I'shwardeya bibhab práptir
pratyásháte ánanda karitechhi; táhá kebal nay, kintu klesh-
4 bhogeo ánanda karitechhi. Káran kleshhaite sahiṣhnutá jan-
me, o sahiṣhnutáhaite anubhab janme, o sei anubhabhaite
5 pratyáshá janme; se pratyáshádwárá lajjá janme ná; jehetuk
ámádiger prati datta Pabitra A'tmádwárá ámáḍer antahkaran
6 I'shwarer preme praphulla hay. A'mrá nirupáy haile Khríst
7 upajukta samaye pápider nimitte ápanár prán dilen. Dhár-
miker janye práy keha prán dey ná; dátár janye keha prán
8 dite sáhas karite páre. Kintu ámrá pápí haileo ámáder
nimitte Khríst ápanár prán dilen; táháte I'shwar ámáder
9 prati ápan prem prakásh karilen. Ataeb tán̲hár raktapát-
dwárá punyabán ganita haiyá ámrá nitánta tán̲hádwárá dan-
10 ḍahaite rakhyita haiba. Phalatah ámrá shatru haile I'shwarer
putrer marandwárá tán̲hár sahit jadi ámáder milan hay, tabe
Khríste milan páiyá tán̲hár jíbandwárá abashya rakhyá páiba.
11 Táhá kebal nay, kintu ján̲hádwárá ekhan milan páilám,
ámáder sei Prabhu Jíshu Khrístdwárá samprati I'shware
ánanda karitechhi.

12 Ek manuṣhyadwárá páp, o pápdwárá mṛityu jagate áila,
ár tadabadhi manuṣhya mátrei páp karáte sakale mṛityur
13 adhín haila. Kenaná byabasthá deon samay parjyantai
jagate páp chhila; kintu jekháne byabasthá nái, sekháne
14 pápero gananá kará jáy ná. Tathápi bhábi byaktir pratirúp je
A'dam, táhár kṛita páper sadṛish páp jáhárá kare nái, A'dam
15 abadhi Musá parjyanta táháráo mṛityur bashe thákila. Kintu
aparádher jemat bháb, sei mat anugrahadáner bháb nahe;
kenaná ek janer aparádhe jadi aneker mṛityu ghaṭiyáchhe,
tabu anugraha o anugrahajanya dán, e ubhayei ek janer
dwárá arthát Jíshu Khríst dwárá, tadapekhyáo báhulya rúpe
16 aneker prati datta haila. Ebang ek janer páp karáte jeman
ghaṭila, anugrahadán tádṛik nahe; kenaná ek janer páper
janye danḍágyá haila; kintu anek aparádhhaite niṣhkṛiti
17 páibár janye anugrahadán haila. Káran ek janer páp karáte
eker doṣhete jadi mṛityur rájatwa haila; tabe jáhárá anugra-
her báhulya o punyarúp dán prápta hay, táhárá ek jandwá-
ṛá arthát Jíṣhu Khrístdwárá paramáyute abashya rájatwa

18 karibe. Ek janer aparádhe jeman sakale dandabhoger pátra haila, tádrik ek janer punyadwárá paramáyuh práptir nimitte 19 aneke punyabán hay. Ár ek janer ágyálanghan karáte jeman aneke aparádhí haila, temani ek janer ágyápálan karáte 20 aneke punyabán ganita hay. Adhikantu byabasthásthápan karáte aparádher báhulya haite lágila; kintu jekháne páper briddhi, sei khánei tadapekhyá anugraher báhulya haila. 21 Taháte mrityubhog karáite jeman páper rájatwa haila, tadrúp ámáder Prabhu Jíshu Khríster punyadwárá ananta paramáyuh dite anugraher rájatwa hay.

VI. ADHYA'Y.

1 Khrístdwárá punya páile pápkará anuchit haon, 12 o tánhádwárá punyabán haile páp daman o dharma pálan kará uchit haon, o taddwárá ananta paramáyuh prápta haon.

1 Ekhan prachur rúpe jena anugraha prakásh páy, ei ni-2 mitte pápete thákiba, ámrá ki ei kathá baliba? Eman jena ná hay, Páp sambandhe mrita je ámrá, ámrá táháte ki pra-3 káre ár áyuhkhyep kariba? Ámrá jata lok Jíshu Khrístete báptáijit haiyáchhi, sakalei tánhár marane báptáijit haiyá-4 chhi, ihá ki tomrá gyáta nao? Táháte Pitár parákramer dwárá jeman kabarhaite Khríster utthán haiyáchhila, báp-tisma dwárá tánhár kabarsháyí haoyáte ámráo tadrúp nútan 5 ácharane gaman karibár janye utthit hai. Ár jadi ámrá tánhár mrityur bhágí hai, tabe tánhár utthánero bhágí haiba. 6 Jehetuk páper sebá jena ár ná kari, ei janye ámáder páprúp sharír nashta haonárthe ámáder purátan swabháb tánhár 7 nyáy krushete hata haila, ihá ámrá jáni. Mrita hailei páp-8 haite mukta hay. Ataeb samprati ámrá jadi Khríster nyáy mrita hai, tabe punarbár je tánhár sahit sajíb haiyá uthiba, 9 iháte ámáder bishwás áchhe. Kenaná Khríst kabarhaite utthán karile, mrityur kartritwa tánhár upare ár ná thákáte 10 tini ár kakhano mariben ná. Ebang tini jeman prán tyág kariyá páphaite mukta hailen, kintu jíban prápta haiyá Ísh-11 warer nikate sajíb hailen; tadrúp tomráo ápanádigke páphaite mukta gyán kariyá ámáder Prabhu Jíshu Khríst-dwárá Íshwarer nikate sajíb kariyá mána.

12 Ataeb manda abhiláṣh paripúrna karite ei maraníya dehe
13 pápke kartṛitwa karite dio ná. Ebang ápan ápan angake adharma rúp astra kariyá páp-sebáte samarpan kario ná; kintu kabarhaite utthit ápanádigke, o ápan ápan angake dharma rúp astra gyán kariyá I'shwarete samarpan kara.
14 Táháte tomáder upare ár páper kartṛitwa thákibe ná; jehetuk tomrá byabasthár adhín ná haiyá anugraher adhín hai-
15 techha. Kintu byabasthár adhín ná haiyá ámrá anugraher adhín haitechhi, ihá bhábiyá ki páp kariba? eman jena ná
16 hay. Kenaná mṛityuphaler nimitte páper, o punyaphaler nimitte ágyápálaner, e ubhayer madhye ápanádigke dás swarúp gyán kariyá jáhár ágyá rakhyá kara, táhári dás hao, ihá
17 ki tomrá jána ná? A'r púrbe tomrá páper dás chhilá baṭe; kintu je shikhyárúp chhánche nikhyipta haiyáchha, táhár ákṛiti mane dháran kariyáchha, ei janye I'shwarer dhanyabád
18 hauk. Ei rúpe tomrá páphaite mukta haiyá dharmer dás
19 haitechha. A'r tomáder shárírik durbalatá prajukta ámi sámánya mánuṣher nyáy ihá balitechhi; púrbe uttar uttar adharma karibár janye je rúp páper o ashuchir dásatwe ápan angake nijukta kariyáchhilá, tadrúp satkarma karanárthe
20 ekhan dharmer dásatweo nij angake nijukta kara. Kenaná je kále tomrá páper dás chhilá, tatkále dharmahaite mukta
21 chhilá. Tabe ekhan je sakal karma tomrá lajjár biṣhay bodh karitechha, táhá karanete tomáder lábh ki chhila? Kenaná
22 se sakal karmer phal mṛityu. Kintu samprati tomrá páphaite mukta haiyá I'shwarer dás haoyáte pabitratá rúp phal o
23 ananta paramáyu rúp puraṣhkár páo. Kenaná páper betan mṛityu, kintu ámáder Prabhu Jíshu Khríster dwárá I'shwarer anugrahadán ananta paramáyuh.

VII. ADHYA'Y.

Bishwási lokder byabastháhaite mukta haon o Khríster prati bibáhit haon, 7 o byabasthá manda ná haon, kintu pabitra o nyájya o hitadáyak haon, 13 o byabasthá langhan dwárá páp haile keha jadi sei páp ghṛiná kare, tabe byabasthá je uttam táhá swíkár kare, etadbibaran.

1 He bhrátṛigan, byabasthábigyader prati ámár ei nibedan: Byabasthá kebal jábajjíban manuṣhyer upare kartṛitwa kare,

2 ihá ki tomrá gyáta nao? Jadabadhi swámí bartamán tháke, tata din bibáhit strí táhár prati baddha tháke; kintu jadi swámí mare, tabe se strí swámir byabasthháhaite muktá hay.
3 Ei nimitte swámí bidyamán thákile keha jadi anya puruṣhke bibáha kare, tabe se byabhichárini hay; kintu jadi sei swámir mṛityu hay, tabe sei byabasthá bandhanhaite muktá haiyá
4 anya puruṣhke bibáha karileo byabhichárini hay ná. He ámár bhrátṛigan, jini kabarhaite utthit haiyáchhen, tán̲hár sahit tomáder bibáha haoyáte I'shwarer prati jena ámáder phal janme, ei nimitte Khríster sharírdwárá tomrá byabas-
5 thá sambandhe mṛita haitechha. Kenaná ámáder shárírik áchár karan samaye mṛityarúp phal utpanna karibár janye byabasthádúṣhit pápábhiláṣh ámáder ange sajíb haiyá ra-
6 hila; kintu je byabasthár bashete chhilám, táhár prati samprati mṛita haoyáte ámrá jena púrbakáler byabasthá matánusáre ár ná chaliyá nútan swabhábe I'shwarer sebá kari, ei janye byabasthár adhínatáhaite mukta haitechhi.

7 Tabe ámrá ki baliba? byabasthá ki pápjanak hay? eman jena ná hay; kenaná byabasthá ná thákile páp ki, táhá jánilám ná; jehetuk Lobh kario ná, ei kathá jadi byabasthágranthe kathita ná haita, tabe lobhe je páp hay, táhá jáni-
8 tám ná; kintu byabasthár dwárá abakásh páiyá páp ámár
9 antare sarba prakáre ku-abhiláṣh janmáila. Jehetuk byabasthár abháb samaye páp mṛita chhila, ár púrbe byabasthár anupasthiti samaye ámi sajíb chhilám; kintu táhár pare ágyá upasthit haoyáte páp sajíb haiyá uṭhile ámi marilám.
10 Eman haile jíbaner nimitte je ágyá, táhá mṛityujanak haiyá
11 uṭhila. Kenaná páp chhalete kariyá byabasthár ágyádwárá ámár bhránti janmáiyá taddwárá ámáke sanghár karila.
12 Ataeb byabasthá pabitra, ebang ágyáo pabitra o nyájya o hitadáyak jánibá.

13 Tabe je bastu nije hitadáyak, se ki ámár pakhye mṛityujanak haila? Eman nay; kintu pápke jena páper mat dekháy, ebang ágyádwárá pápke jena atishay rúpe páper mat dekháy, ei janye hitadáyak bastudwárá se ámár mṛityu jan-
14 máila. Byabasthá je páramárthik, ihá ámrá jáni; kintu ámi
15 sánsárik o páper krítadás áchhi. Jehetuk je karma kari, táhái ámár maner mat nay; ár jáhá ámár maner mat, táhá

16 kari ná; kintu jáhá ghriná kari, táhá kari. Tathácha jáháte ámár anishta eman karma jadi kari, tabe byabasthá je uttam, 17 ihá swíkár kari. Ataeb samprati se karma ámi nije kari, 18 emat nahe; kintu ámár sharírastha je páp, sei kare. Jehetuk ámáte arthát ámár sharíre kona uttam bishay bás kare ná, ihá ámi jáni; ámár ichchhá thákileo kona uttam karma 19 karite asamartha hai. Kenaná je uttam kriyá karite ámi bánchhá kari, táhá kari ná; kintu je manda karma karite 20 ámár básaná nái, táhái kari. Ataeb je je karma karite ámár mati ná hay, táhá kari; tabe se ámi swayang nahi; ámár 21 antarbartí je páp, sei kare. Bhála karite ámár bánchhá karansamaye manda upasthit hay, swábhábik eman ek ríti 22 dekhite pái. Kenaná ámi ántarik swabhábe I'shwarer byabas-23 tháte santushta áchhi; kintu ámáke angasthit páper byabasthár adhín karite sacheshta ámár angete tadbiparít juddha-24 kárí anya ár ek swabháb dekhite pái. Háy háy durbhágya manushya je ámi, ámáke ei mrita sharírhaite ke nistár 25 karibe? A'máder Prabhu Jíshu Khrístdwárá nistárkartá I'shwarer dhanyabád kari. Ataeb sharírer sambandhe páper adhín haiyáo man diyá I'shwarer byabasthár sebá kari.

VIII. ADHYA'Y.

1 Khrístbishwásider byabasthádandahaite mukti o dharmácharan, 12 o I'shwarer putra haon, o bibhab apekhyá karan, o táháte nijukta haon, 31 o Khrístdwárá táháder lábh o jay.

1 Ta'ha'ra' Khrísta Jíshute áshrita haiyá sánsárik ácháránusáre ná chaliyá páramárthik áchár byabahár kare, táhárá 2 ekhan dander pátra hay ná. Khrísta Jíshur jíbandáyak o páramárthik je byabasthá, táhá páp o mrityudáyak byabas-3 tháhaite ámáke mukta kariyáchhe. Jehetuk sharírer durbalatá prajukta byabasthár dwárá je karma asádhya, I'shwar páp balidánárthe nij Putrake pápi loker sadrish múrtite preran púrbak tánhár sharíre páper danda diyá se karma sá-4 dhan kariyáchhen. Táháte sánsárik ácháránusáre ná baliyá páramárthik áchár kariyá tháki je ámrá, ámáder dwárá byaba-5 sthágranthe likhita dharma karma sakal siddha hay. Jáhárá sánsárik, táhárá sánsárik bishaye ásakta hay; kintu jáhárá 6 páramárthik, táhárá páramárthik bishaye ásakta hay; ebang

shárírik bisḥaye je anurág, se mṛityujanak; kintu páramártha
7 bisḥaye je anurág, se paramáyuh o shántidáyak. Shárírik
bisḥaye je anurág, se I'shwarer biruddhe shatru haon pra-
jukta I'shwarer byabasthár adhín hay ná, ebang haiteo páre
8 ná. Ei janye sánsárik haile keha I'shwarer tusḥṭi janmáite
9 páre ná. I'shwarer A'tmá jadi tomáder hṛidaye bás karen,
tabe tomrá sánsárik naha, kintu páramárthik lok hao;
ebang je keha Khríster A'tmá prápta ná hay, se Khríster
10 nahe. Jadi tomádigete Khríst tháken, tabe pápdwárá sharír
11 mṛityur adhín haileo punyadwárá átmá sajíb hay. Jíshur
utthánakári je I'shwar, tán̲hár A'tmá jadi tomádigete bás
karen, tabe jini kabarhaite Khrístke utthita karilen, tini
tomáder madhye báskári ápan A'tmádwárá tomáder o mṛita
sharírke punarbár sajíb kariben.

12 Ataeb he bhrátṛigan, ámrá shárírik sukhábhilásḥ pari-
13 púrna karite sharírer adhín haiyáchhi, eman nay; jehetuk
shárírik sukhábhilásḥánusáre ácharan karile tomrá maribá;
kintu A'tmádwárá jadi shárírik karma nipát kara, tabe bán̲-
14 chibá. Káran jata lok I'shwarer A'tmár dwárá ákarsḥit hay,
15 se samastai I'shwarer santán hay. Tomrá punarbár bhay
janak dásyarúp swabháb páo nái; kintu je swabháb dwárá
I'shwarke Pitá Pitá baliyá sambodhan kara, eman posḥya-
16 putratárúp swabháb páiyáchha. A'r ámrá je I'shwarer san-
tán, e bisḥaye Pabitra A'tmá ámáder átmár sahit pramán
17 ditechhen. Ataeb ámrá jadi I'shwarer santán hai, tabe tán̲-
hár bisḥayer adhikárí, arthát Khríster sahit adhikárí hai;
ebang tán̲hár sahit duhkhabhoger bhágí jadi hai, tabe tán̲hár
18 bibhaber angshío haiba. Kintu ámáder bhoger bisḥay haibe
je bhábi bibhab, táhár sahit tulaná dháran karite ei bartamán
19 káler duhkhake ajogya kariyá ganana kari. Kenaná I'sh-
warer santándiger madhye bibhaber uday haibe, ei pratyáshá
20 kariyá pránigan ekánta rúpe apekhyá karitechhe. A'r prá-
21 nigan swechchhá púrbak alíkatár bashíbhút haila ná, kintu
mṛityur adhínhaite I'shwarer santándiger param muktite
mukta haibe, ei abhipráyete jini táhádigke bashíbhút karilen,
22 tán̲hár dwárá bashíbhút haila. A'r prasab bedanár tulya
bedanáte byathit haiyá ekhan parjyanta pránimátra je árta-
23 swar kariyá ásitechhe, ihá ámrá jáni. Táhárá kebal nay,

kintu pratham ját phalswarúp A'tmá prápta je ámrá, ámráo
poṣhyaputra pader, arthát kabarhaite sharír utthánera pekhyá
24 kariyá tadrúp antare ártaswar karitechhi. A'mrá pratyáshá-
dwárá trán pái; kintu ei pratyáshá pratyakhya biṣhayer
pratyáshá nahe; kenaná manuṣhya jáhá bhog karite páy,
25 táhár pratyáshá kena karibe? Jáhár bhog hay nái, eman
biṣhayer pratyáshá jadi kari, tabe dhairjyábalamban kariyá
26 táhár práptir apekhyáte tháki. Táháte A'tmáo ámáder dur-
balutá biṣhaye saháyatá karen; ár ámáder ki ki biṣhaye
prárthaná karite hay, táhá bujhite ná páráte aspaṣhṭa árta-
swardwárá A'tmá ápani ámáder nimitte sádhaná karen.
27 Ebang I'shwarer abhimatánusáre pabitra lokder janye sá-
dhaná karen je A'tmá, antarjámi I'shwar tán̲hár abhipráy
28 jánen. A'r Ishwarer nirúpanánusáre áhúta haiyá, jáhárá tán̲-
háke prem kare, tábad-biṣhay miliyá táháder mangale gha-
29 ṭáy, ihá ámrá jáni. Kenaná I'shwar jáhádigke púrbe lakhya
karilen, bhrátṛiganer madhye Khrístke jyeṣhṭha bhrátá ka-
riyá tán̲hár pratimúrtir sádṛishya páite táhádigke niyojit
30 karilen. A'r jáhádigke niyojit karilen, táhádigke áhwán ka-
rilen; ár jáhádigke áhwán karilen, táhádigke punyabán
ganita karilen; ebang jáhádigke punyabán ganita karilen,
táhádigke param bibhaber adhikárío karilen.

31 Iháte ámrá ki baliba? I'shwar jadi ámáder sapakhya han,
32 tabe ámáder bipakhya ki haite páre? A'panár Putrake rakhyá
ná kariyá jini ámáder sakaler janye sei Putrake pradán karilen,
tini ki anugraha kariyá anya sakal biṣhay ámádigke diben
33 ná? I'shwar jáhádigke manonít kariyá lailen, táháder prati
doṣhárop ke karibe? Jini táhádigke punyabán kariyá mánen,
34 tinii ki eman kariben? ebang táháder danḍa pradáner ágyái
ke dibe? jini ámáder janye prán tyág karilen, táhá kebal
nay, kintu kabarhaite utthán kariyá I'shwarer dakhyinpár-
35 shwe thákiyá adyápi sádhaná karen, tinii ki diben? A'máder
sahit Khríster premer bichchhed ke janmáite páre? ki klesh,
ki shok, ki tár̲aná, ki durbhikhya, ki bastrahínatá, ki bipad,
36 ki khar̲ga, ihárá ki páribe? Jemat lipi áchhe: A'mrá badh-
37 jogya meṣher tulya haiyá sarbadá mṛitabat áchhi. Kintu
jini ámádiger prati prem karen, tán̲hádwárá ei sakal bipade
38 ámrá jayí apekhyáo jayí haiba; kenaná ámáder Prabhu Jí-

shu Khríste I'shwarer je prem, táháhaite mṛityu bá jíban, pradhán ki balabán bhútgan, bartamán biṣhay ki bhabiṣh-
39 yadbiṣhay, uchchapad ki níchapad ityádi kona sṛiṣhṭa biṣhay ámádigke bichchhed karite páre ná, ámár eman dṛiṟha pratyay áchhe.

IX. ADHYA'Y.

Yihudíyader janye Pauler manastáp, 6 o Ibráhímer sakal santáner anugṛihíta ná haon, 14 Karmadwárá anugraha nay, kintu I'shwarer ichchhánusáre hay, táhár bibaran, 19 o kumbhakárer dṛiṣhṭántadwárá bibádkárir uttar o I'shwarer nyáy haon.

1 A'mi kona áropit kathá kahitechhi ná, Khríster sákhyáte satyai kahitechhi; ek bangshíya ámár bhrátṛigan o gyátibarger biṣhaye ámár antare atishay duhkh o nirantar
2 khed haoyáte, ámi ápanáke Khrísthaite shápgrasta haite
3 cháhilám, Pabitra A'tmár sákhyáte ámár man ei sákhya
4 ditechhe. Kenaná táhárá Isráeler bangsha, ei prajukta poṣhyaputratá, o tejah, o niyam, o byabasthádán, o mandire bhajan, o pratigyá, ebang pitṛipuruṣher janma, e sakale
5 táháder adhikár áchhe. Táhá kebal nay, kintu sarbádhyakhya sachchidánanda I'shwar je Khríst, tini shárírik sambandhe táháder bangshete abatírna hailen. A'men.
6 I'shwarer bákya je biphal haiyáchhe, eman nahe; jehetuk Isráel bangshete jáhárá janmiyáchhe, táhárá sakalei bástabik
7 Isráelí, eman nay; ebang Ibráhímer bangshete janmileo sakale kichhu táhári santán nay; kenaná Isháker náme
8 tomár bangsha khyáta haibe. Arthát aurasját Ibráhímer santán jata, táhárá sakalei Ishwarer santán nay; kintu angíkáránusáre jáháder janma haiyáchhe, táhárái I'shwarer santán
9 ganita hay. Kenaná se angíkaran bákya ei: A'mi anugraha karile ágámi batsare eman samaye Sárá ek putra prasab
10 karibe. A'ro bali, Ribiká náme strí ek jan dwárá, arthát
11 ámáder púrbapuruṣh Ishákdwárá garbhadháran karile par, táhár dui santán bhúmiṣhṭha haoner púrbe, ebang táháder
12 bhála manda kona karma karaner púrbe, táhár prati ei ek bákya ukta chhila, Jyeṣhṭha kaniṣhṭher sebá karibe; jemat likhita áchhe; Yákubke priyapátra gyán kariyá Esauke
13 apriya gyán kariyáchhi. Ihá kichhu sadasat karmadwárá

nay, kintu áhwánkartá je I'shwar tá͟nhár ichchháy sakal niyam jena sthir hay; e nimitte I'shwarer ichchhánusáre ihá haiyáchhila.

14 A'mrá ki baliba? I'shwar ki anyáykárí? Eman jena ná
15 hay. Kenaná tini ápanii Musáke kahiyáchhilen: Jáháke khyamá karite ámár ichchhá hay, táhákei khyamá kari; ebang jáháke dayá karite ichchhá hay, táhákei dayá kari.
16 Ataeb mánuṣher ichchháte ki cheṣhṭáte hay, eman nay; dayá-
17 kári I'shwarer ichchháte hay. Shástre lekhe; I'shwar Pháro rájáke kahilen, Tomádwárá jena ámár mahimá prakásh páy, ebang samuday bhúmanḍalastha loker káchhe jena ámár nám bihhyáta hay, ei nimitte ámi tomáke uchchapad pradán
18 kariyáchhi. Ataeb jáháke anugraha karite ichchhá karen, táháke anugraha karen.

19 Jadi bala, Tá͟nhár ichchhár pratibandhan karite káhár
20 shakti áchhe? tabe tini doṣh dharen kena? He I'shwarer pratipakhya lok, tumi ke? ámáke ei rúp sṛiṣhṭa karilá kena? eman kathá sṛiṣhṭa bastu ki sṛiṣhṭakartáke balite páre?
21 Ek mṛit pinḍahaite utkṛiṣhṭa apakṛiṣhṭa, dui prakár kumbha
22 nirmán karite ki kumbhakárer adhikár nái? I'shwar krodh prakásh karite o nij shakti jánáite binásher upajukta krodh-pátra sakaler prati jadi bahu kál dhairjyábalamban karilen;
23 ebang jáhádigke mokhyer káran púrbe prastut kariyáchhen, emat anugraha pátrer prati, bisheṣhetah kebal Yihudíya nay,
24 anyánya játíyadiger madhyahaite áhúta je ámrá, ámáder pratio jadi ápan mahimárúp dhan prakásh karite cháhen,
25 táháte tomár ki? Je mat Hosheya granthe likhita áchhe: Jáhárá púrbe ámár lok chhila ná, táhádigke ápanár lok baliyá ḍákiba; ebang je jan apriya chhila, táháke priya
26 kariyá baliba. A'r tomrá ámár lok naha, je stháne ei kathá ukta haiyáchhila, se stháne táhárá amar I'shwarer santán bi-
27 khyáta haibe. Isráel loker biṣhaye Jisháiya e kathá prachár karilen: Jadyapi Isráel bangsher sankhyá samudrer bálukár nyáy hay, tathápi kebal abashiṣhṭa ati alpa lok paritrán
28 páibe; jehetuk nyáy karan púrbak Parameshwar ápan karma sankhyepe sampanna karilen, ei deshete sankhyipta rúpe
29 karma kariben. Jisháiya áro kahiyáchhila: Sainyádhyakhya Parameshwar jadi ámáder ek bíjke ná rákhiten, tabe Sidom

o Amorá nagarastha loker dashár nyáy ámádero dashá haita.
30 Tabu ámrá ki baliba? anya anya játíya lokerá punyer anusandhán ná kariyá bishwás dwárá je punya táhá páiyáchhe;
31 kintu Isráel lokerá byabasthápálandwárá punyer anusandhán
32 kariyáo táhá prápta hay nái. Táhár káran ki? táhárá bishwásdwárá nay; kintu byabasthár kriyá dwárá cheṣhṭá kariyá
33 ai byághátjanak prastarete uchhoṭ kháila. Emat likhita áchhe: Dekha, uchhoṭ láganer nimitte ámi Síyonete ekkhán prastar, o bádhájanak ekṭá páṣhán sthápan kariyáchhi; je jan tán̲hár prati pratyáshá kare, se kadácha lajjá páibe ná.

X. ADHYA'Y.

1 Byabasthádwárá Yihudíya lokder trán aprápti o kebal bishwásdwárá trán páon; 14 o bishwásdwárá anya lokder trán prápti o abishwás dwárá Yihudíyader trán aprápti.

1 He bhráṭṛigan, Isráel lokerá jena paritrán páy, ámi mane ei básaná kariyá I'shwarer káchhe prárthaná karitechhi.
2 Kenaná I'shwarer biṣhaye táháder jatheṣhṭa cheṣhṭá áchhe,
3 etadbiṣhaye ámi sákhyí áchhi; kintu táháder se cheṣhṭá jathábidhi nay; kenaná táhárá I'shwardatta je punya táhá ná jániyá, ápanáderhaite punya cheṣhtá páiyá I'shwardatta je
4 punya táhár adhínatá swíkár kare ná. Jehetuk punya páoner biṣhaye pratyek bishwási byaktir prati Khríst byabas-
5 thár phalswarúp haiyáchhen. Byabasthápálan dwárá je punya, tadbiṣhaye Musá e prakár barnaná kariyáchhe: Je jan byabasthá mate karma kare, se táhádwárá bán̲chibe;
6 kintu pratyaydwárá je punya, se emat kathá bale: Mane mane eman chintá kario ná: Khrístke námáibár nimitte ke
7 swargárohan karibe? Kimbá Khrístke mṛitaderhaite utthit
8 karite ke paraloke gaman karibe? A'r ki bale? ná, je bákya tomáder jihwágre o antahkarane áchhe, arthát pratyay karanopajukta je bákya, ámrá prachár kariyá tháki, sei
9 bákyake bale. Phalatah Prabhu Jíshu je paritránkartá, ihá jadi mukhe swíkár kara; ebang I'shwar je tán̲háke kabarhaite utthit kariyáchhen, ihá jadi antahkarane bishwás kara; tabe
10 paritrán páibá. Jehetuk punyapráptir nimitte antahkarane bishwás karite hay, ebang paritráner janye mukhe swíkár

karite hay; jemat dharma pustake lekhe: Táṉhár prati je
11 keha pratyay kare, se kadácha lajjá páibe ná. Iháte Yihu-
12 díyete ebang anya anya játíyete kichhu bisheṣh nái; jehetuk
sakaler Prabhu jini, tini ápanár jáchakmátrer prati prasanna
13 haitechhen. Ataeb je kona byakti Parameshwarer nám
laiyá prárthaná karibe, se paritrán páibe.

14 Jáṉhár prati pratyay nái, táṉhár káchhe keman kariyá
prárthaná karibe? ebang jáṉhár prasanga kakhana shraban
kare nái, táṉháte ki prakáre pratyay karibe? ár prachár-
15 kári lok ná thákile kirúpe shraban karibe? Ebang prerita
ná hailei bá keman kariyá prachár karibe? Jemat likhita
áchhe: Jáhárá susamáchár ániyá dey, arthát jáhárá shántir
16 sambád prachár kare, táháder charan keman dhanya. Kintu
táhárá sakale ai susamáchár gráhja kare nái; jemat Jisháiyo
likhiyáchhe; He Prabho, ámáder mukher sambáde ke bish-
17 wás kare? Ataeb shrabandwárá bishwás ebang I'shwarer
18 prachárit bákyadwárá shraban hay. Tabe táhárá ki shunite
páy nái? abashya shuniyáchhe. Jehetuk Táháder shabda
tábat pṛithibí, o táháder kathá jagater ádyopánta byápiyá-
19 chhe. A'ro bali, E biṣhaye Isráel lok ki prabodh páy nái?
Prathamatah Musá ei kathá baliyáchhila: Jáhárá manuṣhya-
der madhye ganita nay, táháder dwárá tomáder írṣhá jan-
máiba; ebang bibekhín lokdwárá tomádigke roṣhánwita
20 kariba. A'r Jisháiya ati sáhas púrbak kahilen: Jáhárá ámár
tattwa cheṣhṭá kare nái, táhárá ámár tattwagyán páibe;
ebang jáhárá ámár biṣhaye jigyásáo kare nái, táháder nikaṭe
21 ámi prakáshit haiba. Kintu Isráel lokder biṣhaye kahila:
Ek anágyábaha ápattikári loker káchhe ámi samasta din
hasta bistár kari.

XI. ADHYA'Y.

1 Tábat Isráel lokder agráhja ná haon, 7 o amanonít lokder agráhja haon, 11 o táṉháder patanerdwárá anya lokder paritrán prápti haon, 23 o anya deshíyader ahankár kará uchit ná haon, ebang nyáy o dayáprajukta I'shwarer dhanyabád kará uchit haon.

1 I'SHWAR ki ápanár lokdigke parityág kariyáchhen, ámi ki
eman kathá bali? Táhá jena ná nay; kenaná Ibráhímer
bangshíya Binyáminer gotre ámár janma haoyáte ámio ek

2 jan Isráel lok baṭi. Ataeb púrbakále niyajit ápan lokdigke Ís̈hwar parityág karen nái. Ár He Parameshwar, lokerá tomár jagyabedi sakal bhagna kariyáchhe, ebang tomár práy samasta bhabiṣhyad baktákẹi badh kariyáchhe, kebal ek mátra ámi áchhi, ámáro prán haran karite ekhano cheṣhṭá pái-
3 techhe, ei je kathá Isráel lokder bipakhye Íshwarer káchhe
4 Eliya nibedan kariyáchhila, iháo ki tomrá gyáta nao? Táháte táhár práti Íshwarer uttar ki haila? Bál náme debatár nikaṭe je háṉṭu gáṟe nái, emat sapta sahasra lok abaṣhiṣhṭa
5 kariyá rákhiyáchhi. Tadrúp ei bartamán káleo anugrahete
6 manonít táháder abashiṣhṭa ek lok áchhe. Ataeb anugrahadwárá jadi hay, tabe kriyádwárá hay ná; natubá anugraha anugrahai nahe. Kintu jadi kriyá dwárá hay, tabe anugrahadwárá hay ná; natubá kriyá kriyái nahe.

7 Tabe nirjás ki? Isráel lokerá jáhár uddesh kariyáchhila, táhá páy nái, kintu manonít lokerá táhá páiyáchhe; tad-
8 bhinna sakale andhíbhút haila. Jeman likhita áchhe: Dṛiṣhṭi kriyáhín chakhyuh, o shabran kriyáhín karna diyá Parameshwar adya parjyanta táháder ghor nidrálu swabháb
9 ghaṭáiyáchhen. Etadbiṣhaye Dáudo likhiyáchhe, jathá: Táháder bhojanpátra táhádar sammukhe pháṉd o báṉshakal
10 o bádhá o samuchit danḍa ghaṭáoner múl haibe; ebang táhárá jena dekhite ná páy, ekáran táháder chakhyuh andha haibe, ebang satata píṭh nata thákibe.

11 Pataner nimitte táhárá uchhoṭ kháiyáchhe, ámi ki e kathá bali? Táhá nay, kintu táhádigke udjogí karite bhinna desh-
12 íya lokerá paritrán páiyáchhe. Táháder patan jadi jagajjaner lábhswarúp haila, ebang táháder hrás jadi anya játíyadiger bṛiddhiswarúp haila; tabe táháder bṛiddhi kata lábh swarúp
13 haibe. Ataeb he bhinna játíya lok sakal, tomádigke sambodhan kariyá kahitechhi: Nij gyáti kuṭumbadiger manete
14 udjog janmáiyá táháder madhye katak katak loker jena paritrán hay, ihár nimitte tomáder káchhe prerit haoyáte ámi
15 ápan pader mahimá prakásh karitechhi. Táháder nigraha upalakhyete jadi Íshwarer sahit jagajjaner milan haila, tabe táháder grahan kará mṛityudehe jeman jíban lábh, tadrúp ki
16 haibe ná? Ár prathamját phal jadi pabitra hay, tabe samuday phali pabitra haite páre; ebang múl jadi shuddha hay,

17 tabe skákháo tadrúp shuddha haite páre. Ár katak shákhá chhinna haoyáte tumi banya jita bṛikhyer shákhá haiyá jadi sei shákhá múle sanlagna haiyá jita bṛikhyer múler rasabhog
18 kara, tabe se chhinna shákháder biruddhe garba kario ná; kintu jadi kara, tabe tumi je múlke dháran kara ná, kintu
19 múl tomáke dháran kare, ihá mane kara. Ár jadi bala, Ámáke sanjukta karibár janye se sakal shákhá chhinna haiyá-
20 chhe. Bhála, apratyay prajukta táhárá chhinna haiyáchhe, ebang bishwás prajukta tumi sanjukta haiyáchha; ataeb
21 ahankár ná kariyá sabhay hao. Kenaná Íshwar prakṛita shákhá káṭiyá phelilen, ki jáni tomákeo bá káṭiyá phelen.
22 Iháte Íshwarer jeman dayá, tadrúp shásano dekha; jáhárá patit hay, táháder prati tánhár shásan prakáshit hay; kintu tumi jadi tánhár dayár bashe tháka, tabe tomár prati dayá prakásh haibe; natubá tumio tadrúp chhinna haibá.
23 Kintu táhárá jadi apratyayete ná tháke, tabe punarbár sanjukta haibe; jehetuk árbár sanjukta karite Íshwarer
24 khyamatá áchhe. Tumi banya jita bṛikhyer shákhá haiyá rítir byatikrame jadi uttam jita bṛikhye sanjukta haiyáchha: tabe se bṛikhyer nijer je sakal shákhá, se sakal ki punarbár
25 nij bṛikhyete sanjukta haite páre ná? He bhrátṛigan, tomáder jena átmábhimán ná janme, ihár nimitte ámár eman bánchhá hay, je tomrá ei nigúṟha biṣhay agyáta ná tháka;
26 phalatah jábat sampúrna rúpe anya deshíyader sangraha ná haibe, tábat angshabhábe Isráel lokder andhatwa thákibe;
27 pare táhárá sakalei paritrán páibe. Jadrúp likhita áchhe: Síyonhaite ek paritránkartá ásiyá Yákuber bangshahaite adharma dúr kariben. Ár je samaye ámi táháder páp dúr kariba,
28 tatkále táháder sahit ámár ei niyam haibe. Tomáder biṣhayete táhárá susamáchárer pakhye bipakhya haitechhe, kintu manonít karan pakhye táhárá pitṛilokder biṣhaye priyapátra
29 haitechhe. Kenaná Íshwarer dáner o áhwáner anyathá hay
30 ná. Ataeb tomrá jeman púrbe Íshwarer prati abishwás karile samprati táháder abishwás prajukta Íshwarer anu-
31 graher pátra haiyáchha, tadrúp ei khyane táhárá abishwás karileo tomáder prápta anugrahaprajukta anugraha páibe.
32 Íshwar sakaleri upare dayá prakásh karite, sakalke abishwásí
33 gananá karen. Áhá! Íshwarer anugraher o gyáner o bud-

dhir keman gambhíratá! tánhár rájshásaner tattwa keman
34 aprápya! ebang tánhár path keman agamya! kenaná tánhár
sankalpa ke jániyáchhe? ebang tánháke mantranái bá ke
35 diyáchhe? ebang tánhár upakár bá ke kariyáchhe, je tanni-
mitte táhár pratyupakár tánháke karite haibe. Jehetuk
bastu mátrai tánháhaite o tánhádwárá o tánhár nimitte
haiyáchhe; tánhár mahimá sarbadá prakáshit hauk. Iti.

XII. ADHYA'Y.

1 I'shwarer dayáprajukta jathásakti tánhár sebá kará uchit haon, 9 prem ityádi karite o hingsá ná karite upadesh kathá.

1 He bhrátrigan, ámi I'shwarer dayá prajukta tomáder ni-
kaṭe ei binati karitechhi, tomrá ápan ápan sharírke sajíb o
pabitra o gráhja balirúpe I'shwarer uddeshe utsarga kara, ei
2 tomáder upajukta sebá. Ebang tomrá ei sánsárik áchár
byabahár ná kariyá ápan ápan swabháb paribartan púrbak
nútan áchárí hao; táháte I'shwarer ágyá je keman uttam o
3 gráhja o sampúrna, ihár anubhab páibá. Kona jan anu-
pajukta rúpe ápanáke shreshṭha kariyá ná mániyá I'shwar
jáháke jeman parimáne pratyay diyáchhen, se tadanusáre
upajukta rúpe ápanáke mánuk, I'shwarhaite anugrahaprápta
4 haiyá tomáder pratyek janke ei ágyá ditechhi. Kenaná
jeman ámáder ek sharírete anek anga áchhe, kintu sakal
5 anger samán kárjya nay, temani ámrá bahu haileo pratyek
jane anga pratyanga rúpe Khrístete ek sharír haitechhi.
6 Ataeb I'shwarer anugrahadwárá ámrá bishesh bishesh anu-
graha dán prápta haile, keha jadi bhabishyadbákya kahe, tabe
pratyayer parimánánusáre se bhabishyadbákya kahuk; kimbá
7 jadi keha sebákárí hay, tabe ai sebá karuk; athabá keha jadi
8 adhyápak hay, tabe adhyayan karáuk; ebang je upadeshak
hay, se upadesh diuk; ebang je dátá, se saralatá púrbak dán
karuk; je jan kartá hay, se jatna púrbak kartritwa karuk;
ár je jan dayákárí, se hrishṭa mane dayá karuk.
9 A'r tomáder prem kápaṭyarahit hauk; tomrá manda bishaye
10 birakta haiyá uttam bishaye anurakta hao. Ebang bhrátri-
bháber premete paraspar prem kara, o samádar púrbak ek
11 jan anya janke shreshṭha gyán kara. Ebang kárjyete nirá-

12 lasya o manete udjogí haiyá Prabhur sebá kara. Ebang pratyáshá kariyá ánandit hao; o duhsamaye dhairjyánwita 13 hao; o prárthanáte satata prabṛitta hao; o pabitradiger 14 dínatá dúr kara; o atithi sebáte rata hao. Jáhárá tomáder táṟaná kare, táhádigke áshírbád kara; sháp ná diyá áshír- 15 bád kara. Jáhárá ánanda kare, táháder sahit ánanda kara; 16 o jáhárá rodan kare, táháder sahit rodan kara. A'r paraspar tomáder maner ek bháb hauk, ebang uchcha padábhimání ná haiyá itar lokder sahit byabahár kara; ápanádigke gyána- 17 bán bodh kario ná. Parahaite apakár prápta haileo, táhár 18 apakár kario ná. Sakaler dṛishṭite je karma uttam, táhái kara. Jadi haite páre, tabe sádhyapakhye sakaler sahit nir- 19 birodhe kál jápan kara. He priya bandhugan, káháro apa- kár kario ná, kintu I'shwarer krodhke sthán deo; jehetuk lipi áchhe: Parameshwar kahitechhen, Samuchit daṇḍa deoyá 20 ámár adhikár, ámii pratiphal diba. Ei janye jadi shatrukeo khyudhita dekha, tabe táháke bhojan karáo; jadi trishná- jukta dekha, tabe jalpán karáo; táhá karile táhár mastake 21 jwaladagniráshi kariyá rákhibá. Kukriyáte parájit ná haiyá uttam kriyáte kukriyáke parájay kara.

XIII. ADHYA'Y.

1 Rájáprabhṛiti lokder bashíbhút haoyá uchit, 8 byabasthár sár premer bishay, 11 o andhakárrúp karma tyág kariyá díptirúp karma karaner ábashyakatá.

1 Tomra' pratyek jan pradhán pader adhín hao; kenaná je samasta shásan pad áchhe, sakali I'shwarer sthápit, I'shwar 2 byatireke padasthápan hay ná. Ei janye shásanpader birud- dha ácharan karile I'shwarer nirúpaner biruddha karma kará hay; ár jáhárá táhá kare, táhárá ápanáder samuchit daṇḍa 3 ápanárái ghaṭáy. Shásankartá sadáchárir prati bhayjanak nay, kintu asadáchárir prati bhayjanak hay; táhár nikaṭe tumi ki nirbhay haite cháha? tabe satkarma kara, táháte pratishṭhá páibá; kenaná tomár mangaler nimittei I'shwar- 4 haite padaprápta haiyáchhe. Kintu jadi asatkarma kara, tabe tomár shanká kará uchit baṭe; kenaná se nirarthak kharga dháran kare ná; je je lok kukarma kare, táháderi samuchit daṇḍa pradáner janye I'shwarer sebak daṇḍadátá

5 haiyáchhe. Ataeb daṇḍer bhaye je táhár bashíbhút haite
6 hay, táhá kebal nay, gyáneteo bashíbhút haite hay. E janye
tomáder rájkar deoyáo uchit; jehetuk jáhárá kar lay, táhárá
I'shwarer sebak haiyá nirantar e karmete prabṛitta tháke.
7 Ataeb rájáke rájaswa deo, shulkagráhakke shulka deo, ebang
jáháke bhay karite hay, táháke bhay, o jáháke samádar
karite hay, táháke samádar kara; ei rúpe jáhár je páoná,
táhá táháke deo.

8 Tomrá paraspar prem biná anya kona biṣhaye káhár ṛiní
haio ná; kenaná je parer prati prem kare, táhádwárá byabas-
9 thá siddha hay. Phalatah paradár kario ná, o badh kario ná,
o chaurjya kario ná, o mithyá sákhya dio ná, ebang lobh
kario ná, ei sakal ágyá, ebang tadbhinna je kona ágyá áchhe,
táháo pratibásike átmatulya gyán kara, ei ek sankhyep
10 ágyátei páoyá jay. Kenaná prem thákile parer manda kará
jáy ná; ei janye premdwárái samasta byabasthá pálan hay.
11 A'máder pratyay karan kál apekhyá ei khyane paritráner
samay sannikaṭ haiyáchhe, ihá jániyá samprati nidráhaite
12 ámáder jágrat haoyá nitánta uchit. Rátri sheṣh haiyáchhe,
arunoday kál práy upasthit; ataeb áisa, rangaras o mattatá,
13 ebang lampaṭatá o kámukatá, ebang birodh o írṣhá rátrikáler
kriyá sakal parityág kariyá, díptir upajukta sajjá grahan púr-
14 bak dibaser bihit saral ácharan kari. Tomrá shárírik sukhá-
bhiláṣh paripúrna karaner áyojan ná kariyá Prabhu Jíshu
Khrístrúp bastrete bastránwit hao.

XIV. ADHYA'Y.

1 Khádyádir nimitte bhrátṛiganke tuchchha kará anuchit, 13 o khádyadwárá nay, kintu abishwás dwárá mánuṣher ashuchi haon.

1 Je jan pratyay karite durbal, táháke tomáder sangí kara:
2 kintu sandeher bádánubád karite táhá nay. Kenaná tábat
drabyai bhojan karite niṣhedh nái, kona byaktir eman prat-
yay áchhe; kintu ár kona byakti pratyayer durbalatá prajukta
3 kebal shák bhojan kare. Tabe je jan sádháran drabyai
bhojan kare, se jena bisheṣh bisheṣh drabyabhoktáke abagyá
ná kare; ebang bisheṣh bisheṣh drabyabhoktáo jena sádháran
drabyabhoktáke doṣhí ná kare; je hetuk I'shwar táháke

4 gráhja kariyáchhen. Tumi je parer dáske doṣhí karitechha, tumi ke? se nij Prabhur nikaṭe gráhja bá agráhja haibe; barancha se gráhjai haibe, kenaná I'shwar táháke gráhja
5 karite páren. Apar kona jan anyánya dibasápekhyá ek dibaske bisheṣh rúpe mánya kare, ebang keha keha sakal dibaskei samán rúpe máne; pratyek jan ápan ápan mane
6 bibechaná kariyá nishchay karuk. Je jan kona bisheṣh dibaske pradhán kariyá máne, se jeman Prabhuke mánya kariyái táhá máne; temani je jan bisheṣh dinke ná máne, seo Prabhuke mánya kariyá táhá máne ná. A'r je keha khádya mátrai bhojan kare, se jeman Prabhuke mánya kariyá I'shwarer dhanyabád púrbak táhá bhojan kare; tadrúp je bhojan ná kare, seo Prabhuke mánya kariyá I'shwarer dhanyabád
7 púrbak táhá bhojan kare ná. A'r ámáder keha je swárther nimitte prán dháran kare ki mare, táhá nay; kintu jadi ámrá
8 prán dháran kari, tabe Prabhur nimitte dháran kari; ebang jadi prán tyág kari, tabe Prabhur nimitte tyág kari; ataeb
9 jíbane ki marane ámrá Prabhur adhikár. Jehetuk jíbit o mṛita, ubhay loker jena Prabhu han, ei janye Khríst marilen,
10 o punarjíbit hailen. Kintu tumi ápan bhrátáke kena doṣhí kara, ebang tumi ápan bhrátáke kena tuchchhagyán kara?
11 Khríster bichár singhásaner sammukhe ámáder sakalke dáṉṟáite haibe; jemat shástre likhita áchhe: Parameshwar dibya kariyá ei kathá kahitechhen, A'már nikaṭe pratyek jani háṉṭu gáṟibe, ebang sakaleri jihwá I'shwarer prati adhínatá
12 swíkár karibe. Ataeb I'shwarer káchhe ámáder pratyek jankei swa swa biṣhayer nikásh dite haibe.

13 Eman haile ámrá jena adyábadhi paraspar keha káhákeo doṣhí ná kariyá jáháte ápan bhrátár dharmabiṣhayer bighna
14 ki byághát ná janmái, eman biṣhaye sacheṣhṭa tháki. Kona bastui swábhábik ashuchi nay, ihá ámi jáni; ebang Prabhu Jíshu Khríštdwáráo nishchay gyáta áchhi; kintu je jan kona bastuke ashuchi gyáta kare, táhár káchhe se bastu ashuchi.
15 Ataeb tomár khádya sámagrídwárá tomár bhrátá jadi mano-duhkhí hay, tabe tumi bhrátár priya kárjya karitechha ná; jáhár nimitte Khríst ápanár prán byay karilen, táháke ápan
16 khádya sámagrí dwárá naṣhṭa kario ná. A'r tomáder uttam
17 biṣhay jena nindaníya ná hay. Khádya ki peya, e sakal I'sh-

warrájyer sár biṣhay nay; sár biṣhay haiyáchhe punya, o
18 shánti, ebang Pabitra A'tmár dwárá ánanda. Ei sakaler anuṣh-
ṭhándwárá je jan Khríster sebá kare, I'shwarer gochare sei
gráhja hay, ebang manuṣhyader nikaṭeo pratiṣhṭhita hay.
19 Ataeb jáháte ámáder sakaler shánti o dharmabṛiddhi hay,
20 etadbiṣhaye paraspar jena sacheṣhṭa tháki. Khádyer nimitte
I'shwarer karmer háni janmáio ná; sakal bastui je shuchi,
ihá satya; tathápi je bastu jáhár gyánete ashuchi jadi se
21 táhá bhojan kare, tabe aparádhí baṭe. Mángsabhakhyan ki
madyapán ityádi je kona biṣhayete tomár bhrátá uchhoṭ
kháy, ki bighna páy, kimbá durbal hay, eman drabya bhojan
22 bá pán kará bhála nay. Jadi tomár pratyay tháke, tabe
23 ápanár antare I'shwarer gochare táhá rákha. Je jan ápan
mate ápanáke doṣhí ná kare, sei dhanya. Kintu je keha
sanshay kariyá bhojan kare, arthát pratyay ná kariyá kare,
sei abashya danḍajogya haibe; kenaná je kona biṣhay prat-
yayhaite janme ná, se pápjanak hay.

XV. ADHYA'Y.

1 Balabán lokder durbal lokder upakár karaner ábashyakatá, 8 o tábat bishwási lok je bhrátṛigan, táhár biṣhay, 14 o Romider káchhe jáite Pauler pratigyá, 30 o ápanár janye táhádigke prárthaná karaner nibedan

1 A'PANA'DER tuṣhṭijanak karme sacheṣhṭa ná haiyá durbal
lokder byababár sahja kará, pratyaye balabanta je ámrá,
2 ámáder ei uchit. Ataeb ámáder pratyek jan ápan pratibásir
hiter o dharmabṛiddhir nimitte tuṣhṭijanak karma karuk.
3 Khríst ápanio ápanár sukher cheṣhṭá karilen ná; je prakár
likhita áchhe: Lokerá tomár je nindá karila, táhá ámár
4 upare bartila. A'r ámrá jena sahiṣhnutá o sántwanájanak
shástradwárá pratyáshá pái; ei nimitte púrbakále je sakal
kathá likhita chhila, táhá ámáder upadesher nimitteo chhila;
5 sahjakárí o shántidáyak I'shwar eman karun, je Prabhu
Jíshu Khríster ṇyáy tomrá ek jan anya janer sahit maner ai-
6 kya rákha; ebang ek chitte thákiyá mukhe ámáder Prabhu
7 Jíshu Khríster Pitá I'shwarer gunánubád kara Ebang I'sh-
warer mahimá prakásher nimitte Khríst jeman tomádigke

gráhja kariyáchhen, tadrúp tomrá ek jan anya janke gráhja kara.

8 I'shwarer je satyatá o pitṛi puruṣher prati je pratigyá, táhá rakhyá karite, ebang tán̲hár khyamá prajukta bhinna deshíyadigke I'shwarer gunánubád karáiṭe Jíshu Khríst twakchhed 9 niyamer adhín haiyáchhilen, ihá ámi bali. Jemat likhita áchhe: Ei nimitte ámi anya deshíyader nikaṭe tomár guná-10 nubád kariba, ebang tomár nám sankírtano kariba. A'ro lekhe: He anyadeshíyader lok, tomrá tán̲hár loker sahit 11 ánanda kara. Punarbár lekhe: He bhinnadeshíya lok sakal, tomráo I'shwarer gunánubád kara: he bideshastha lok sakal, 12 tomráo I'shwarer prashangsá kara. Tadbhinna Jisháiyao kahiyáchhen: Jini anya deshíyader upare kartṛitwa karilen, ebang ján̲hár anya deshíya lokerá pratyáshá karibe, Jishayer 13 bangshahaite eman ek byakti utpanna haiben. Ataeb tomrá jena Pabitra A'tmá prabhábe sampúrna pratyáshá prápta hao, ei janye sei pratyáshá janak I'shwar pratyaydwárá tomádigke shántite o ánandete paripúrna karun.

14 He ámár bhráṭrigan, tomrá sadbhábjukta o sarba prakár gyánete paripúrna, ebang paraspar upadesh karane tatpar, 15 ihá ámi nishchay jáni; tathápi ámi Jíshu Khríster sebak haiyá bhinna deshíyader nikaṭe I'shwarer susamáchár prachár karile táhárá jena Pabitra A'tmá dwárá pabitra naibe-16 dyaswarúp gráhja hay, ei nimitte, ohe bhráṭrigan, tomádigke ei biṣhay smaran karáibár áshayete ámi I'shwardatta anugra-17 hánusáre sáhasik haiyá likitechhi. Jehetuk I'shwarer biṣhaye 18 Jíshu Khrístdwárá ámár darpa karaner káran áchhe; kenaná bákyete o kriyáte, arthát áshcharjya lakhyan o chihnadwárá ebang I'shwarer A'tmár prabháb dwárá anyadeshíyadigke ágyábaha karibár janye ámádwárá Khríst je sakal karma sádhan kariyáchhen, tadbhinna ár kona karmer kathá kahite 19 ámi sáhasik nahi. Táháte Jirúshálam abadhi Illurik parjyanta sarbatra Khríster susamáchár prachár kariyáchhi. 20 Anyer pattaner upare jena ná gán̲thi, ei nimitte je je stháner lokerá Khríster nám kakhana shune nái, táháderi káchhe 21 susamáchár prachár karite ámár cheṣhṭá haila. Jemat shástre likhita áchhe: Jáháder nikaṭe Ishwarer kathá pra-

chárit hay nái, táhárái dekhite páibe; ebang jáhárá shraban
22 kare nái, táhárái bujhite páibe. Táháte ámi tomáder nikaṭe
23 gaman karite cháhile bár bár bádhá páilám. Kintu eikhyane
e anchale gantabya sthán ár ná thákáte, o tomáder nikaṭe
gaman karite bahu dibasábadhi ámár baṟa bánchhá haoyáte,
je samaye Spániyá deshe játrá kariba, tatkále tomáder nikaṭ
24 diyá jáiba. Táháte tomáder sahit je pathghaṭite sákhyát
hay, ebang tomáder sange áláp byabahár kariyá santoṣh páile
par, tomáder dwárá je jáibár susár pái, eman ámár áshá
25 áchhe. Kintu samprati pabitradigke sebá kariyá artha
26 jogáite ámáke Jirúshálam nagare jáite haila. Káran Máki-
daniyá o A'kháiyá deshíya lokerá Jirúshálamsthita dínhín
pabitra lokder upakárer nimitte cháṉdá kariyá kichhu artha
27 dite ichchhá kariyáchhe. A'r táhárá ei prakár ichchhá
kariyáchhe: jehetuk táháder ṛinagrasta táhárá áchhe.
Phalatah bhinna deshíyerá jadi táháder dwárá páramárthik
dhan páy, tabe aihik dhan diyá upakár kará táháder uchit.
28 Ataeb táhádigke sei phal dán púrbak ei karma sampanna
haile Spániyá deshe játrár samaye tomáder nikaṭ diyá jáiba.
29 A'r tatkále Khríster susamáchár sambalit sampúrna áshírbád
páiyá je jáiba, iháte ámár dṛiṟha pratyáshá áchhe.
30 He bhrátṛigan, jena Yihudá deshastha abishwási lokder
hastahaite rakhyá pái, ebang ámár ei sebá sei Jirúshálamastha
31 pabitra lokder nikaṭe gráhja hay, ebang I'shwarechchháy
32 tomáder nikaṭe ánande jáiyá tomáder sahit prán juṟái, ei
biṣhayer nimitte tomrá ámár káran ekántamane I'shwarer
káchhe prárthanáte jatnabán hao, Prabhu Jíshu Khríster
námdwárá ebang Pabitra A'tmár premdwárá tomádigke ei
33 binati karitechhi. Shántidáyak I'shwar tomáder sakaler
sange thákun. Iti.

XVI. ADHYA'Y.

1 Pauldwárá Phaibír prashangsápatra, o anek Romi lokder namaskár, 17 o táháder prati Pauler upadesh, 21 o Pauler sangi lokder namaskár preran, 25 o mangaler nimitte I'shwarer dhanyabád karan.

1 He bhrátṛigan, Kenkríyá nagaríya manḍalír sebiká Phaibí námní ámáder dharma bhaginí tomáder nikaṭe upasthitá haile,

tomrá táháke Prabhur áshritá gyán kariyá bhakta loker bihit
2 mate atithi karibá, ebang táhár prayojanánusáre tomáderhaite
je upakár haite páre, táhá karibá; tomáder nikaṭe ei uparodh
karitechhi; kenaná táháhaite aneker bisheṣhatah ámár upa-
3 kár haiyáchhe. Apar Khríst Jíshur sebábiṣhaye ámár saha-
kárí, ebang ámár práner nimitte ápanáder prán dite udyata
chhila, eman je Priskillá o Akulá, táháder prati ámár
4 namaskár jánáio. Táháder káchhe kebal ámi kṛitagyatá
swíkár kari, eman nay; anya deshíya tábat manḍalír lokeráo
5 kare. Ár táháder gṛihe manḍalístha sakalkeo ámár namaskár
jánáio. Ebang Ásiyá deshe Khríster pakhye pratham ját
phalswarúp je Iperit náme ámár priya bandhu, táhákeo ámár
6 namaskár jánáio. Ebang bahushram púrbak ámáder upakár
kariyáchhila je Mariyam, táháke ámár namaskár jánáio.
7 Ebang preritader káchhe pratiṣhṭhita, o ámár agre Khrístá-
shrita o ámár gyáti o sahabandhi je Ándranik o Júniyá,
8 táhádigkeo ámár namaskár jánáio. Ebang Prabhur áshrita
9 ámár priyatam Ámpliyáke ámár namaskár balio. Ár
Khrístasebár biṣhaye ámáder sahakárí je Urbán, o ámár priya-
10 tam Stákhuke, ámár namaskár jánáio. Ebang Khríster
prakṛita bhakta Ápillíke ámár namaskár balio. Ebang
11 Áristabúler parijandigke ámár namaskár jánáio. Ár ámár
gyáti Hirodiyoner prati, ebang Nársisser parijaner madhye
12 jáhárá Khrístáshrita, táhádigke ámár namaskár balio. Ár
Prabhur sebáte parishramkári Truphená o Truphosár prati;
ebang Prabhur sebáte atyanta parishramkárí je priyá Parsi,
13 táháro prati ámár namaskár jánáio. Ár Prabhur manonít
Ruphake, ebang ámár dharma mátá táhar mátáke ámár
14 namaskár balio. Ár Ásunakrita o Phligon o Harmá o
Pátrabá o Harmi, ebang iháder sangi bhrátṛiganke ámár
15 namaskár jánáio. Ár Philalag, o Yúliyá, o Nírú, o táhár
bhaginí, ebang Olumpá, ihádigke ebang iháder sahachar jata
16 pabitra lok, táhádigke ámár namaskár balio. Tomrá paras-
par pabitra chumban púrbak namaskár kario. Khríster
manḍalígan tomádigke namaskár jánáitechhe.

17 He bhrátṛigan, tomádigke binati kariyá bali, tomrá je je
upadesh páiyáchha, tadbiparít ácharan karáte jáhárá bhrá-
tṛiganer madhye bichchhed o bighna janmáy, táhádigke

18 chiniyá rákhiyá táháder sahit kona byabahár kario ná. Kenaná ei prakár átmambhari lokerá ámáder Prabhu Jíshu Khríster sebá kichhumátra ná kariyá mişhţa bákya o praban-
19 chanádwárá saral lokder man bhuláy. Kintu jagat samudaye tomáder ágyákáritwa prakásh haoyáte tomáder bişhaye ánandit hailám. Tathápi tomrá je satkarmabişhaye bigyatar
20 haiyá asatkarme apaţu hao, ihá ámár bánchhá. Táhá haile shántidáyak I'shwar tomáder padatale Shaytánke abilambe dalita kariben. A'máder Prabhu Jíshu Khríst tomádigke anugraha karun. Iti.

21 A'már sahakári Timathi o Lúkiya o Jásan o ámár gyáti So-
22 sipátar, ihárá tomáder prati namaskár jánáy. A'r ei patralekhak Tartiya náme je ámi, ámio Prabhur náme tomádigke
23 namaskár karitechhi. Ebang ámár o manḍalíbhukta tábat loker átithyakárí Gáya, ebang Iráşhţa náme ei nagarádhyakhya, o Kúyarţa náme ek jan bhrátá, ihádero namaskár
24 jánibá. A'máder Prabhu Jíshu Khríst tomáder sakalke anugraha karun. Iti.

25 Púrba kálábadhi je nigúṟha bişhay guptabhábe chhila, kintu tábat deshíya lok jena pratyayer adhín hay, ei nimitte anádi I'shwarer ágyá pramáne bhabişhyad baktáder ukta kathánusáre samprati prakásh páitechhe, sei prakáshit ni-
26 gúṟha bişhaye jini Jíshu Khríst bişhayak ámár prachárit
27 susamáchárdwárá tomádigke dharme susthir karite samartha, eman je adwitíya sarbagya I'shwar, Jíshu Khrístdwárá anabarata táṉhár dhanyabád hauk. Iti.